

ELS HABITATGES SOCIALS DE L'ANTIC SEMINARI PODRIEN ACOLLIR LES PRIMERES FAMÍLIES EL 2014

Aventura solidària del bisbat de Lleida

La diòcesi de Lleida està immersa de ple en l'aventura solidària dels Habitatges Socials de l'Antic Seminari. Quan el bisbe Joan Piris va voler fer-se present en una assemblea de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i va conèixer de primera mà la duresa de la realitat que afecta tantes famílies que han perdut o que estan a punt de perdre casa seva, va oferir-los una part de l'antic Seminari de Lleida. Arran d'aquest oferiment, persones i entitats han volgut col·laborar en el que ha esdevingut un projecte per construir entre 18 i 20 habitatges per a persones i famílies desnonades. El segon semestre del 2014 la reforma de l'antic Seminari de Lleida podria estar enllestida per rebre els primers inquilins. **P 3-4**

«Cal pensar a posar espais infrutilitzats a l'abast de les persones i les seves situacions»

«Malgrat la duresa de la situació, els afectats s'ajuden i s'acompanyen mútuament»

Fre al comerç d'armes

El 2 d'abril passat va ser una jornada històrica. En aquell dia l'Assemblea General de les Nacions Unides aprovava el Tractat sobre Comerç d'Armes. A més ho feia amb una àmplia majoria: 154 estats a favor, 3 en contra i 23 abstencions. Així culminava una feina de més de 15 anys començada el 1997 per un grup de guardonats amb el Nobel de la Pau. Alfons Banda, coordinador del Comitè Internacional de FundiPau, analitza en un article aquesta fita i escriu: «La campanya ha fet una feina excel·lent de sensibilització i mobilització, denunciant incansablement que el descontrol de les armes afavoreix que cada any centenars de milers de persones siguin assassinades, ferides, violades o forçades a fugir de casa seva.» **P 8**

Obra de teatre sobre Teilhard de Chardin

L'escriptor Josep Maria Puigjaner va presentar el 18 de març el seu darrer llibre, *Teilhard de Chardin. L'apassionant combat d'un evolucionista total*. Escrit com a obra dramàtica, l'autor ha volgut homenatjar el jesuïta i científic francès, que sempre va defensar que la teoria evolucionista no s'oposava a la revelació cristiana. L'obra es representarà el 28 d'abril proper a l'església parroquial d'Olesa de Montserrat. **P 25**

Sumari

P 12 «Dues actituds», pel P. Bernabé Dalmau

P 20 Vetlla ecumènica pels màrtirs

P 21 Se celebrarà la Trobada jove a Montserrat

P 26 La Bíblia de Montserrat, en epub

P 27 Diorames sobre la vida de Jesús a Lleida

Editorial

Una nova primavera eclesial?

L'opinió pública segueix amb molta atenció les primeres passes del pontificat del papa Francesc; un dels exponents més reveladors de la seva línia de govern es traduirà en els nomenaments. Ara el Sant Pare ha nomenat el gallec José Rodríguez Carballo (Lodoselo, Ourense, 1953) secretari de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i Societats de Vida Religiosa que comporta la dignitat d'arquebisbe. Fins ara era ministre general de l'Orde Franciscà de Frares Menors, un càrrec el titular del qual és considerat successor del fundador sant Francesc d'Assís. El P. Rodríguez Carballo procedeix d'una família molt humil de pagesos que va emigrar a Alemanya. Es va formar als seminaris de Zamora i la Corunya. L'any 1973 es va traslladar a Jerusalem, on va cursar estudis teològics i fou ordenat de prevere. Es llicencià en Teologia Bíblica i en Sagrada Escripura. De retorn a Espanya fou guardià i rector del Convent de Sant Francesc de Santiago de Compostel·la. Convé recordar l'arrelada tradició del pelegrinatge de Francesc d'Assís a Santiago vers el 1212-1215. El que històricament està fora de dubte és que el pelegrinatge jacobeu fou una prioritat de la primera generació franciscana. El P. Carballo (autor d'alguns llibres i articles sobre vida consagrada i religi-

osa) fou ministre provincial i de 1993 a 1997 ostentà el càrrec de president de la Unió de Ministres provincials franciscans a Europa. En la seva darrera estada a Barcelona, amb motiu de les Jornades Clarianes del 2011, va concedir una entrevista a Carme Munté, cap de redacció del nostre setmanari (vg. *Catalunya Cristiana*, n. 1669). En ella es descrivia aquest frare gallec, conegut familiarment com *Pepiño*, com un home «que captiva tothom pel seu sentit de l'humor». En el decurs de l'entrevista va insistir en la necessitat d'una major formació intel·lectual dels consagrats i religiosos per tal de poder dialogar amb la cultura actual «sense complexos». També va posar en relleu el caràcter missioner de l'orde que ha volgut anar a llocs de frontera com el Sudan, Ghana, Burkina, Faso, Namíbia, Myanmar, Laos, Cambodja... Ara amb motiu del seu nomenament, el P. Carballo ha declarat «crec que el sant pare Francesc aportarà a l'Església la frescor de l'Evangeli com la va viure sant Francesc a l'edat mitjana. És significatiu que arribi a la càtedra de Pere un Papa a l'estil de Joan XXIII, precisament quan s'acompleixen cinquanta anys de la mort del Papa bo. Penso que assistirem a una nova primavera en l'Església catòlica». Una convicció força generalitzada.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Alfons Banda, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Margarita Borrull, Agustí Codinach, Bernabé Dalmau, Delfí Dalmau, F. Diego Espuny, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Josep M. Sabé, Eduard Sagarra, Peio Sánchez, Lluís Serra, Blanca Serres, Sebastià Taltavull, Pere Tena, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 125 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinar

«Olor d'ovella»

La millor teoria és la que sap formular bé, quan es viu, el millor comportament en la vida. Ho hem après de Jesús i de la pràctica dels primers cristians. Tota explicació, perquè sigui coherent, necessita la verificació d'allò que és veritablement testimonial. «Les obres que jo faig —diu Jesús— sí que donen testimoni que el Pare m'ha enviat» (Jn 5,36). El testimoni té lloc entre la gent, en el cor del poble. L'«olor d'ovella» és símptoma del ressò joios i dramàtic de la vida del ramat en el cor del pastor i del testimoni que d'ell se'n desprèn.

La Paraula de Déu ens ho diu molt clar: «No estimem amb frases i paraules, sinó amb fets i de veritat», i afegeix: «Si algú afirmava: "jo estimo Déu",

però no estima el seu germà, seria un mentider, perquè el qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu» (1Jn 3,18; 4,20). I també: «De què serviria que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? Si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta» (Jm 2,14-17).

Ara, el papa Francesc ens proposa una pastoral que viu la plena comunió entre pastor i ovelles. Ens diu que Jesús «ha sortit de si mateix per anar al nostre encontre i ha col·locat la seva tenda entre nosaltres per portar-nos la misericòrdia que salva i dona esperança. És un temps de gràcia que el Senyor ens ofereix per obrir les portes del cor, de la vida, de les parròquies i moviments, sortint a l'encontre dels

altres i oferir-los la llum i el goig de la nostra fe».

El que s'espera de tots i cadascú és l'esforç de caminar junts, sense crear diferències ni cercant privilegis, i vivint segons aquella unció que ens marca i ens identifica; una unció —ens diu el papa Francesc— que no és per perfumar-nos a nosaltres mateixos, sinó els pobres, els captius, els malalts, els qui estan sols o tristos. Per això, vol que especialment nosaltres siguem «pastors» amb «olor d'ovella», capços de tanta identificació amb el ramat que se'ns reconegui perquè vivim orientats vers l'acte suprem d'anar donant la vida per amor, com Jesús, el bon Pastor.

Seguiu el seu blog

**Sebastià Taltavull
Anglada**
Bisbe auxiliar de
Barcelona

Aventura solidària del bisbat de Lleida

Els habitatges socials de l'antic Seminari podrien acollir les primeres famílies el 2014

Carme Munté

El segon semestre del 2014 la reforma de l'antic Seminari de Lleida podria estar enllestida per rebre els primers inquilins. Així, una part de l'espai que en una altra època havia acollit els seminaristes de la diòcesi de Lleida passarà a aixoplugar persones i famílies desnonades.

El Projecte Habitatges Socials de l'Antic Seminari de Lleida ha estat impulsat pel bisbe de la diòcesi, Joan Piris, i compta amb més de quaranta voluntaris que es reuneixen periòdicament per fer-lo realitat. La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca de Lleida col·labora en el projecte des dels inicis i aporta el testimoni colpidor de les persones que s'amaguen rere les xifres: cada setmana acullen una mitjana de vuit famílies noves que s'han quedat sense habitatge.

L'Església de Lleida vol oferir a les persones i famílies desnonades un sostre on viure mentre troben solució a la seva situació però sobretot un acompanyament i una ajuda en aquests moments tan dolorosos.

«Entre nosaltres va creixent la consciència que no estem solament davant del projecte de reconvertir un edifici en desús en una vintena d'habitatges per a famílies desnonades i en situació de dificultat», ha manifestat Mn. Carles Sanmartín, membre de l'Equip Executiu del Projecte i delegat diocesà de Pastoral Sòcio-Caritativa, «sinó que volem que sigui un projecte que posi al centre la persona, i que mostri que "entre tots i totes i per al bé de tothom" i amb gratuïtat es poden fer coses grans». «Diria que aquest projecte proposa una alternativa al model neoliberal que posa al centre el diner i el poder», ha afegit.

L'objectiu, doncs, és acompanyar les famílies mentre visquin a l'habitatge social perquè puguin integrar-se de nou a la societat. Per això es crearà una associació que, d'una banda, gestionarà els habitatges i, de l'altra, acompanyarà les famílies en aquest procés. «De fet», ha explicat Sanmartín, «estem ja definint com ha de ser aquesta entitat que serà diferent del bisbat, però en la qual hi serà representat, així com Càritas diocesana i altres entitats i persones a títol personal».

El projecte social té com a lema «Entre tots i totes i per al bé de tothom», que encaixa amb el títol de la carta pastoral que el bisbe Joan Piris va escriure l'octubre del 2009. Ha esdevingut el full de ruta de tots els diocesans en aquesta aventura solidària.

Orígens

El 7 de desembre del 2012 el bisbe Joan Piris va voler fer-se present en una assemblea de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, celebrada en un local de la parròquia Maria Magdalena de Lleida. Després de conèixer de primera mà la greu situació en què es troben les persones i famílies que es queden sense habitatge en no poder pagar el lloguer o el crèdit hipotecari, el bisbe de Lleida els va mostrar suport i els va

Foto de família dels voluntaris del projecte.

Ala de l'antic Seminari, al carrer Maragall de Lleida.

oferir ajuda. Només era una intuïció i un desig d'acompanyar i ajudar, però va ser aleshores que va néixer el Projecte Habitatges Socials del Seminari. Coincidia a més que ja feia anys que aquesta part de l'edifici de l'antic Seminari havia estat oferta pel bisbat per a fins socials.

L'ajuda oferta pel bisbe de seguida va ser rubricada per una allau de voluntaris que se sumaven al projecte i de persones disposades a oferir temps i béns materials. Actualment, tota aquesta solidaritat s'ha canalitzat en unes comissions de treball: la comissió de comunicació i sensibilització; la comissió social; la comissió tècnica; la comissió econòmica i la comissió jurídica. Així mateix, l'equip permanent es reuneix un cop al mes per fer el seguiment del projecte i prendre les decisions oportunes.

Després que l'Ajuntament de Lleida hagi autoritzat que l'antic Seminari de Lleida es destini a «allotjament per a col·lectius especialment vulnerables», ja hi ha via lliure urbanística per començar les obres. «Encara no podem assegurar amb seguretat quan

podrem començar l'enderroc de l'interior de l'edifici perquè hem d'enllestir qüestions tècniques i logístiques, però voldríem que fos abans de l'estiu», ha exposat Sanmartín.

La previsió és fer les obres per fases donada la complexitat de la realització. «Cal tenir en compte», ha recordat el delegat de Pastoral Sòcio-Caritativa, «que cal coordinar la recerca de fons econòmics, els recursos en espècies dels materials de construcció que esperem aconseguir gratuïtament d'empreses, integrar el treball dels professionals contractats i els voluntaris».

La superfície total a reformar és de 1.375,44 metres quadrats distribuïts en quatre plantes. A més, l'objectiu, tal com ha explicat Ramon M. Reig, arquitecte responsable de la comissió tècnica del projecte, és apostar per una edificació sostenible i ecològica, emprant, per exemple, l'energia solar o bé limitant les necessitats energètiques amb el màxim d'aïllament.

Seràn entre 18 i 20 habitatges d'1, 2 i 3 habitacions que disposaran de dormitoris, sala-menjador-cuina, serveis

sanitaris, tot complementat amb espais comunitaris que tindran ús funcional i també de relació.

«Els espais comunitaris podran servir per fer-hi activitats d'orientació per a la integració social, la formació, activitats per als infants...», tal com ha exposat Ramon M. Reig, un dels arquitectes voluntaris del projecte.

Reig reconeix que l'actual situació de precarietat econòmica demana opcions radicals com la del voluntariat: «El sistema econòmic que porta als desnonaments vol assegurar el benefici passant per sobre de la dignitat de les famílies i les persones, el voluntariat és una denúncia d'aquest sistema.»

I ha afegit que com a creient percep que «una opció d'aquest mena que sorgeix de la crida del bisbe és un signe del temps», un impuls de l'Esperit al qual vol adequar-se. «Vull deixar-me portar per Ell, deixar-me sorprendre i veure on ens porta...»

Finançament

La catedral nova de Lleida es va omplir de gom a gom el dissabte 23 de març per assistir al concert en benefici del Projecte dels Habitatges Socials del Seminari, organitzat pel Petit Cor de la Catedral, en col·laboració amb professors i alumnes del Conservatori de Música, sota la direcció de Joaquim Mésalles. Els més de 5.000 euros recaptats al concert són una bona embranzida a l'organització d'altres actes i activitats per recaptar fons. Així, es preveuen organitzar més concerts, una subhasta amb obres d'art, una rifa... Alhora, la comissió econòmica treballa en noves propostes de recerca de finançament com són col·laboracions econòmiques per internet a partir del *crowdfunding* o la petició de préstecs sense interessos a particulars. Actualment es porten gairebé 10.000 euros recollits i s'espera que en els propers dies es facin efectius els 150.000 euros «promesos» per la Diputació de Lleida. El bisbat també ha revelat que s'ha presentat una sol·licitud de subvenció a una obra social d'una entitat financera.

«Si han rescatat la banca, per què no rescaten les persones?»

Joan Piris, bisbe de Lleida

Carme Munté

El 7 de desembre del 2012 el bisbe de Lleida, Joan Piris, va assistir a una assemblea de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca de Lleida celebrada en uns locals de la parròquia Santa Maria Magdalena. Fruit de la topada cara a cara amb la dura realitat dels desnonaments, el bisbe els va posar a la seva disposició una part de l'antic Seminari de Lleida que estava en desús i que precisament des de feia temps volia destinar-se a ús social. L'oferiment del bisbe va desencadenar una allau solidària que ha travessat la diòcesi de Lleida, que s'ha contagiada més enllà i que ha portat el mateix Joan Piris a reconèixer que aquesta ha estat una de les alegries més grans que ha tingut com a bisbe.

En l'assemblea de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca a la qual va assistir, quina realitat va copsar?

Les situacions que vaig conèixer de prop em van impactar profundament. Eren tragèdies molt dures i doloroses, però al mateix temps vaig observar com entre ells s'ajudaven, s'acompanyaven i s'acollien amorosament. Eren tots per a tots. Va ser una satisfacció veure com les persones estaven unides profundament i s'ajudaven mútuament. Feien entre ells una certa teràpia. Va ser aleshores que els vaig oferir l'immoble de l'antic Seminari de Lleida i a partir d'aquell moment van començar a sorgir persones voluntàries disposades a donar forma a aquesta idea.

Recentment ha manifestat que aquesta ha estat una de les alegries més grans que ha viscut com a bisbe.

Veure 44 persones voluntàries treballant per dur-ho endavant és una gran satisfacció. N'hi ha que vénen de fora de Lleida, que es paguen el viatge... Hi ha una gratuïtat i un altruisme molt grans.

Com valora la reacció de la societat lleidatana?

El lema d'aquest projecte ho exemplifica molt bé: «Entre tots i totes i per al bé de tothom.» Aquest lema, que ha pres el títol de la carta pastoral que vaig escriure el primer any de bisbe de Lleida, ens parla de la filosofia de la participació, de la complementaritat, posada per al bé de tothom sense excloure ningú. En aquest sentit, la participació de les institucions és molt notable. L'Ajuntament de Lleida ens ajuda facilitant-nos els tràmits. De moment, tinc un oferiment econòmic de la Diputació de Lleida de 150.000 euros que esperem que es faci efectiu ben aviat. Així mateix, també hi ha empreses que col·laboren en el projecte proporcionant persones, materials...

Faria una crida des d'aquestes pàgines de Catalunya Cristiana perquè més persones i institucions col·laborin en el projecte?

Faria una crida a no passar de llarg davant de les situacions dramàtiques que viuen tantes persones. Els desnonaments també inclouen una problemàti-

El bisbe Joan Piris davant la porta del Seminari.

COM COL·LABORAR EN EL PROJECTE?

- Oferint-se com a voluntaris
- Fent un donatiu a l'entitat Triodos Bank (banca ètica): 1491-0001-23-2046065120
- Oferint materials per a la construcció i equipament dels habitatges

PER A MÉS INFORMACIÓ

- Es pot consultar el blog habitatgessocialslleida.blogspot.com
- Enviar un missatge a habitatgessocialslleida@gmail.com
- Trucar al telèfon 973 266 161

ca darrere, com és el paper dels bancs i les caixes, dels papers signats, de la moralitat d'algunes accions, una sèrie de reaccions públiques que tampoc no m'agraden...

Què vol dir?

No m'agrada que membres de les Plataformes d'Afectats per la Hipoteca assetgin els polítics, els posin en evidència públicament a ells, als seus fills, a casa seva... La violència no és el camí.

Recentment, vostè va fer una crida a l'Església a destinar a un ús social edificis infrautilitzats. Cal ser més agosarats en aquest sentit?

Durant la meua ponència amb motiu de la trobada de la Xarxa d'Entitats

Cristianes d'Acció Caritativa i Social vaig dir precisament això: caldria pensar si tenim espais infrautilitzats que puguin posar-se a l'abast de les persones i les seves situacions. No pensava en cap espai concret, però certament de vegades et trobes parròquies amb espais sense utilitzar... No tinc un inventari exacte del que actualment estem utilitzant o no, però és un problema que tots tenim en el cor. Potser tenim alguna propietat que no s'empra, que està llogada però que pot tenir un altre ús... és qüestió de fer-ne una relació i prioritzar les necessitats. Precisament, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca de Lleida es reuneix en uns locals de la parròquia

Santa Maria Magdalena de Lleida que fins llavors no s'utilitzaven. Tal vegada hi ha espais que poden posar-se a disposició d'altres, i no sols espais d'Església...

El pontificat del papa Francesc pot ser un impuls cap a un «desprement» de béns materials i cap a un major compromís amb els més necessitats?

El pontificat del papa Francesc pot ser un estímul per a moltes coses, com tot inici de pontificat. En aquest cas, el nou Papa ha posat l'accent en una Església dels pobres i per als pobres. Això pot tenir conseqüències si nosaltres volem que les tinguim. L'Església dels pobres i per als pobres no parla únicament del Vaticà, sinó de totes les persones i les entitats de l'Església. Així, doncs, és un esperit que ens ha de moure i, a més, és evangeli mil per mil.

Aquestes gestos són necessaris per mostrar una Església més creïble i fidel a l'Evangeli?

Els gestos sempre són necessaris, però que l'Església sigui més creïble també depèn del qui la mira. El meu gest, per exemple, no a tothom li ha agradat. Hi ha qui pensa que és una iniciativa inoportuna i que tenim altres prioritats... Sóc conscient que el Projecte Habitatges Socials no soluciona el problema dels desnonaments, però pot ser un exemple a seguir. De fet, aquest grup de voluntaris que hi participa està manifestant a la societat que podem treballar d'una altra manera: voluntàriament, en equip, per al bé comú; i que podem mobilitzar les consciències. És també una manera d'entendre la vida...

Quan li agradaria que el projecte Habitatges Socials del Seminari fos una realitat?

M'agradaria que ja estigués funcionant, però encara no hem començat les obres! Si podem començar ara a remodelar l'interior i si comptem amb les aportacions econòmiques necessàries, el 2014 hauria d'estar enllestit. Amb tot, no dispo de un calendari concret perquè el finançament del projecte no està clar.

També és important la denúncia d'aquest fet tan injust. Els polítics i els bancs són els grans culpables d'aquesta situació?

He conegut històries de persones que han estat enganyades per les entitats financeres. Conec el cas concret d'una persona que volia comprar-se el pis i que la mateixa entitat financera li va buscar una persona que l'avalés. Per tant, la persona que va comprar el pis no coneix la persona que li va avalar el crèdit hipotecari. Evidentment que hi ha famílies que s'han embarcat en viatges que no podien acabar, però també hi ha hagut, no sé si mala voluntat, però sí una mica de malícia i d'injustícia per part de les entitats financeres. D'altra banda, així com han rescatat la banca, per què no rescaten les persones? Hi ha molta gent que està patint molt.

El Papa convida a acollir Jesús ressuscitat com a amic perquè Ell és la vida

En el seu missatge pasqual Francesc fa una crida a la pau

Mercedes De La Torre C.
Ciutat del Vaticà

El papa Francesc va celebrar la primera missa de Pasqua del seu pontificat i va convidar tothom a acceptar que «Jesús ressuscitat entri a la vida» de cadascú i a acollir-lo «com a amic, amb confiança» perquè «Ell és la vida». Les celebracions pasquals del Papa es van iniciar amb una de les misses més significatives de l'any, la Vetlla Pasqual del Dissabte Sant, a les 20.30, a l'interior de la basílica de Sant Pere.

El nou Papa va beneir el foc i va preparar el ciri pasqual a l'atri de la basílica. Després es va dirigir en processó amb tots els cardenals concelebrants cap a l'altar de la càtedra sobre la tomba de Sant Pere, mentre que gairebé totes les llums de la basílica es trobaven apagades. En arribar a l'altar, va encendre el nou ciri pasqual i va començar el cant de l'*Exsultet*, mentre que les espelmes dels fidels s'encenien amb els llums de la basílica. Posteriorment, va tenir lloc la celebració amb el ritu abreujat de la litúrgia de la Paraula que el mateix Pontífex va escollir per simplificar la cerimònia.

Durant l'homilia, el Papa es va adreçar als fidels que van omplir a vessar la basílica de Sant Pere com a «germans i germanes». Amb paraules senzilles i de cor va dir: «Si fins ara has estat lluny d'Ell, fes un petit pas: t'acollirà amb els braços oberts. Si ets indiferent, accepta arriscar-te: no en quedaràs decebut. Si et sembla difícil seguir-lo, no tinguis por, confia en Ell, tingues la seguretat que Ell és a prop teu, és amb tu, i et donarà la pau que cerques i la força per viure com Ell vol.»

En aquesta línia, el papa Francesc va insistir a no tancar-se a la novetat que Déu vol portar a les nostres vides» quan ens sentim cansats, decebuts, tristos o abatuts pel pes dels pecats. Així, el Pontífex va demanar «no tancar-se en ells mateixos», no «perdre la confiança», ni resignar-se mai perquè «hi ha situacions que Déu no pot canviar, no hi ha pecat que no pugui perdonar» si l'home s'hi obre.

A més, el Bisbe de Roma va reflexionar sobre la narració evangèlica de la nit lluminosa de la Vetlla Pasqual, en què les dones van al sepulcre de Jesús, amb aromes per ungir-li el cos per «tenir un gest de compassió, d'afecte, d'amor», que era un gest tradicional cap a un ésser estimat difunt. Així, el Pontífex va destacar que les dones «havien seguit Jesús, l'havien escoltat, s'havien sentit compreses en la seva dignitat, i l'havien acompanyat fins al final, al Calvari i en el moment en què va ser baixat de la Creu». El Papa va descriure que, malgrat la tristesa que embolcallava les dones en la seva anada a la tomba, «perquè Jesús les havia deixat, havia mort, la seva història havia acabat», mantenien viu el seu amor, «i és l'amor a Jesús el que les empeny a anar al sepulcre». Francesc va agregar que en «aquest punt, passa una cosa totalment inesperada, una vegada més, que pertorba els

cors, els transforma els programes i els alterarà la vida» quan veuen la pedra del sepulcre moguda i no troben el cos del Senyor.

El Papa va destacar que «sovint la novetat fa por, també la novetat que Déu porta, la novetat que Déu demana», i així l'home s'assembla als apòstols de l'evangeli, que moltes vegades prefeix mantenir les seguretats, aturar-se davant de la tomba i pensar en el difunt que, en definitiva, només viu en el record de la història, com les grans personatges del passat, perquè tenen «por de les sorpreses de Déu». «Déu sorprèn sempre», va afegir. El Pontífex va ressaltar que «la novetat de Déu es presenta davant dels ulls de les dones, dels deixebles», que és «la victòria sobre el pecat, sobre el mal, sobre la mort, sobre tot el que oprimeix la vida, i li atorga un rostre menys humà». Per això el Papa va convidar a «fer memòria de la trobada amb Jesús, de les seves paraules, els seus gestos, la seva vida», i va destacar que «el fet de recordar amb amor l'experiència amb el Mestre, és el que fa que les dones superin tota por i que portin la proclamació de la resurrecció als apòstols i a tots els altres» en l'evangeli, però també en cadascú, perquè «fer memòria del camí recorregut» permet obrir «el cor de bat a bat l'esperança per al futur».

Després de l'homilia, el papa Francesc va administrar els sagraments de la iniciació cristiana a quatre adults procedents d'Itàlia, Albània, Rússia i els EUA d'origen vietnamita.

Diumenge de Pasqua

L'endemà, el Papa va expressar en el seu missatge pasqual que és una «gran alegria» poder anunciar que «Crist ha ressuscitat» en l'inici del seu ministeri. Va destacar que voldria «arribar a totes

«Si fins ara has estat lluny d'Ell, fes un petit pas: t'acollirà amb els braços oberts. Si ets indiferent, accepta arriscar-te: no en quedaràs decebut»

les cases, totes les famílies, especialment on hi ha més patiment, als hospitals, a les presons», per arribar «sobretot al cor de cadascú, perquè és allà on Déu vol sembrar aquesta Bona Nova».

La missa del diumenge de Pasqua es va iniciar a un quart d'onze del matí i va tenir lloc a la plaça de Sant Pere. Va començar amb el ritu del *Resurrexit*, que inclou la veneració d'una icona de Crist ressuscitat i el ritu de l'aspersió amb l'aigua beneïda en record del baptisme, com a acte penitencial que introdueix en la celebració dels sants misteris del Senyor. A més, la proclamació de l'Evangeli es va fer només en llatí, i no en grec com habitualment es fa en les solemnitats, pel desig del Papa de simplificar la cerimònia. El Pontífex va celebrar sol, sense concelebrants, i els dos cardenals diaques que el van assistir van ser l'arxiprest de la basílica de Sant Pere, el cardenal Angelo Comastri, i el cardenal Raffaele Farina.

Com és tradició, el Papa no va pronunciar l'homilia, perquè després de la missa es va traslladar al balcó central de la basílica de Sant Pere per fer el missatge pasqual i impartir la benedicció *Urbi et orbi*. Immediatament després d'acabar la missa, va felicitar personalment cadascun dels cardenals i després, amb el jeep, va recórrer durant més de

mitja hora la plaça de Sant Pere per saludar i beneir els fidels. L'Oficina de Premsa de la Santa Seu va assegurar que van assistir-hi més de 250.000 fidels. El missatge pasqual del papa Francesc va ser especialment una crida a la pau després de proclamar que «Jesús ha ressuscitat, hi ha esperança per a tu, ja no estàs sota el domini del pecat, del mal. Ha vençut l'amor, ha triomfat la misericòrdia», perquè l'esdeveniment de la resurrecció significa que «l'amor de Déu és més fort que el mal i que la mort mateixa, significa que l'amor de Déu pot transformar les nostres vides i fer florir aquelles zones de desert que hi ha dins del cor».

El Papa va demanar la pau al Pròxim Orient, «en particular entre els israelians i els palestins, que tenen dificultats per trobar el camí de la concòrdia, perquè tornin a les negociacions amb determinació i disponibilitat, amb l'objectiu de posar fi a un conflicte que dura ja massa temps.» També va sol·licitar la pau a l'Iraq, perquè «s'aturi definitivament tota violència i, sobretot, per l'estimada Síria, per la seva població afectada pel conflicte i per tants refugiats que esperen ajuda i consol».

A més, va pregar per la pau a l'Àfrica, que és «escenari encara de conflictes sagnants»: per Mali, «perquè torni a trobar unitat i estabilitat»; per Nigèria, «on malauradament no s'aturen els atemptats, que amenacen greument la vida de tants innocents i on moltes persones, fins i tot infants, són segrestades per grups terroristes»; per l'est de la República Democràtica del Congo, i la República Centreafricana, «on molts es veuen obligats a abandonar les seves llars i viuen encara amb por».

Així mateix, va demanar la pau a l'Àsia, «sobretot a la península coreana, perquè superin les divergències i maduri un renovat esperit de reconciliació», i la pau arreu del món, «encara tan dividit per la cobdícia dels qui cerquen beneficis fàcils, ferit per l'egoisme que amenaça la vida humana i la família; egoisme que continua en el tràfic de persones», que va qualificar com «l'esclavatge més estès en aquest segle XXI». En aquesta línia, el papa Francesc va demanar novament la pau arreu del món, «esquinçat per la violència relacionada amb el tràfic de drogues i l'explotació iniqua dels recursos naturals», perquè «Jesús ressuscitat porti consol als qui són víctimes de calamitats naturals i ens faci custodis responsables de la creació». Va acabar dient que «el Senyor ressuscitat, vencedor del pecat i de la mort, reconforti a tothom, especialment els més febles i necessitats» i que Crist ressuscitat «us guiï a tots vosaltres i a la humanitat sencera per camins de justícia, amor i pau».

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

- ✓ Del 20 al 27 de maig
- ✓ Del 14 al 21 d'agost
- ✓ Del 12 al 19 de desembre

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL PREVERE QUE ENS
ACOMPANYARÀ DES DE BARCELONA HO
ACTUALITZAREM, ENS HI IMPLICAREM, HO CELEBRAREM

Expedicions culturals

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

IRLANDA I L'ULSTER

L'illa de Sant Patrici

Del 15 al 23 de maig

XIPRE

La Mediterrània oriental

Del 22 al 29 de juny

ÍNDIA CRISTIANA

Goa i Kerala

Del 4 al 13 de juliol

Descobrint l'empremta de
sant Francesc Xavier a Goa
i tot l'exotisme de les terres
tropicals de l'estat de Kerala

ESLOVÈNIA

Patrimoni natural
dels Balcans

Del 16 al 23 de juliol

ARMÈNIA

País de fe

Del 23 de setembre
al 3 d'octubre

SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial
més austral

Del 19 al 30 de setembre

BERLÍN I POLÒNIA BÀLTICA

Del 7 al 14 d'octubre

VIETNAM

Esplendor d'Indoxina

Del 5 al 15 de novembre

Israel

Pregar a Jerusalem depèn d'Israel

Els palestins cristians de Cisjordània necessiten un permís especial per participar en les celebracions de Setmana Santa

Ana Alba
Jerusalem

Palmes i branques d'olivera van inundar Jerusalem el 24 de març passat, Diumenge de Rams, per commemorar l'entrada triomfant de Jesús de Natzaret, fa més de 2.000 anys, a la Ciutat Santa. Centenars de cristians es van congregar a l'església de Betfagé, a la Muntanya de les Oliveres, i des d'allà van iniciar una llarga processó seguint el camí que Crist va recórrer a cavall d'un petit ruc, segons relata l'evangeli.

Encapçalats pel patriarca llatí de Jerusalem, el jordà Fouad Twal, els pelegrins —palestins i de diferents parts del món, també israelians cristians— van baixar pel turó, van entrar a la Ciutat Vella per la Porta dels Lleons o de Sant Esteve i van congregar-se a l'església romànica de Santa Anna, una de les joies arquitectòniques de Jerusalem.

Alguns participants en la processó, acompanyada per bandes musicals, enarboraven pancartes on es podia llegir el nom de diferents ciutats palestines de Cisjordània i la distància que les separa de Jerusalem. «Parròquia de Beit Jala. Només a 9 quilòmetres de Jerusalem», deia un dels cartells. Beit Jala és una localitat veïna de Betlem on viuen molts palestins cristians. Malgrat ser tan a prop de la Ciutat Santa, per als cristians de Beit Jala i Betlem és una odissea poder arribar a la processó de Rams, al Via Crucis de Divendres Sant o a l'ofici de la matinada de dissabte a diumenge per celebrar la resurrecció de Crist, esdeveniments absolutament controlats per la policia israeliana, que sovint impedeix el pas als palestins a llocs com el Sant Sepulcre al final del Via Crucis de Divendres Sant, fins i tot a ciutadans palestins de Jerusalem.

La cursa d'obstacles per als palestins cristians s'inicia setmanes abans d'aquests esdeveniments, quan comencen a demanar permisos a les autoritats israelianes perquè els deixin sortir de les seves poblacions i entrar a Jerusalem per poder-hi pregar només un dia o els que Israel consideri necessari.

«Rebutjo la idea d'haver de demanar permisos a Israel, l'accés a Jerusalem ha de ser lliure, la política de permisos és inacceptable», afirma el bisbe de l'Església evangèlica luterana de Palestina i Jordània, Munib Younan, nascut a Jerusalem. «Ens forcen a demanar permisos, el personal de la meua oficina dedica la meitat del temps de la seva feina només a això. I no és només un problema dels cristians sinó de tots els palestins, no importa quina sigui la seva religió. Aquest any crec que hem obtingut un 80% dels permisos demanats», afegeix el bisbe Younan, que recorda que «les restriccions han estat especial-

Patriarcat llatí de Jerusalem

«A Jerusalem poden arribar pelegrins d'arreu del món sense cap dificultat, però els cristians d'aquí, que portem 2.000 anys en aquesta terra no hi tenim dret»

ment dures perquè Setmana Santa ha coincidit amb la Pasqua jueva».

Amb motiu d'aquesta festivitat jueva, els accessos a Jerusalem en els dies més assenyalats han estat especialment controlats i la dificultat habitual dels pelegrins palestins per arribar a la Ciutat Vella de Jerusalem s'ha aguditzat. «Divendres Sant va haver-hi tantes restriccions per arribar des de Betlem a Jerusalem que gairebé era impossible aconseguir-ho. També va coincidir que Dissabte Sant era el 30 de març, el Dia de la Terra Palestina, i les mesures restrictives per als palestins van ser molt dures, de manera que jo ja no vaig intentar ni arribar a Jerusalem», explica Xavier Abu Eid, portaveu de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OAP) i cristià.

«Aquest any no hem tingut problemes per arribar fins a Jerusalem perquè hem sortit de casa a les 5 de la matinada», comentava en la processó de Rams del 2012 el rector de la parròquia de Nablus (Cisjordània), el pare Johnny Abu Khalil. La processó començava a les 14.30 i Nablus es troba tan sols a 64 quilòmetres de Jerusalem. Per evitar el calvari que ell i els seus feligresos van patir el 2011 als controls militars israelians, el pare Johnny va decidir matinar. Enguany, totes les parròquies van sortir amb hores d'antelació per arribar a la processó.

La membre de l'OAP Hanan Ashrawi comparteix l'opinió del bisbe Younan sobre la política de permisos d'Israel als palestins, tant cristians com musulmans, per pregar a Jerusalem: «No hauríem de veure'ns obligats a demanar permisos per entrar a la nostra pròpia ciutat... Jerusalem est (on se situa la Ciutat Vella i la Muntanya de les Oliveres) és la capital ocupada del poble palestí i la llibertat de culte és un dret humà bàsic per a tots els nostres ciutadans cristians i musulmans, un dret que ens nega sistemàticament i de forma creixent una força d'ocupació estrangera. El fet que a tantes comunitats palestines cristianes se'ls negui el senzill dret humà de pregar lliurement a la seva pròpia capital és inacceptable», subratlla Ashrawi.

Abu Eid assegura que aquest any els permisos han estat inferiors i, per tant, molts menys fidels palestins han pogut participar en les diferents processons i misses que s'han viscut durant la Setmana Santa. «Hi ha localitats com Beit Sahur d'on el 2012 van sortir-ne cinc autobusos i aquest any un, a Betlem també. Des de Birzeit, l'any passat van enviar dos autocars i aquest any cap», indica.

Alguns palestins ja no volen ni demanar permís. «Sóc de Jerusalem, però visc a Betlem des de fa anys perquè el meu marit és d'aquest municipi. Cada cop que vull anar a la meua ciutat he de demanar permís a Israel, també per anar a pregar a la meua església. Ja no vull fer-ho, és humiliant, no hi ha dret», diu Mariam, una mestra de Betlem, amb llàgrimes als ulls.

Una minoria cristiana

Entre un 2% i un 3% dels palestins de Cisjordània són cristians, a Gaza representen poc més de l'1% i a Israel un 8%. Molts dels cisjordans viuen en poblacions properes a Jerusalem, però la proximitat geogràfica no els ajuda perquè sense permís no entren a la

Ciutat Santa. Aquesta Setmana Santa, la majoria de les parròquies diuen que han rebut només la meitat dels permisos sol·licitats i en alguns casos «els han donat un permís per família, però només per a un membre amb la qual cosa no l'ha utilitzat perquè cap cristià vol celebrar Rams o Pasqua sense la família», lamenta Abu Eid. «A Jerusalem poden arribar pelegrins d'arreu del món sense cap dificultat, però els cristians d'aquí, que portem 2.000 anys en aquesta terra no hi tenim dret», denuncia.

Els cristians palestins pertanyen a diverses comunitats. Una són les Esglésies ortodoxes de l'est, que inclouen els ortodoxos grecs. També hi ha les anomenades esglésies ortodoxes orientals, com la siriana, la copta i l'armènia ortodoxa. El tercer grup és el de les Esglésies que pertanyen a la família catòlica: les comunitats catòliques romanes, conegudes com a Església llatina, i també els catòlics de l'est o ritu catòlic de l'est. Aquestes últimes Esglésies, tot i reconèixer l'autoritat del Papa i seguir la doctrina de Roma, conserven unes tradicions i una litúrgia pròpies i diferents de les dels catòlics europeus. Entre aquestes comunitats destaquen els catòlics sirians i els grecs.

L'últim grup és el que integren les Esglésies protestants, que emmarquen, no només l'anglicana i la luterana — presents a Terra Santa des del segle XIX —, sinó també totes les Esglésies evangèliques independents, entre les quals els baptistes i els pentecostals.

RàdioEstel
DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.00 h a 1 h

Redifusió del programa les nits de
diumenge a dilluns d'1 a 2 h.

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

NOSAR
COMUNICACIÓ
Tel. 606 974 623
www.dematinada.es

També ens trobareu al Twitter

Anàlisi

Una notícia excel·lent per a la humanitat

Alfons Banda Tarradellas
 Coordinador del Comitè Internacional
 de FundiPau

El dimarts dia 2 d'abril l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar el Tractat sobre Comerç d'Armes per una impressionant majoria: 154 estats hi votaren a favor, 3 en contra i 23 s'abstingueren. La votació culminava una feina de més de quinze anys iniciada el 1997 per un grup de guardonats amb el Premi Nobel de la Pau encapçalat per Oscar Arias.

Durant aquest temps, ha calgut sumar elements molt diversos entre els quals cal destacar la força dels ciutadans canalitzada per ONG d'àmbit internacional, com Amnistia i Oxfam, o locals, com Fundació per la Pau, agrupades en la campanya

«La conjuminació d'esforços, la capacitat negociadora, les habilitats de diplomàtics compromesos i el suport dels mitjans de comunicació han fet possible el pas»

internacional «Armes sota control». La campanya ha fet una feina excel·lent de sensibilització i mobilització, denunciant incansablement que el descontrol de les armes afavoreix que cada any centenars de milers de persones siguin assassinades, ferides, violades o forçades a fugir de casa seva.

La feliç conjuminació d'esforços de la societat civil i de les representacions oficials de molts estats, la capacitat negociadora, les habilitats de diplomàtics compromesos i el suport dels mitjans de comunicació han fet possible un pas absolutament necessari. «La votació d'avui,

que ha permès l'aprovació del primer tractat global per regular el comerç internacional d'armes, és una fita històrica que marca l'inici d'una nova era. A partir d'ara s'ha acabat la impunitat per als traficants d'armes i els violadors dels drets humans», afirma Jordi Armadans, director de FundiPau.

L'aprovació del tractat és, en si mateixa, una notícia excel·lent. Directament representa un element de protecció de les persones i pot estalviar moltes vides humanes. És un pas necessari en el camí d'eradicació de la violència, política o de qualsevol altre tipus, i un avenç en el camí cap a una humanitat més justa i fraternal. La importància del fet, però, va molt més enllà del valor que pugui tenir com a instrument regulador d'unes transferències que molts considerem essencialment indignes i vergonyoses.

Així, és important observar que el tractat té la funció de protegir les persones individuals, als drets de les quals es dona prioritat per davant dels «drets» dels estats a fer el que els sembli més convenient per als seus interessos; el tractat obre la porta a demanar responsabilitats no solament als qui fan ús de les armes, sinó també als qui les subministren. El tractat assenyalava un camí pel que fa a les transferències d'armament: control progressiu, reducció progressiva, prohibició total. Queda moltíssim per fer, però estem en el bon camí. La pressió ciutadana que va ser tan important en la prohibició de les mines antipersona i en la de les bombes de raïm, que ha impulsat el primer tractat regulador del comerç d'armes, pot enfocar nous objectius d'humanitat i de pau. Hi ha molt per fer perquè hi ha despeses militars absurdes, bombes nuclears, amenaces de guerra i tantes altres coses que podem desautoritzar... Hem adquirit una nova responsabilitat cívica i moral, perquè: si es pot fer, quina excusa podrem donar per no fer-ho?

Corea del Sud

L'arquebisbe de Seül demana pregàries per Corea del Nord

Fides / Seül

La resposta a les amenaces de guerra «són gràcies abundants i benediccions per als nostres germans, separats de nosaltres, a Corea del Nord». Ho afirma en un missatge pasqual l'arquebisbe de Seül, Mons. Andrew Yeom Soo-jung, amb l'esperança que la pau pugui triomfar a la península coreana. El missatge es produeix en un moment d'alta tensió política i militar entre les dues Corees.

L'arquebisbe convida tothom a resar «per aquells que pateixen físicament i espiritualment» i, sobretot, «pels germans de Corea del Nord». Amb la resurrecció, diu el prelat, «Déu ens mostra que la mort no és el final, sinó un nou començament: es passa de la foscor a la llum, de la mort a una nova vida». L'arquebisbe de Seül

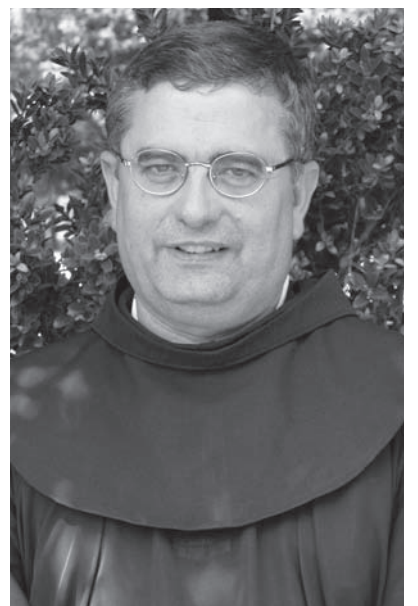
demana que aquesta nova vida arribi a tot Corea, del Nord i del Sud: «Vivim en una època en la qual la pau és més necessària que mai, i nosaltres, els cristians, hem d'esdevenir l'instrument que porta la pau de Jesús al món. El nostre país està lluny de la pau a causa de la situació política inestable i del conflicte amb Corea del Nord.» Mons. Yeom Soo-jung es pregunta: «Què hem de fer per ser un instrument de pau?» I ell mateix respon: «Hem de creure en la resurrecció de Crist i viure-la. Romandre en Crist amb una fe profunda davant del mal o del dolor significa abraçar l'agonia del proïsme i ajudar els altres a dur la seva creu.» Per això, remarca l'actualitat de la resurrecció i assegura que «el Senyor ressuscitat és amb nosaltres en aquest moment. Si creiem en la seva presència, tot es pot canviar, res no és impossible per a Déu».

Itàlia

El general dels Franciscans, nou secretari de la Congregació per als religiosos

SIC / Roma

El papa Francesc ha escollit secretari de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i la Societat de Vida Apostòlica el P. José Rodríguez Carballo, ministre general dels Franciscans, alhora que l'ha nomenat arquebisbe titular de la seu de Belcastro. El P. Rodríguez va néixer a Lodoselo (diòcesi d'Ourense) el 1953. A partir del 1973 va anar a Jesuralem, a la Custòdia de Terra Santa, on va fer la professió solenne i va ser ordenat prevere. Va estudiar Teologia bíblica i Sagrada Escriptura. Al seu retorn a Espanya va anar a la província de Santiago de Compostel·la, com a mestre de postulants i ecònom. El 1992 va ser escollit ministre provincial de Santiago de Compostel·la i el 2003, ministre general de l'orde dels Franciscans.

«Jo no he vist a Àfrica ni una sola indústria d'armes»

Maite Oiartzun Baraibar, Missionera de Nostra Senyora d'Àfrica

Cristina Sánchez

Maite Oiartzun va néixer a Navarra el 1960. El 1995 va descobrir Àfrica i en va quedar trasbalsada. L'any següent es va comprometre amb les Missioneres d'Àfrica i, d'aleshores ençà, no ha deixat les seves dues passions: Crist i Àfrica. Ha viscut a Burkina Faso, Burundi, Mèxic i Kènia. Va visitar les Balears com a convidada a la campanya de Mans Unides 2013.

Com va conèixer Àfrica?

El 1995 vaig anar a Àfrica a fer una experiència. Em va convidar un missioner de Pamplona i vaig anar a Mali. Quan vaig veure que el 40% dels nins no tenen escola i que tants de nins no tenen l'opció ni l'oportunitat d'aprendre a llegir i escriure, com a mestra vaig sentir un crit d'injustícia, i vaig decidir que havia de fer alguna cosa.

I què hi va fer?

No em va resultar fàcil, perquè jo tenia la meua vida resolta. M'hi vaig implicar després d'un any de combats i lluites amb mi mateixa i amb Déu, perquè sentia que Déu m'estava dient: «Et necessit a Àfrica, amb Àfrica i per a Àfrica.» Amb la congregació de Missioneres de Nostra Senyora d'Àfrica vaig veure la possibilitat de fer aquesta experiència més profunda, i vaig veure que sí, que era el que estava buscant.

Una decisió amb un bon final, però que segur que va ser dolorosa...

Sens dubte. Vaig sentir aquest crit d'injustícia, que hem de fer alguna cosa. En aquest moment sóc aquí per ser la veu dels sense veu. Em toca ser pont, unir mans. Després d'aquests 15 anys a Àfrica puc dir que podem fer alguna cosa. Uns des d'aquí, uns des d'allà però tots units. Es pot transformar el món i lluitar per més justícia i dignitat.

Després de 15 anys d'injustícies encara creus en un món millor?

Sí, hi crec, però amb un realisme molt fort. Un realisme que et diu que hem de posar-nos a treballar. Les bones accions no només són idees ni una utopia. S'han de fer coses concretes, de vegades petites, però eficaces. Com per exemple construir una escola.

Com treballa Mans Unides?

M'agrada molt, perquè actua des de l'educació, des de les necessitats d'Àfrica. Els missioners, que som els qui coneixem les necessitats, som els qui plantejam els projectes i entrem a unir mans. Si construïm una escola és amb els africans, ells s'hi impliquen. Així la senten seva, perquè és amb ells i des d'ells.

Quina situació has viscut a Burundi?

Quan vaig arribar el 2000 encara hi havia una situació de postguerra. Guerres, per cert, provocades des dels països rics. Jo no he vist a Àfrica ni una sola indústria d'armes. I no obstant això, hi ha tot un comerç d'armes. La fam l'estam provocant

«Després d'aquests 15 anys a Àfrica puc dir que podem fer alguna cosa. Uns des d'aquí, uns des d'allà però tots units»

trangera ni turista: tu ets de la nostra família.» Això és clau, perquè quan algú et diu que t'estima com algú de la seva família, farà qualsevol cosa perquè tu tinguis dignitat, perquè puguis desenvolupar les teves capacitats per, a la vegada, desenvolupar el teu país.

des del primer món. Per exemple, conec la realitat del Congo que fa frontera amb Burundi i Rwanda. Hi ha una ciutat que es diu Goma, on hi ha un mineral molt valuós que és el coltan. Darrere aquest mineral hi ha multinacionals i interessos financers que els interessa que estiguin en guerra per poder espoliar aquestes riqueses. És molt dur, però és un crit per despertar les consciències i entre tots començar a canviar.

El Primer Món realment està interessat a posar fi a la fam?

El 2000, quan les Nacions Unides van reflexionar sobre els objectius del mil·lenni, s'adonaren que la primera tasca era eradicar la pobresa. Estam en el 2013 i veim que els pobres estan augmentant i els rics cada vegada són més rics. El nostre món cau perquè hi ha unes desigualtats tremendes.

Molts diran que no és possible ajudar el Tercer Món quan a casa nostra hi ha tantes necessitats.

És cert que a Espanya hi ha gent que passa necessitat. Però a Àfrica és una urgència. L'aspecte social no és un luxe a retallar. És necessari, i a Àfrica és urgent. La primera necessitat és que comencem a canviar actituds de solidaritat, a les cases, les famílies... Tot el que tenim de més és perquè als altres els falta.

S'ha reunit amb molts nins a escoles de Mallorca i Eivissa. Què els ha dit?

Valorau tot el que teniu: la possibilitat d'estudiar, que teniu pares, perquè a Burundi hem construït un centre de nins orfes a causa de la guerra i de les malalties. Moltes dones moren durant el part perquè no tenen unes condicions sanitàries mínimes.

Quina importància té conèixer la cultura o la llengua d'un lloc?

És fonamental, perquè la llengua és la porta d'entrada. Recordo que quan vaig aprendre la llengua *kirundi*, a Burundi, em varen dir: «Ja no ets es-

CatalunyaCristiana

Subscriuiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 125€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions))
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Punt de vista

Eduard Sagarra Trias

President de l'Associació per a les Nacions Unides

Llibertat d'expressió i obediència deguda

Fa uns dies amb la dimissió forçada d'un alt representant a Catalunya de les institucions de l'Estat, per haver expressat una opinió personal respectuosa, se'ns planteja un gran dubte: en un sistema democràtic, l'obediència deguda a una jerarquia, és incompatible amb la llibertat d'expressió de qualsevol persona?

El dret a la llibertat d'expressió, sempre que no sigui injuriosa ni vagi contra l'ordre públic, ha de ser respectada i acceptada de conformitat a les normes que el configuren en l'àmbit dels ordenaments interns i en el dret internacional dels drets humans. La Declaració Universal dels Drets Humans (art. 19) reconeix que: «Tota persona té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; aquest dret inclou el de no ser molestat a causa de les pròpies opinions i el de cercar, rebre i difondre les informacions i les idees per qualsevol mitjà i sense límit de fronteres.»

El fonament més sòlid i més important per garantir la democràcia, és, sens dubte, la llibertat d'expressió. L'exercici del dret és la llibertat d'expressar-se sense «por de ser represaliat si no es comet un delict tipificat prèviament». Crec que aquesta llibertat és compatible —en la vida civil, militar i, àdhuc, religiosa— amb el respecte cap a superiors o opinions contràries. Les versions «oficials» i «els dogmes» sempre han de permetre opinions divergents, si no voldria dir que qui

té autoritat (per elecció democràtica, nomenament, il·legítima força o per simple imposició), si impedeix arbitràriament algun dret o llibertat fonamental, suposa, a la pràctica, un fre a la democràcia i a la convivència pacífica.

La llibertat d'expressió ha de prevaldre sobre «la por», altrament no és una llibertat ni un dret. La llibertat d'expressió «no contamina», simplement expressa l'opinió personal del qui la diu, especialment quan és respectuosa encara que sigui crítica.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

secretaria@catedralbcn.e.telefonica.net

Distraccions

Thomas Merton, monjo cistercenc, va escriure que «l'oració i l'amor s'aprenen en l'hora que l'oració esdevé impossible i el cor es torna de pedra». I encara afegeix: «Si no has tingut mai distraccions, no saps com pregar.»

Les distraccions en l'oració són una realitat en la vida espiritual. La primera cosa que es dona per descomptada és el valor de la pregària. Hi ha la temptació de pensar que tenim coses més urgents per fer i que ja cercarem un altre moment per pregar. Aquesta és, generalment, una excusa que mena a no dedicar un temps al diàleg amb el Senyor.

Un amic sacerdot m'explicava que procurava pregar sempre a l'església. Si restava a la rectoria, fàcilment els afers pastorals, les visites, la correspondència... li ofegaven la pregària i, per això, anava al temple quan la porta estava tancada. No obstant, la seva meditació s'entrebanava amb distraccions. S'adonava que un ciri estava tort, que hi havia una mica de pols en una

imatge, que havia de dur la comunió a un malalt... L'amic, que es prenia seriosament la vida espiritual, estava preocupat pel que li passava i ho lamentava.

Les distraccions solen ser freqüents quan un prega. És consoladora la dita del monjo: «Si no has tingut mai distraccions, no saps com pregar.» Ho explicita així: «Car el secret de l'oració és una fam de Déu i de la visió de Déu, una fam que es troba molt més endins que el nivell del llenguatge o dels efectes. I l'home, a qui la seva memòria i imaginació persegueixen amb una multitud d'inútils i fins mals pensaments i imatges, pot de vegades veure's forçat a pregar molt millor, al fons del seu llatzeret, que un altre amb la intel·ligència nedant entre clars conceptes i brillants propòsits i fàcils actes d'amor.»

«És per això que és inútil torbar-te quan no et pots sostreure a les distraccions.» El nostre contemplatiu exposa que «primer de tot has d'adonar-te que són sovint inevitables en la vida d'oració». Cal pregar enmig de les distraccions. Són una prova corrent de la vida contemplativa. El remei no consisteix simplement de recórrer a un llibre de meditacions. Ens prodria dur a una simple lectura. És més profitós pregar des de la lluita i des de la nostra petitesa. Descobrir la nostra pobresa espiritual. Aprendre a ser pacients amb la nostra incapacitat.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Metge i psicòleg

Divendres Sant em vaig trobar amb una antiga amiga. Això d'antiga és perquè ja fa anys que ens coneixem i per la distància des de la nostra darrera trobada. Totes dues coses facilitaven que el diàleg fugís de la superficialitat de tantes converses amb els que ens veiem sovint. És metgessa i venia acompanyada d'un amic psicòleg. Ens vam quedar parlant després de la litúrgia. En un moment determinat, ella va afirmar mirant-nos: «Els psicòlegs intenteu alliberar els altres del sentiment de culpa i els sacerdots recalqueu els pecats.» Segurament les paraules no van ser exactament aquestes, el llenguatge col·loquial difereix del text que hom escriu. El sentit sí que és el mateix.

Van marxar abans de la Vetlla d'Adoració de la Creu. Aquí se situa la meua reflexió, no sense recordar, com aleshores, que estem acostumats al fet que els nostres mitjans, després d'explicar una desgràcia aparatosa o de moltes víctimes, diguin que l'autoritat competent va enviar un equip de psicòlegs al lloc dels fets. No en nego el valor, entre nosaltres n'hi ha que exerceixen aquesta professió, però sempre preciso que, generalment, quan arriben, ja hi han anat uns quants sacerdots que exercien a les proximitats. I cal afegir que a un pare que troba entre els ferros d'un transport el cadàver de la seva filla, la pregunta urgent que bull al seu interior és, i ara on és? I, per què li ha passat a ella? El sacerdot, el cristià, no té cap resposta explícita per a aquesta situació angiosa. Té, això sí, explicacions de consol, que es refereixen a una història, que és testimoni i no fantasia imaginada: la de la Passió i Mort del Senyor.

Durant la Vetlla de la nit, posem a terra una creu austera de troncs. Al seu costat una estufa elèctrica, amb la planxa plana calenta. Amb prou llum reflexionem: som allà i desitgem que al sepulcre del Senyor, s'hi enterrin definitivament els nostres pecats o, almenys, uns quants. Cadascú pensa en quin o quins, i ho escriu en un paperet.

Després quedem en penombra i, individualment, ens apropem a la creu. Acostem el front al tronc i li encomanem la nostra càrrega espiritual. De seguida posem el paperet, la indicació de la nostra culpa, dins l'estufa amb un granet d'encens, símbol de la nostra adoració. Quan l'espelma s'acaba, al recinte només se'n sent el perfume. Reconèixer la culpa davant de Déu-Redemptor ens assegura la Resurrecció amb Ell. Sortim plens d'una esperança que cap teràpia no pot proporcionar. Qui ho llegeixi, que ho entengui.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

El retorn dels fariseus

Sempre han estat actius, però en els darrers temps es bellugaven amb discreció. Preferien influir des de l'ombra i, si cal, des de la delació. Ara les coses han canviat i se senten cridats a convertir-se novament a la vista de tothom en guardians de les essències. El control és el seu afany i el culte, l'exclusiva. Les primeres veus s'han deixat sentir. L'estupor que els han produït determinats gestos del Papa s'ha convertit en judici i desaprovació.

La seva reacció actualitza nombroses pàgines de l'evangelí on es destaca l'enfrontament dels fariseus contra Jesús. Unes rúbriques litúrgiques i una benedicció han estat suficients per desencadenar la caça. Unes rúbriques que reserven el lavatori dels peus en exclusiva per als homes. El Papa, en la cerimònia del Dijous Sant, celebrada a l'Institut Penal de Menors Casal del Marmo a la Zona Monte Mario de Roma, va rentar els peus a dotze interns de diferents nacionalitats i religions, entre els quals hi havia dues dones, una catòlica i una altra musulmana. Massa per als fariseus, que rebutgen aquest gest amb ganyota d'escàndol. Sempre defensen —i no sempre practiquen— la primacia de la llei, sense adonar-se que el papa Francesc no menysprea la llei, sinó que la jerarquitzava. L'amor, l'anunci del perdó, la proximitat pastoral de fer arribar les carícies de Jesús a persones que es troben a les fronteres del sistema, són més importants que les rúbriques litúrgiques, que mereixen respecte, però potser algunes d'elles també revisió. Un fariseu va convidar Jesús a menjar a casa seva. Una dona ungeix els peus de Jesús amb perfums i llàgrimes. L'amfitrió pensa: «Si aquest fos profeta, sabria qui és aquesta dona que el toca i quina mena de vida porta: és una pecadora!» (Lc 7,39).

«En nom de la llei defensen l'evangelí quan obliden que la llei màxima de l'evangelí és l'amor»

En un altre moment, Jesús afirmarà: «No he vingut a cridar els justos, sinó els pecadors» (Mt 9,11). Els fariseus veuen el món al revés que Jesús, que posa les coses al seu lloc: «El dissabte ha estat fet per a l'home, i no l'home per al dissabte.» Això acaba de començar.

Els gestos del Papa han estat interpretats majoritàriament com una alenada d'aire fresc, sempre en la línia de Jesús de Natzaret. No obstant això, els fariseus, els observen d'una altra manera: «Els fariseus van planejar la manera de sorprendre Jesús en alguna paraula comprometedora» (Mt 22,15). El fariseisme està vigent. Escruta tots els gestos del Papa per desprestigiari-lo, sempre que se separi, encara que sigui el més mínim del que ells entenen per just. Com els seus avantpassats, els fariseus d'avui s'adonen que «el món sencer el segueix» (Jn 12,19). A les diòcesis, a les parròquies, també existeixen. Pressionen sempre que poden. En nom de la llei defensen l'evangelí quan obliden que la llei màxima de l'evangelí és l'amor.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«No cedir al pessimisme»

Ha arribat la primavera i la naturalesa s'ha vestit de colors, llum i brillantor. Sembla que el cor també s'omple d'alegria en veure aquest esclat de vida nova.

Però, una nova primavera sembla que també ha esclatat a l'Església en aquest últim mes i després dels esdeveniments que, a començaments d'hivern, ningú no s'hauria imaginat.

Des del moment que vaig veure el nou Bisbe de Roma inclinant el seu cap

per rebre la benedicció que el poble implorés per a ell, em vaig enamorar de la seva manera de fer. I vaig sentir com si unes espurnes d'esperança m'envoltessin i m'alegessin el futur. I per això em vull abocar aquesta setmana de Pasqua a aquesta

finestra de la vida, entre el poble senzill en el qual visc, per alegrar-me de tres expressions que m'han fet pensar en els meus estimats amics del carrer, de les presons, dels aturats, dels desnonats, dels sense sostre...

La primera me la va fer recordar un noi d'un dels mòduls de Quatre Camins. M'esperava, com cada dimarts, i em va rebre amb un somriure d'orella a orella dient-me: «Ho has vist? Ara tenim un Papa que estima els pobres! Ho ha dit ell mateix. Estic molt content.» I em vaig recordar de la primera de les frases a què avui faré referència. Ho va dir als 6.000 periodistes amb els quals es va reunir en una roda de premsa, i va parlar «d'una Església dels pobres per als pobres», un programa semblant al que Jesús va dir a la Sinagoga després de la lectura d'Isaïes: «He vingut a portar la bona notícia als pobres...» No és estrany que el meu amic estigués tan content de començar a tenir un protagonisme al qual els pobres no estan acostumats.

La segona idea brota d'una anècdota del conclave que el Papa mateix va explicar: «Quan vaig superar els dos terços dels vots, el cardenal Hummes m'abraçà i em digué: "No t'oblidis dels pobres." I vaig pensar en Francesc d'Assís.» Un nom que li escau, perquè una Església dels pobres ha de començar per ser ella mateixa pobre i senzilla com Francesc d'Assís. I, com ha dit Leonardo Boff, més que un nom és un projecte d'Església pobre, simple, evangèlica i sense poder. Així, és una Església que camina amb els més petits i que respon a la crida que va sentir el d'Assís de reconstruir les ruïnes... Perquè els pobres i petits no entenen les encíclics, però són molt sensibles amb els gestos.

I, com a conseqüència i colofó d'aquestes dues frases, la tercera és aquest anunci de vida que diem primavera i que va ser com un crit que tots necessitàvem i necessitem en aquests moments difícils: «No cedir al pessimisme.» Pasqua, primavera i optimisme, enfront de corrupcions i abusos de poder, la consigna del bisbe Francesc: «L'autèntic poder és servir.»

Zoom

Aquesta setmana la sensació de corrupció generalitzada a Espanya ha pujat un grau amb la imputació de la infanta Cristina per presumpta malversació de fons públics en el cas Nóos. Al desprestigi de partits polítics, govern, sindicats i sector empresarial i bancari també s'hi afegeix la monarquia. En plena crisi econòmica aquests fets enfonsen perillosament la confiança de la població en les institucions.

Eduard Brufau

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Des del monestir

Dues actituds

En pocs minuts de diferència, em vénen a les mans dos comentaris sobre el nou papa Francesc. L'un és d'un doctor en teologia litúrgica per Madrid. L'altre, del nonagenari cardenal Roger Etchegaray.

El primer es queixa que el Papa el Dijous Sant fes el lavatori dels peus a dues noies de la presó del centre Casal del Marmo. El segon és una meditació després de l'elecció papal.

El doctor es queixa de l'incompliment de la rúbrica del missal. No negarem que el llibre litúrgic parla de *virí* com a destinataris del ritu del rentament dels peus. No negarem tampoc que el fet és sorprenent, i que l'any que ve tindrà imitadors especialment entre els clergues —bisbes o capellans— pròdigs a canvis de casulla

segons el vent que bufa. Dit això, m'agradaria recordar que fer aquest ritu el Dijous Sant té un origen casolà, nascut als monestirs medievals però que no es generalitzà fins al segle X i que, quan l'adoptaren els Papes, durant quatre segles mantingué un caràcter privat i poc ritualitzat. Encara més: no s'integrà a l'eucaristia fins al... 1955. Avui, en pla igualment casolà però amb gran devoció, en alguns monestirs femenins la mare abadessa oficia de portes endins el ritu a les seves «apòstoles».

El cardenal Etchegaray, del qual el dia que es mori haurem de canonitzar el full de serveis, ha escrit en forma de poema una meditació en veu-

re el papa Francesc: «Jo mateix aquest vespre he plorat de joia, / quan ens has invitat a pregar / en la diversitat de les nostres condicions i de les nostres creences. / Porta'ns sovint pels teus camins, / fins a sant Francesc i santa Clara, / per acollir a cops de conversions / la primera de les Benaurances "Feliços els pobres".»

No m'agrada usar l'adjectiu «farisaic», perquè no em sento lliure de pecat per tirar pedres. Però, francament entre: «Santedat, li demano que segueixi fidelment les rúbriques del seu propi ritu» i «Papa Francesc, ajuda'ns a creure que per tots els camins de la Resurrecció Crist ens va sempre al davant», em quedo amb la meditació del cardenal nonagenari. I això que alguns em tenen per liturgista.

Bernabé Dalmau
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Val la pena viure

La principal causa de mortalitat adolescent són els accidents de trànsit. Però el suïcidi és tan desconcertant i tràgic que tendeix a esbiaixar-se i amagar-se en la nostra evasiva i alienada cultura. És un desafiament permanent per millorar l'educació juvenil i la salut pública.

Són molts els factors que poden conduir el jove a decidir posar fi a la seva vida. Els adults resulten atordits i desorientats fins i tot culpabilitzadors després d'aquella inexplicable mort. No sempre dramàtiques històries de solitud, abandonament, marginalitat, abús i maltractament expliquen un suïcidi, ni desdramatitzar-lo com a fet aïllat o accident fortuït evita qüestionar maneres de vida o exemples proposats.

Els adolescents avui han abandonat moltes coaccions externes d'una altra època referides al

vestit i al sexe però viuen altres noves opressions internes. Són les seves autoexigències corporals i socials les que els condueixen a comportaments aberrants, és a dir, de risc: dietes, pastilles, cremes, *fitness*, cirurgia... Les expectatives de perfecció, del reconeixement per part del seu grup d'iguals o banda, l'èxit acadèmic o la cerca de l'ocupació professional a qualsevol preu, signifiquen que l'opció d'un jove per la mort sigui error o encert?, valentia o por?, decisió reflexionada o forat depressiu?

La mort voluntària convida a callar, al silenci davant el Misteri de la llibertat però també a denunciar el mercantil, consumista, competitiu, hedonista i hipersexualitzat entorn, paradigma d'incoherències. Un adolescent americà té de 10 a 15 vegades més probabilitats de morir assas-

sinat que un europeu. I als 14 anys pot pilotar un avió i ella pot avortar sense informar-ne als pares, però tots dos en necessiten el permís per faltar a l'escola.

La distància generacional creixent dificulta la comprensió dels fills. Els horaris i obligacions escolars i laborals han reduït els espais per buscar junts el camí, el sentit a la Vida més enllà de les ensopegades i fracassos.

Viure i parlar de la mort sense embuts és millor que refusar-la, sigui en la cultura familiar o la cultura pop-coetània, sovint tan divergents. Cal debatre en llibertat de valors, ideals o utopies. No deuen ser la paraula i l'acció les dues eines més eficaces per experimentar el fet d'estimar i sentir-se estimat? És prou testimoniatge que val la pena viure?

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

Gestos fraterns enmig de la violència

Estem d'exercicis espirituals a Yaoundé 70 salesians de la província salesiana de l'Àfrica Central. Hi manquen els companys de les dues comunitats a RCA perquè a Bangui hi ha un cop d'estat i la situació és de gran caos. No poden sortir de casa sense arriscar la vida. Impossible sortir dels dos o tres carrers que encerclen la comunitat. Impossible pensar d'agafar la carretera o anar a l'aeroport. No hi ha vols comercials tot i que l'aeroport està controlat per les forces franceses. Surten alguns vols per a ciutadans francesos, europeus o gent que ha pagat el bitllet a preu d'or.

Els salesians del Centre Professional han estat assaltats per un grup armat de set joves. Un d'ells havia estat animador del Centre Juvenil. Coneixia la casa i els salesians. Havia estat entrenador de futbol d'alguns equips del Centre Juvenil. Aquesta vegada venia armat i amenaçador. Els altres anaven també vestits de militars i armats però és difícil saber qui és qui quan tots els violents pel carrer van vestits de militars. La misèria està darrere de tot. Volien sabates, roba, menjar,

diners, aparells de música, el cotxe... tot el que es pot agafar i emportar. Un tret per intimidar els salesians deixa el pare Stéphan sord uns quants dies. És dur de veure el que un amic pot arribar a ser quan les circumstàncies canvien.

Com qualsevol guerra o situació violenta els fets són esfereïdors: nens armats que han fet la guerra i que moren cridant la mare, malalts que van a l'hospital i no hi troben ningú, dones embarassades que moren a l'hospital perquè ningú les acompanya en el moment de donar a llum, assassinats inútils de gent senzilla que no ha fet mal a ningú, robatoris de tot el que es pot agafar sense respecte de ningú per pobre que sigui, robatoris a escoles i centres educatius, nens i nenes militaritzats, etc. Un bisbe espanyol demanava per ràdio que els ajudin perquè ho han robat tot a tothom i la gent de la seva diòcesi no té menjar i els hospitals estan totalment desproveïts. La gent tampoc no pot marxar perquè tothom té por de ser agredit pel camí. La llista del drama podria allargar-se amb més exemples.

Però no seríem tampoc justos si no parléssim dels qui no es deixen endur per les circumstàncies i que mostren un esperit humanitari de ferro. Efectivament, en el mateix context hi ha molta gent que visita el desemparat, la família agredida, els malalts o els qui han perdut algú tràgicament. Els gestos fraterns són també molts. La nostra missió rep diàriament encara malalts i les infermeres han volgut venir al dispensari. El Centre Professional que ha estat saquejat és actualment escortat per un grup de joves no armats. No poden fer res si vénen agressors armats però volen mostrar el seu sentit de pertinença i afeció estant al costat de la missió salesiana. Potser veient un grup nombrós de joves hi haurà un cert respecte. En qualsevol cas, després de 10 dies del cop d'estat i de caos els salesians no han estat agredits una altra vegada. Potser la nostra condició humana no sabrà mai ni viure amb justícia ni conviure en pau però sempre hi haurà persones que estimin i lluitin per anar contra corrent. Al peu de la Creu hi havia Maria i Joan. No tothom havia fugit.

Josep Maria Sabé Colom
Missioner salesià

A cada cosa el seu nom

Etimològicament, la paraula eutanàsia (del grec *eu*, «bé» i *thanatos*, «mort»), significa «ben morir». Darrerament el mot ha anat adquirint un sentit més específic: procurar la mort sense dolor a l'ésser que pateix i, per extensió, també procurar-la a l'ésser no nat que pot néixer amb discapacitats que arrossegaria durant tota la vida i al vell que, per les disminucions pròpies de l'edat o per malaltia, es pressuposa que ja no viu una vida digna. Si es diu d'aplicar l'eutanàsia en aquests casos, la paraula deixaria de tenir el seu significat etimològic; més hi escauria la paraula *homicidi*, que del llatí *cidium* vol dir «acció de matar», «homicidi» o «genocidi per compassió». La vida humana és un dret inalienable i no pot estar supeditada a la decisió d'altres, ni tan sols a la d'un mateix. Això em porta a pensar en una de les manifestacions més clares de la nostra societat decadent, on predomina més el tenir que el ser. No ens enganyem amb sofisticacions lingüístiques: a cada cosa el seu nom.

M. TERESA RIÓN
Barcelona

Honorar la Mare de Déu

Un evangèlic diu que els catòlics idolatrem Maria. Això ho he llegit en el Consultori de *Catalunya Cristiana* del 3 de febrer del 2013. Jo, que sóc catòlica i m'estimo molt la Mare de Déu, penso igual que aquest evangèlic. A Maria sols se la pot venerar —la hiperdúlia—, però mai adorar. Tan sols es pot adorar Déu.

És una llàstima que a Montserrat

El sentit dels fòrums socials

S'ha celebrat a Tunis una nova edició del Fòrum Social Mundial. Es tracta d'un espai de trobada, intercanvi i coordinació entre tota aquella gent que s'agrupa sota el lema «Un altre món és possible». És a dir, és possible fer de l'habitatge un dret i no un privilegi; és possible viure sense que ens falti de res i no carregar-nos el planeta al mateix temps; i és possible viure sense dependre dels bancs i dels grans capitals, que ja hem vist on ens han portat. De fet, no només és possible sinó necessari. Els fòrums socials, ja siguin mundials o catalans, permeten conèixer múltiples experiències ja existents que van en aquesta direcció. És un lloc d'aprenentatge sense el qual avui encara no tindríem una xarxa d'economia social com la que tenim, o no hauríem après —i utilitzat— eines democràtiques per decidir el nostre futur. És, en resum, una escola on pensar en nosaltres i sobre nosaltres per decidir com volem viure.

MOISÈS SUBIRANA IBORRA
Enginyeria Sense Fronteres

es canti: «Veniu-la a adorar que els àngels no gosen...» i a Saragossa: «*Este pueblo que te adora...*» Només cal canviar «adorar» per «honorar». Vodria que d'una vegada per sempre ja no es parlés més d'adorar la Verge.

MERCÈ LAGUIA BUSQUÉ
Barcelona

Corrupció política

La crisi que patim actualment ha adquirit unes dimensions de tal magnitud que ja no es pot arribar més lluny. Les darreres informacions sobre corrupció deixen la imatge dels polítics arran de terra. Haurien de tornar els milions i milions d'euros de diners públics dilapidats, però ningú no torna res de res, i es fa ús i abús dels mecanismes de control democràtic. On són les alarmes dels partits? Segur que ja hi ha qui les desconnecta. Tota una vergonya.

És trist pensar el mal que arriben a fer a polítics honrats, exemplars i

transparents entregats a la política pel bé del poble. Tot plegat, crea la sensació d'impunitat i una consciència exempta de culpabilitat.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Convivència possible

Recentment el rei de Bahrain, Hamad bin Issa al-Khalifa, va cedir 9.000 metres quadrats de terreny per a la construcció d'una catedral catòlica. Bahrain és el país més petit del golf Pèrsic, on el 80% de la població són musulmans i tan sols el 9% són cristians. Ja el 1939 va ser el primer estat del Golf que va autoritzar un temple catòlic. Sorpren en uns temps en què la relació del món islàmic amb occident no és precisament cordial. És un gest d'obertura personal i acollida cordial, un exercici dels valors de la tolerància i l'harmonia.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

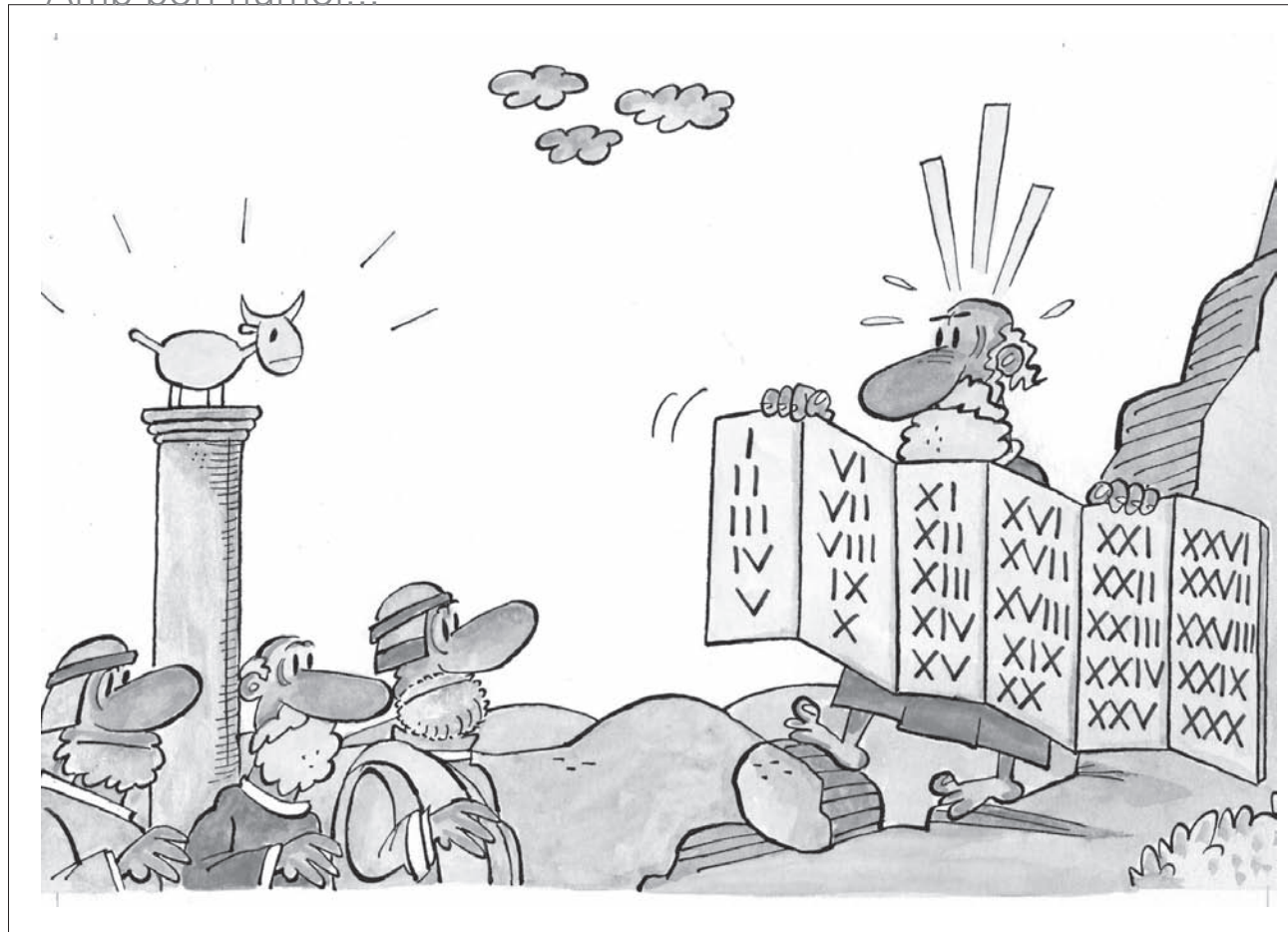
Pessimisme

Trobo que a l'Església hi ha molta gent infectada de pessimisme. Tinc amigues, algunes de missa diària, que tot ho veuen negre, que creuen que no hi ha res a fer, que el món està perdut... Què els diria per animar-les?

Ens ho creiem de veritat que Jesús ha ressuscitat i ha vençut? Estem celebrant la Pasqua i això vol dir alegria i esperança. La resurrecció del Senyor ens porta una gran notícia: el mal, la mort, el pecat no tenen la darrera paraula i el que ja ha començat en Jesucrist s'ha de complir en nosaltres i en el món. Amb aquesta convicció els primers cristians començaren a testimoniar la vida nova del Ressuscitat en un món que no era precisament menys difícil i complicat que el nostre. El seu estil de vida ple de fe, alegria i fraternitat seduïa i Déu cridava molts nous seguidors a través de la vida atractiva dels cristians. Jo crec que «cristià» i «pessimista» són conceptes que s'exclouen. Un cristià, sense ser ingenu ni deixar d'advertir les dificultats que l'envolten, sempre és conscient de la presència i companyia del Senyor ressuscitat i sempre se sap, passi el que passi, en mans de Déu. Això dona serenitat i joia profunda en el cor. Malauradament existeixen aquestes persones en la comunitat cristiana que sempre estan disposades a fer el toc de difunts. En el fons, es tracta de manca de fe i esperança cristianes i el remei passa per una conversió a l'evangeli que foragita les pors i ens porta a confiar per damunt de tot en Déu i no pas en nosaltres mateixos, deixats a les nostres pròpies forces. És bonic i admirable veure com el papa Francesc ens anima i ens dona testimoni d'alegria i entusiasme en l'anunci de l'Evangeli. Sense aquesta convicció és impossible afrontar la nova evangelització a la qual estem cridats. El Sant Pare ens deia el Diumenge de Rams unes paraules que poden servir molt bé per a aquells que ho veuen tot massa negre: «Aquesta és la primera paraula que us vull dir: alegria. No sigueu mai homes i dones tristos. Un cristià no ho pot ser mai. La nostra alegria no neix de tenir moltes coses, sinó d'haver trobat una persona, Jesús, que és enmig nostre. Una alegria que neix en saber que, amb ell, mai no estem sols, fins i tot en els moments difícils i quan en el camí de la vida ensopeguem amb obstacles i problemes que semblen insuperables, i n'hi ha tants! I en aquests moments ve l'enemic, ve el diable, tantes vegades disfressat d'àngel i ens diu insidiosament la seva paraula... Sabem que Jesús ens acompanya i ens carrega damunt de les seves espatlles: en això resideix la nostra alegria, l'esperança que hem de portar al nostre món. No us deixeu robar l'esperança que ens dona Jesús.»

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Amb bon humor...

La crisi de la «kenosis» a l'Església catòlica

Dr. Longinos-Eseng Nguema Bilogo
Prevere

La tesi doctoral que presentem exposa la inculturació com a mètode d'evangelització per excel·lència. Tot i que el títol de la tesi és *La inculturación en el pueblo fang, un paradigma de evangelización de África*, no és més que un punt de partida per exposar el que hauria de ser el criteri d'evangelització en el tercer mil·lenni, com ja ho va ser en els primers segles de l'Església i com més cap a nosaltres ens ho van testimoniar Mateo Ricci, sant Ciril i sant Metodi. En aquests termes aquesta tesi tracta sobre la missió evangelitzadora de l'Església en el món i planteja la manera com aquesta missió s'ha de dur a terme, segons la voluntat de Déu.

Aquesta tesi és un reclam de la metodologia de la inculturació, com a criteri de la manifestació de Déu des dels orígens de la història de la salvació. Si a l'Antic Testament les manifestacions de Déu eren antropomòrfiques, en el Nou Testament s'ha produït el pas definitiu: la identificació del Verb de Déu amb l'home, menys en el pecat. Per l'encarnació Déu s'ha abaixat fins al més profund de la misèria humana, per redimir l'home; és el testimoni més eloqüent perquè l'Església faci penetrar l'evangeli en els més diversos ambients socioculturals de cada poble i de cada col·lectiu. Així es va desenvolupar l'evangelització en els primers segles de l'Església. El pioner d'aquest compromís va ser sant Pau, el qual va veure en els pagans molts trets de l'evangeli i va descobrir entre els seus monuments el Déu desconegut (cf. Ac 17,23).

En aquest Any de la Fe i de la Nova Evangelització, l'Església hauria de recuperar amb força la inculturació en tota la seva complexitat, posant en valor l'enriquiment mutu que es produeix en la trobada de l'evangeli amb les cultures de cada poble (cf. GS 58) i de cada col·lectiu social, tenint en compte les seves aspiracions; les seves alegries i les seves esperances; els seus goigs i penes. Per tant, la nova evangelització entesa així, hauria de ser el retorn als orígens de l'evangelització, amb la inculturació de base. Això portarà l'Església a fer una teologia que apunti en tot moment a la salvació de l'home i a la Glòria de Déu.

Pautes

Les pautes per a una veritable teologia de la inculturació són les següents:

1.— Entendre la inculturació des de la dimensió holística de la redempció, que assumeix la realitat de tota la persona i de totes les persones, culturalment situades. Per això, com a africà, penso que el projecte d'encarnació de la fe cristiana no és, abans que res, una qüestió de cultura, sinó de fe en Crist crucificat i ressuscitat. La seguretat de la nostra salvació per Ell i en Ell és la que ens impulsa a revisar

la nostra cultura, a interrogar-nos sincerament sobre els seus valors i els seus contravalors, a englobar-los confiadament en el projecte de salvació definitiva de tota la humanitat. Les pràctiques sincretistes actuals que es poden registrar en aquest camp no són en absolut conseqüència del projecte d'inculturació, sinó el resultat del fracàs d'una evangelització que, deliberadament, resisteix al rerefons religiós africà.

2.— La inserció de la dimensió espiritual en la societat secular, tot superant la dicotomia de la societat actual, que separa allò espiritual d'allò material, allò profà d'allò sagrat. L'espiritualitat africana, però, incorpora els dos àmbits teològics en la globalitat de l'existència humana. Per tant, la inculturació pretén donar un sentit transcendent i un significat nou a allò profà. En aquest sentit, és molt positiu el fet que els africans estiguin centrats sobre un món, que és alhora espiritual i material.

3.— Recuperació del simbolisme religiós, on allò profà i allò sagrat es troben, i allò humà i allò diví s'abraçen. Sense el simbolisme religiós, la fe es torna buida de contingut i la litúrgia avorrida, perquè quan es perden tots els símbols ja no hi ha cap intuïció d'allò sagrat; allò sagrat s'expressa en termes profans. En efecte, pel simbolisme podem aconseguir, per exemple, que la celebració dels sacraments de l'Església no sigui un mer acte social, com molts ho consideren avui, sinó una litúrgia que alimenta la fe i ens obre a la transcendència.

4.— Una teologia pràctica. La teologia no ha de limitar-se a fer discursos sobre el misteri; ha de ser pragmàtica. Perquè la manifestació de l'Esperit de Jesús és acció (Lc 4,18-19) i el seu messianisme, actuació (Mt 11,4-5). El Regne de Déu no consisteix en conceptes tècnics ni en paraules boniques, teològicament elaborades, sinó en actituds i obres.

5.— Sentit de fecunditat cultural de l'evangeli com a comunicació de la

«La redempció del món s'opera en l'Església per la mort i resurrecció de Jesucrist»

vida de Déu, que regenera l'autèntic esperit de la cultura i el transcendeix als valors del Regne. Benet XVI també ha entès aquestes claus de la inculturació, pel que fa a la relació fecunda, testimoniada àmpliament en la història de l'Església. Avui, aquesta relació entra en una fase nova, a causa que l'evangelització s'estén i arrela al si de les diferents cultures, així com els avenços més recents de la cultura occidental. Això exigeix, abans que res, que es reconegui la importància de la cultura per a la vida de tot home (VD 109).

6.— Concepte de comunitat que configura la idea d'una Església-família, on cadascú és responsable de cadascú, on cadascú és guardià del seu germà. En conseqüència, queden posades en dubte les formes en les quals les Esglésies s'han estructurat com a llocs de reunió purament litúrgica o espais d'elevada tensió espiritualista: els llocs de pregària sense fraternitat responsable, els espais de misticisme sense una solidaritat viscuda de manera concreta i visible.

Fe sòlida

En definitiva, la inculturació mira d'aconseguir una fe sòlida en Jesucrist, on es faci una refundació dels paràmetres de l'evangelització des de l'encarnació, per a un re-arrelament de l'evangeli des de la cultura i una reorientació exclusiva, des de la voluntat salvífica de Déu, per tornar a fer absolutament creïble el testimoni eclesial en el món. En els mateixos termes, Benet XVI veu la preocupació

per la rellevància i la credibilitat que exigeixen de l'Església un discerniment profund de cara a identificar els aspectes culturals que obstaculitzen l'encarnació dels valors de l'Evangeli, així com els que els promouen (AM 160).

Per tant, la redempció del món s'opera en l'Església per la mort i resurrecció de Jesucrist; l'Església al seu torn, la porta de manera directa a cada home i a cada home a través dels sacraments. De manera que, tal com Jesucrist que per dona entra en la història de la misèria humana, l'Església ha de dur l'evangeli en el més profund de la cultura de cada poble per il·luminar i purificar les zones fosques, pròpies de les cultures humanes, i elevar als valors del Regne aquells elements que poden enriquir la vivència cristiana de l'Església.

Donat que els dos pols que articulen la redempció són el pecat i la gràcia; és a dir, la mort i la resurrecció, toca també la recuperació del sentit del pecat en aquesta Església, així com la necessitat del sagrament de la penitència i la reconciliació. En aquest sagrament es fa palès l'abaijament de cada creient en la misèria més profunda del seu ésser, amb la confessió dels pecats, per elevar-se a la nova vida, per la misericòrdia de Déu mitjançant l'absolució sacramental. Una Església que es defineix, però, com a «Església d'eucaristia», on la missa és l'únic acte de culte que motiva els fidels, comporta el risc de relativitzar el pecat i pel relativisme del pecat assistim avui a l'abolició dels confessoris i reclinatoris de moltes de les nostres esglésies.

A la redempció cristiana la caracteritza un moviment doble, que és la *kenosis* i la *anàbasi*, és a dir, l'abaixament i l'elevació o «mort i resurrecció». La força de la resurrecció ve de la mort i la sepultura. Precisament, aquest dinamisme de mort i resurrecció és el que defineix la inculturació, essent l'encarnació la referència per excel·lència de l'evangelització de les cultures i la inculturació de l'evangeli.

Paraula i vida

Gaudí evangelitzador

La nova evangelització necessita evangelitzadors laics que, amb un nou ardor i nous mètodes —per mitjà de la seva presència i del seu compromís en les realitats del món— anunciïn Jesucrist i el seu Evangelí a tots els homes i dones d'avui.

Antoni Gaudí i Cornet, arquitecte del temple de la Sagrada Família, fou un veritable evangelitzador amb la seva vida i la seva professió com a laic cristià. Va tenir una clara consciència que, com a *arquitecte de Déu*, havia de lliurar-se plenament a l'exercici de la seva professió per a servir Déu i considerarà que per a ell la millor manera era dedicar-se a l'arquitectura.

Les seves obres les culminava amb la creu de quatre braços, com per a significar el valor salvífic de la creu de Jesús oberta als quatre vents. En totes les obres que realitzava buscava la bellesa i sempre que hi havia ocasió destacava la simbologia religiosa, desitjant que aquelles obres que ell construïa portessin a Déu.

Aquest propòsit de Gaudí apareix amb una espe-

cial claredat en el seu gran temple de la Sagrada Família. Ho mostra el fet que projectà les seves tres grans façanes del Naixement, de la Passió i de la Glòria, com a tres grans retaules situats no a l'interior sinó a l'exterior del temple amb imatges expressives de la fe cristiana.

L'*arquitecte de Déu* mostra igualment la seva intenció evangelitzadora en les característiques torres i en les seves inscripcions. Gaudí deia: «Aquestes inscripcions seran com una cinta helicoidal que s'enfilirà per les torres. Tothom qui les llegirà, àdhuc els incrèduls, entonarà un himne a la Santíssima Trinitat a mesura que vagi descobrint el seu contingut: el *Sanctus, Sanctus, Sanctus...* que, tot llegint-lo, els conduirà l'esguard al cel.»

La riquesa simbòlica, bíblica, teològica i litúrgica de la basílica de Gaudí motiva que s'hagi dit que és com la *Summa Theologica* de sant Tomàs d'Aquino traslladada a l'arquitectura. És coneguda l'entusiàstica afirmació del que fou nunci del Sant Pare a Espanya, des del 1913 al 1929, Francesco Ragonese.

Després d'escoltar de llavis de Gaudí les grans línies del seu projecte de la Sagrada Família, li va dir:

«Vostè és el Dant de l'Arquitectura, i el seu treball és el més excels poema cristià escrit en pedra!»

Durant les sessions del recent Sínode dels bisbes sobre la nova evangelització, tot escoltant les diverses intervencions, recordava sovint el nostre gran arquitecte, en especial quan es referien a la *via pulchritudinis*, és a dir, el camí de la bellesa per tal d'acompanyar els homes i les dones d'avui cap a la trobada amb Jesucrist i el seu Evangelí en l'Església. Em sembla que es poden considerar com a especialment dirigides a Gaudí aquestes paraules del missatge final dels pares sinodals: «En l'art, en les seves variades formes, des de les més antigues fins a les més recents, quan tendeix a donar forma a la tensió de l'home vers la bellesa, hi reconeixem una manera especialment significativa d'expressió de l'espiritualitat.» Gaudí ens recorda que, també avui, la via de la bellesa és un camí particularment eficaç de la nova evangelització.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

La llibertat religiosa ahir i avui

El 7 de desembre de 1965, el Concili Vaticà II va aprovar un dels seus documents més significatius: la declaració sobre la llibertat religiosa. Crec que és interessant reflexionar-hi, perquè va ser un avenç molt important en la comprensió d'una de les exigències de la dignitat humana.

El text comença dient: «A la nostra època els homes són cada vegada més conscients de la dignitat de la persona humana; creix el nombre dels qui exigeixen poder actuar segons les pròpies iniciatives i fruit d'una llibertat responsable, sense coaccions i guiats per la consciència del deure.» I afegeix més endavant: «La veritat s'ha d'imposar només per la força de la mateixa veritat.»

A l'Europa del segle XXI, potser això ens pot semblar una obvietat. No ho era, per descomptat, en altres èpoques. Recordem un humanista com Erasme de Rotterdam, que va acabar els seus dies refugiat a Friburg, ciutat austríaca, ja que —segons la magnífica biografia de Stefan Zweig— «va haver

de fugir de Lovaina perquè la ciutat era massa catòlica i de Basilea perquè la ciutat era massa protestant».

Quan, sobrepassada la meitat del segle XX, el Concili va aprovar la declaració, no va ser sense una discussió prèvia que va acabar quan Pau VI va donar llum verda perquè es votés i es proclamés solemnement. En els països amb una religió oficial, com és el cas d'Anglaterra, on la reina és cap de l'Església anglicana, o de l'Espanya de l'època, on l'Església catòlica gaudia de protecció especial, la declaració conciliar va tenir un impacte especial. El text al qual ens referim diu taxativament que «es comet una injustícia contra la persona humana i contra el mateix ordre que Déu ha establert per als homes, si és negat a l'home el lliure exercici de la religió en la societat, sempre que es respecti el just ordre públic.» És una consideració que s'estén a les comunitats religioses dient: «La immunitat de coacció en matèria religiosa que escau als individus els

han de ser reconegudes també quan actuen comunitàriament.»

Transcorregut gairebé mig segle de la Declaració, els catòlics hem avançat molt no només en tolerància, sinó també en la valoració de les llavors de veritat que hi ha en altres confessions religioses, però és responsabilitat de cada un de nosaltres mantenir alhora la veritat de la fe catòlica i la caritat i col·laboració amb les altres confessions, particularment amb les cristianes.

Alhora insta a pregar perquè en altres parts del món s'obri pas també el criteri de la llibertat religiosa com a bé essencial de la humanitat. Són freqüents també avui els atacs i matances entre comunitats religioses, els incendis d'esglésies i martiris de sacerdots o de seglars en països d'Àfrica sobretot. Un cop més es repeteixen les persecucions com les que van patir els primers cristians i la necessitat de perdonar com a sembra de futur d'una pau veritable, que és la pau de Crist.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

FÒRUM SOCIAL MUNDIAL TUNÍSIA 2013

Espurnes de

Rosa María Jané Chueca

Del 26 al 30 de març s'ha celebrat el Fòrum Social Mundial (FSM) amb el lema «Dignitat/Karama». I per primer cop s'ha celebrat al nord d'Àfrica, concretament a Tunísia. El FSM és un espai d'intercanvi d'idees i d'experiències de persones que volen un altre món, oposat al neoliberalisme. En aquesta edició, la que feia onze, també ha participat Cristianisme i Justícia (CJ), que ha ofert tres tallers, juntament amb Redes Cristianas i el Col·lectiu de Dones en l'Església.

Jaume Botey, membre de l'àrea social de CJ, ha estat un dels participants en aquest fòrum. Ens explica que aquesta trobada s'ha fet a la zona de les anomenades «Primaveres àrabs». Segons Botey, aquestes revolucions àrabs «són moviments tel·lúrics, moviments subterranis fortíssims, imparables, perquè porten la força del poble i la força de la dignitat. No és possible esperar resultats a curt termini». Reconeix que en aquestes revoltes s'han trobat dos interessos: el moviment salafista més conservador i dogmàtic, i els interessos occidentals. I afegeix: «És veritat que hi ha molts interrogants a cadascun dels països, però no s'ha acabat. La història dirà. Són moviments a molt llarg termini.»

En el FSM d'enguany la presència magribina ha estat molt important. Per a Botey, aquestes trobades són «el retrobament de gent de totes les cultures, de totes les religions. La gran trobada del

fòrum és el denominador comú. És un moviment cultural amplíssim que, evidentment, té conseqüències polítiques a cada país. És una festa d'alternatives. Però també és un espai de trobada de persones significatives, com Chico Whitaker, que són els grans ideòlegs d'un altre món possible. Aquí tens l'oportunitat de trobar-te i de compartir amb totes aquestes persones. És un gran altaveu de trobades».

Temes com la pau, l'ecologia, la dona, la salut, l'ensenyament, l'amnistia o el deute s'han treballat durant aquests dies a través de diferents tallers. Un dels aspectes que destaca Jaume Botey d'aquestes trobades és «la gran assistència de gent creient. La presència de creients es dona en un context d'igualtat, de manca de "competitivitat" del mercat religiós. La transcendència és una dimensió molt important i té moltes cares».

En l'edició 2013 no hi ha hagut, com en altres anys, un fòrum de teologia paral·lel. Com explica Botey, «el primer fòrum de teologia va ser una trobada dels autors més coneguts de la teologia de l'alliberament. Després es va voler que en comptes d'una trobada de "savis", fos un fòrum de teologia d'experiència espiritual. Es volia veure si era possible trobar un llenguatge comú per expressar la transcendència a partir de les experiències de les diferents tradicions religioses».

Enguany s'ha optat per una sèrie de

tallers que s'han incorporat en el programa general del FSM. Cristianisme i Justícia hi ha col·laborat amb tres tallers: un de diàleg interreligiós, portat per Jaume Flaquer; un altre sobre Europa en crisi, a càrrec de Jaume Botey, i un sobre la dona en el diàleg interreligiós, amb Mari Pau Trayner.

Botey està convençut que «el fet religiós ha d'estar present en la llavor, present

enmig del món sense necessitat de tenir un espai propi». I apunta: «Molts dels assistents procedeixen clarament del món cristià, i molt especialment vinculats a la teologia de l'alliberament o bé d'alguns sectors propers a les diferents teologies de l'alliberament que hi ha a cada confessió.»

Des de Cristianisme i Justícia es valora molt positivament la presència de l'entitat

«No ets més feliç per tenir més o per gastar més. Això és un criteri antievangèlic»

canvi

a Tunísia, les seves aportacions, i també la riquesa que ha suposat participar en una trobada de diàleg com aquesta.

Repercussió mediàtica

Si repassem quina ha estat la repercussió d'aquest fòrum als mitjans de comunicació, segurament trobarem que les referències a la trobada són més aviat minses. No passa així a les xarxes socials, on hi ha una presència molt important de moviments socials alternatius. Especialment a Catalunya. Així, Jaume Botey assegura que «són corrents que veuen que aquesta societat va cap al precipici de la precarietat absoluta, de l'atur absolut i d'una situació sense sortida. En aquest sentit, els Fòrums Socials Mundials, com altres moviments, ofereixen espurnes de canvi».

La primera edició del FMS es va fer a Porto Alegre, el 2001. Des de llavors, el Fòrum Social Mundial ha esdevingut una referència planetària per construir un altre model de societat. Botey és realista quan afirma que «des del punt de vista social, polític, econòmic i antropològic, la visió del nostre món és molt pessimista. Perquè tal com anem, si no hi ha un canvi profund, això és un desastre que portarà molt de sofriment. Des de les "altures" no hi ha cap voluntat de canvi. Vivim en un món cruel on la política ha deixat de tenir pes i només mana el mercat, no com a entitat abstracta, sinó com a persones amb nom i cognom. Són persones criminals i assassines dels desitjos de la majoria de gent, i no tenen cap voluntat de canvi».

Malgrat tot, Jaume Botey es mostra rotund: «Sóc optimista. Hi ha una emergència de moviments socials molt rica, a tots els nivells, a Catalunya. Una part molt important d'aquesta riquesa prové d'ambients cristians que es mouen per criteris estrictament evangèlics.»

A casa nostra sempre han existit els moviments de solidaritat. Ara que la crisi ens toca directament, i amb tota cruïda, Botey destaca que «és una oportunitat. En primer lloc, per canviar el nostre estil de vida cap a una economia sostenible, de no malbaratar recursos, etc. Ens ajuda a interioritzar que la felicitat no està vinculada al Producte Interior Brut, que el podem reduir i ser tant o més feliços que abans. No ets més feliç per tenir més o per gastar més. Això és un criteri antievangèlic». L'experiència de viure el Fòrum Social Mundial té una conseqüència immediata: «En tornes més ple de com hi has anat», diu Jaume Botey. I emfatitza: «És com una injecció de vitamines perquè veus que no estàs sol, que són molts els qui volen un món diferent i que és possible.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIA 1)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 3)

ABRIL

14. DIUMENGE

Diumenge III de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 5,27b-32.40b-41 / Salm 29 / Apocalipsi 5,11-14 / Joan 21,1-19
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domnina, vg. i mr.; Lambert, b.; Tiburci, mr.

15. DILLUNS

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 6,8-15 / Salm 118 / Joan 6,22-29
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Basilissa i Anastàsia, mr.; Crescent, mr.; Telm, rel.

16. DIMARTS

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 7,51-8,1a / Salm 30 / Joan 6,30-35
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benet Josep Labre; Engràcia, vg. i mr.; Toribi d'Astorga, b.

17. DIMECRES

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 8,1b-8 / Salm 65 / Joan 6,35-40
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Anicet, p. i mr.; beat Baptista Spagnoli, rel.; Caterina Tekakwitha; Elies, Pau i Isidor, monjos i mr.; beata Marianna de Jesús, vg.; Robert, ab.

18. DIJOUS

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 8,26-40 / Salm 65 / Joan 6,44-51. Tarragona: *Sant Hermenegild (ML), Vermell.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, beat Andreu Hibernon, rel.; Eleuteri i Antia, mr.; beata Maria de l'Encarnació, rel.

19. DIVENDRES

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 9,1-20 / Salm 116 / Joan 6,52-59
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Lleó IX, p.; Vicenç de Cotlliure, mr.

20. DISSABTE

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 9,31-42 / Salm 115 / Joan 6,60-69
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agnès de Montepulciano, rel.; Oda, vg.; Sulpici, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge III de Pasqua

Lectura primera

Ac 5,27b-32.40b-41

*Nosaltres en som testimonis,
i n'és també testimoni l'Esperit Sant*

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies els apòstols comparegueren davant el sanedrí, i el gran sacerdot començà així el seu interrogatori: «Us vam prohibir severament d'ensenyar res més en el nom de Jesús, però vosaltres heu omplert Jerusalem de les vostres doctrines i voleu fer-nos culpables de la sang d'aquest home.» Pere i els apòstols contestaren: «Obeir Déu és primer que obeir els homes. El Déu dels nostres pares ressuscità Jesús, que vosaltres havíeu mort penjant-lo en un patíbul. La dreta de Déu l'ha enaltit com a Capdavanter i Salvador, per concedir al poble d'Israel la conversió i el perdó dels pecats. Nosaltres en som testimonis, i n'és també testimoni l'Esperit Sant que Déu ha donat a tots els qui l'obeeixen.» Ells prohibiren als apòstols de parlar més en nom de Jesús, i els deixaren anar. Els apòstols es retiraren del tribunal del sanedrí, contents que Déu els considerés dignes de ser maltractats pel nom de Jesús.

Salm responsorial

29

Amb quin goig us exalço, Senyor!
m'heu tret a flor d'aigua quan m'ofegava,
i no heu permès que se n'alegrin els enemics.
Senyor, m'heu arrencat de la terra dels morts,
quan ja m'hi enfonsava, m'heu tornat a la vida.

R. Amb quin goig us exalço, Senyor!

Canteu al Senyor, els qui l'estimeu,
enaltiu la seva santedat.
El seu rigor dura un instant;
el seu favor, tota la vida.

Cap al tard tot eren plors,
l'endemà són crits de joia. **R.**

Escolteu, Senyor, compadiu-vos de mi;
ajudeu-me, Senyor.
Heu mudat en joia les meves penes,
Senyor, Déu meu, us lloaré per sempre. **R.**

Lectura segona

Ap 5,11-14

*L'Anyell que ha estat degollat
és digne de rebre tot poder*

Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan:

Jo, Joan, tot mirant la visió vaig sentir les veus d'una multitud d'àngels que rodejava el tron de Déu, junt amb els vivents i els ancians. Eren milers i miriades de miriades que cridaven: «L'Anyell que ha estat degollat és digne de rebre tot poder, riquesa, saviesa, força, honor, glòria i lloança.» Després vaig sentir totes les criatures que hi ha al cel, a la terra, sota la terra i al mar, totes les que hi ha en aquests llocs, que deien: «Al qui seu al tron i a l'Anyell sigui donada la lloança, l'honor, la glòria i el poder pels segles dels segles.» Els quatre vivents responien: «Amén.» I els ancians es prosternaren adorant.

Al-leluia

*Crist, el creador de totes les coses, ha ressuscitat
i s'ha compadit del llinatge humà*

Evangeli

Jn 21,1-19

*Jesús s'acostà, prengué el pa i els el donava.
Igual va fer amb el peix*

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

Comentari de la Paraula

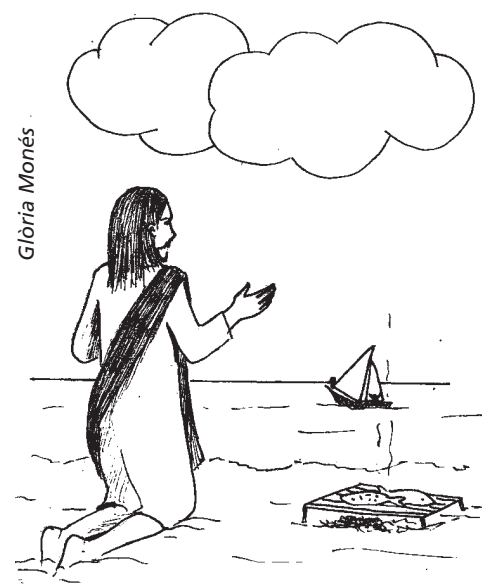
Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / ruscamps@yahoo.es

Jesús pregunta a Pere si l'estima

Simó Pere, malgrat ser el líder dels Dotze, havia estat incapaç d'estimar Jesús de debò. De fet, l'havia seguit maquinalment, esperant treure profit de la gran expectació que Jesús suscitava entre la gent. Sabia que era el Messies i que d'un moment a l'altre es manifestaria com el gran llibertador d'Israel. Després del duríssim xoc que els produí la seva mort, Jesús ha intentat recuperar-lo. L'escena que comentem narra la tercera manifestació de Jesús ressuscitat als seus deixebles. Després de menjar amb ells, perquè experimentin que el seu nou estat no és fantasmal, sinó que porta gravats els senyals d'un crucificat, s'adreça a Simó Pere i li pregunta cruament: «¿Simó, fill de Joan, m'estimes més que aquests?» Pere havia pretès destacar-se del grup fent ostentació de ser el primer en reconèixer-lo com a Messies d'Israel. Després, però, d'haver renegat d'ell tres vegades, evita tota comparació i es remet al coneixement que té Jesús d'ell: «Tu saps que et vull bé», canviant el verb que manifestava un amor d'identificació amb la seva persona pel d'un amor simplement d'amic. Jesús centra a continuació la pregunta en la seva persona: «¿Simó, fill de Joan, m'estimes?», sense condicions. Tanmateix Simó s'enrosca en la resposta anterior. D'aquí que per tercera vegada li formulí la mateixa pregunta, prenent ara el verb darrere el qual Pere s'escudava: «¿Simó, fill de Joan, em vols bé?», em consideres almenys amic teu. «Pere s'entristí perquè la tercera vegada li havia dit: "Em vols bé", però evita el verb «estimar» que l'hauria posat en un veritable compromís: «Senyor, tu coneixes perfectament que et vull bé.» No ha cedit ni un pam. Tampoc Jesús no cedeix i l'invita, per tercera vegada també, a tenir cura de les seves ovelles, a donar la vida per elles, com havia fet ell, i, per primera vegada, a donar-li l'adhesió: «Segueix-me», com havia fet des dels inicis «el deixeble que Jesús estimava». La mateixa invitació que ens adreça a nosaltres.

En aquell temps, Jesús encara s'aparegué als deixebles vora el llac de Tiberíades. L'aparició fou així. Es trobaven plegats Simó Pere, Tomàs el Besó, Natanael, de Canà de Galilea, els fills de Zebedeu i dos deixebles més. Simó Pere els digué: «Me'n vaig a pescar.» Els altres li respongueren: «Nosaltres també

hi venim.» Sortiren tots i pujaren a la barca, però aquella nit no pescaren res.

Quan ja clarejava, Jesús s'aturà vora l'aigua, però els deixebles no el reconegueren. Ell els digué: «Nois, no teniu res per a menjar?» Li contestaren: «No.» Els digué: «Tireu la xarxa a la dreta de la barca i pescareu.» Ho feren així i ja no la podien treure de tant de peix com hi havia. Llavors aquell deixeble que Jesús estimava diu a Pere: «És el Senyor.» Així que Simó Pere sentí aquestes paraules, es posà la roba que s'havia tret i es llançà a l'aigua. Els altres deixebles, que eren només a uns noranta metres de terra, vingueren amb la barca, estirant la xarxa plena de peix.

Quan baixaren a terra veieren un foc, amb peix i pa coent-se sobre les brases. Jesús els diu: «Porteu peixos dels que acabeu de pescar.» Simó Pere pujà a la barca i estirà cap a terra la xarxa: hi havia cent cinquanta-tres peixos grossos. Tot i haver-hi tant de peix, la xarxa no s'esquinçà. Jesús els digué: «Veniu a esmorzar.» Cap dels deixebles no gosava preguntar-li qui era; ja ho sabien, que era el Senyor. Jesús s'acostà, prengué el pa i els el donava. Igual va fer amb el peix. Era la tercera vegada que Jesús s'apareixia als deixebles després de ressuscitar d'entre els morts.

Els pastors de l'Església, testimonis pasquals

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit
de Barcelona
peretenagarriga@gmail.com

«Sereu els meus testimonis» (Fets 1,8)

El temps de Pasqua és el propici per redescobrir, cada any, els dons que Déu fa a la seva Església en la resurrecció de Crist i el do de l'Esperit Sant. Entre aquests dons, destaquen els sagraments, i en primer lloc l'Eucaristia. «Allò que fou visible en el nostre Redemptor, ara ha passat als sagraments» (sant Lleó el Gran). Però parlar dels sagraments és parlar també del ministeri eclesial, successor del ministeri apostòlic. En el centre de la cinquantena, el diumenge quart de Pasqua, apareix en la litúrgia la imatge del gran pastor de les ovelles, Jesús, el que ha donat la vida perquè les seves ovelles en tinguin abundosament. Amb aquesta imatge, donada pel mateix Jesús, l'Església centra la seva atenció en el que continua essent el protagonista de l'acció santificant, però a la vegada pensa també en aquells que Déu ha posat com a pastors en la seva Església, perquè en nom del seu Fill la conduïssin (vegeu Prefaci dels Apòstols, I).

Els Fets dels Apòstols ens donen les darreres paraules programàtiques de Jesús ressuscitat als Apòstols abans de l'Ascensió: «Vosaltres, quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot Judea, a Samaria i fins a l'extrem de la terra» (Fets 1,8). Aquest testimoniatge de la resurrecció de Crist fou el que posà Pere com a condició en el moment d'escollir entre els deixebles el qui havia d'ésser comptat entre els Dotze, en subs-

titució de Judes: «Cal que sigui amb nosaltres testimoni de la resurrecció de Jesús, el Senyor» (Fets 1,21). Aquesta fou, en efecte, la prioritat de la predicació apostòlica, la de Pere i la de Pau, i la de tots. En el seu comiat de Timoteu, Pau li confirmava això mateix: «Tingues present Jesucrist, ressuscitat d'entre els morts, sorgit del llinatge de David, segons l'Evangelí que predico» (2Tm 2,8).

Les vocacions sacerdotals

Per iniciativa del venerable Pau VI, el diumenge IV de Pasqua fou assenyalat com a dia de pregària per les vocacions sacerdotals. És una decisió coherent amb el que afirma el decret del Concili Vaticà II *Presbyterorum ordinis*, n. 11, íntimament relacionat amb el que hem dit ara mateix: «Abans que res, els preveres han de portar molt al cor presentar als fidels, amb el ministeri de la paraula i amb el propi testimoniatge d'una vida en què es reflecteixi clarament l'esperit de servei i la veritable joia pasqual, l'excel·lència i la necessitat del sacerdoti...»

És una indicació programàtica per a la pastoral de les vocacions. No seria correcte animar els joves a mirar el ministeri sacerdotal com una opció a considerar per a la seva vida, a partir de propostes equívokes, que no arribessin al centre mateix del testimoni pasqual; molt menys, encara, amb propostes enganyoses de prestigi terrenal o de reconeixement social. Massa vega-

des hi ha encara un eco d'aquestes propostes... El programa apostòlic és estrictament pasqual, definit per sant Pau: «Nosaltres —els apòstols— sempre portem en el nostre cos els senyals de l'agonia de Jesús, perquè també en el nostre cos es manifesti la seva vida... D'aquesta manera, la mort continua la seva obra en nosaltres, i la vida, en vosaltres» (2Co 4,10.12). En això hi ha el servei i l'alegria pasqual.

Els pastors, testimonis d'Esperança

Una altra conseqüència de la identitat dels pastors de l'Església com a testimonis de la resurrecció, l'explica amplament l'exhortació apostòlica *Pastores gregis*, fruit del Sínode del 2001, sobre el bisbes testimonis de l'esperança. Una de les afirmacions inicials és aquesta: «Els pastors de l'Església apareixen primer de tot com a portadors del testimoni pasqual i escatològic» (n. 2). El testimoni pasqual és, en efecte, inseparable del testimoni escatològic. La resurrecció de Crist ha iniciat la nova creació, el món nou. D'aquí ve que predicar el Crist ressuscitat sigui anunciar l'esperança definitiva, escatològica, no pas qualsevol esperança transitòria o provisional. Això no pot allunyar la predicació evangèlica dels sofriments i contradiccions del món en què vivim els homes, sinó que il·lumina tot això amb la llum divina de la resurrecció. Quan tot sembla que s'esfondra, el pastor de l'Església és testimoni del futur que Déu ens dona, en Crist.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Josep l'Himnògraf

- ✓ Nascut a Sicília cap a l'any 810
- ✓ Monjo bizantí compositor de nombrosos textos i himnes litúrgics
- ✓ Defensor de l'ortodòxia contra el moviment iconoclasta
- ✓ Va morir a Constantinoble l'any 886

Aquest sant ortodox, venerat tan a Orient com a Occident, va tenir una vida plena de peripècies. Era fill de Sicília, que llavors pertanyia a l'imperi bizantí, però quan encara era nen l'illa va passar a ser de domini àrab, i ell i tota la família es van exiliar a Grècia. El jove sant Josep l'Himnògraf va sentir la crida a la vida religiosa i va entrar al prestigiós monestir de Studion de Constantinoble.

A la capital de l'imperi va viure uns quants anys de tranquil·litat. L'any 841, tanmateix, a causa de la violència iconoclasta, va haver de fugir per la defensa que ell feia de les imatges religioses. Sant Josep tenia la intenció de sol·licitar ajuda al Papa de Roma, però durant el viatge amb vaixell va ser fet presoner per uns pirates i va ser portat a Creta, on va viure com a esclau fins que es va poder escapar. De nou a Constantinoble va fundar un monestir, però a causa de la seva oposició a la iconoclàstia encara imperant va ser exiliat a Crimea. Finalment, l'ascens al tron d'un nou emperador favorable a les imatges va poder tornar a Constantinoble i va ser posat al capdavant de la basílica de Santa Sofia. Malgrat una vida tan agitada, sant Josep l'Himnògraf va trobar temps per escriure i sobretot per compondre nombrosos himnes litúrgics que encara es fan servir i que expliquen el seu sobrenom. Es calcula que va arribar a compondre un miler d'obres.

Barcelona

Vetlla ecumènica pels màrtirs del nostre temps

La Comunitat de Sant'Egidio va organitzar la celebració

Margarita Borrull Puigarnau
Barcelona

La basílica barcelonina dels Sants Màrtirs Just i Pastor va acollir el Dimarts Sant les persones que van voler participar en la vetlla ecumènica dedicada als cristians que han estat víctimes de la violència o han lliurat la vida per altres persones. Cristians d'arreu del món que, a causa de l'Evangeli, han mort per defensar amb la pau la llibertat religiosa, els drets humans o per donar suport als més febles. La intenció de la pregària abraçava tots els cristians que des del segle XX fins als nostres dies han estat testimonis de l'Evangeli amb la seva mort.

Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, va presidir la cerimònia juntament amb altres representants ecumènics de les diverses confessions cristianes: Sasoon Zumrokhidian, arximandrita de l'Església apostòlica armènia a Espanya; Serafin Popov, de l'Església ortodoxa del Patriarcat de Moscou; Felip Carmona, de l'Església evangèlica de Catalunya; Juan Antonio Adánez, superior provincial dels franciscans conventuals; i Joan Botam, frare caputxí.

També van assistir-hi Xavier Puigdollers, director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, i Ignasi García-Clavel, director d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona.

Mons. Cortés va comentar que «els màrtirs són un altre Jesús que continua glorificant el Pare a la creu». «Aquests germans no han trencat els llaços d'amor del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant», va dir el bisbe de Sant Feliu.

Cada vida truncada es va transformar durant la vetlla en un cant del *Kyrie* i una espelma encesa, per recordar que la mort del just és llum i llavor de vida i resurrecció.

Pròxim Orient, Àsia i Oceania

A Síria, el pare Basilus Nassar, capellà ortodox de 30 anys, va ser assassinat a Hama el 25 de gener del 2012 quan ajudava un manifestant ferit. Fadi Jami Haddad, rector grecoortodox de l'església de Sant Elies de Qatana, amb només 43 anys va ser segrestat, torturat i assassinat al nord de Damasc fa 5 mesos. Havia intentat alliberar un fidel de la seva parròquia que havia estat segrestat uns quants dies abans i va oferir un testimoni de reconciliació entre tots els components religiosos del país que pateix una terrible guerra civil.

Al Líban, el P. Elie Gergi al-Makdesi, monjo maronita, va ser assassinat l'estiu passat en la ruta marítima de Maameh, prop de Beirut. A Turquia podem esmentar el pare Andrea Santoro i Mons. Luigi Padovese, així com tots els armenis que van patir persecució entre el 1915 i el 1918.

Al Pakistan, Shab haz Bhatti, ministre de la minoria catòlica, va ser

Jordi Pallejà Bautista

assassinat el 2 de març de 2011 perquè protegia els cristians en aquest país. O a Indonèsia, Irianto Kongkoli, pastor protestant, va ser assassinat a l'illa de Sulawesi per protegir cristians d'altres confessions. A Oceania tenim l'exemple dels Melanesian Brothers, de l'Església anglicana, que van ser assassinats a les Illes Salomon pel fet de treballar per la pau. I a Filipines Conchita Francisco, catòlica de 62 anys, després d'haver participat en la santa missa davant mateix de la catedral de Bongao va ser assassinada el 13 de novembre de 2012. Era un pilar de la parròquia i el seu marit també havia estat assassinat deu anys abans pel fet de ser cristià.

Continent americà

Els joves també són testimonis de la fe avui dia, com ara William Qijano, jove catòlic de la Comunitat de Sant'Egidio que als 21 anys va morir a El Salvador per salvar molts nens de la violència de les mares, grups molt violents del país. A Colòmbia, el cardenal Posadas Ocampo va morir per la seva oposició al narcotràfic, i el Pare Pablo Emilio Sánchez Albarracín va ser assassinat a Cucuta aquest estiu passat. Precisament a Colòmbia molts han estat assassinats per defensar la vida dels més pobres. Mèxic és també un país que pateix la violència als carrers. Durant els anys 20 molts cristians van ser perseguits i assassinats per l'odi a la fe. Però avui continuen també morint-ne uns quants, com ara el P. Jenaro Aviña, sacerdot de 63 anys de la diòcesi de Tlalnepantla, que va ser assassinat el 28 de gener de 2012, entre altres.

Al Brasil, un prevere molt jove, de 35 anys, va ser assassinat l'any passat a Novo Hamburgo. I el pare Luigi Ple-

«Cada vida truncada es va transformar durant la vetlla en un cant del *Kyrie* i una espelma encesa, per recordar que la mort del just és llum i llavor de vida i resurrecció»

bani, de 62 anys, missioner italià de *Fidei Donum*, va ser assassinat a l'estat de Bahia fa un any per bandes vinculades al narcotràfic. Ja havia rebut diverses amenaces de mort per part d'alguns presoners als quals visitava a la presó local. I als Estats Units podem esmentar la religiosa Marguerite Bartz, de la Congregació del Santíssim Sagriment, assassinada fa pocs anys a Nou Mèxic.

Àfrica

A l'Àfrica, el paper de la dona és essencial per al desenvolupament material i espiritual del país. Així, Annalena Tonelli i sor Leonella Sgorbati, de les Germanetes dels Pobres, van ser contagiades per l'Ebola mentre tenien cura dels més necessitats de la regió. I els monjos trapencs de Nostra Senyora de l'Atlas, a Algèria, van morir per la seva tasca a favor del diàleg amb l'islam.

A la República Democràtica del Congo, sor Lilia-ne Mapalayi, de la Congregació de les Germanes de la Caritat de Jesús i Maria, va ser apunyalada fins a la mort, a principis de l'any passat, a Kananga. I a Kènia el pare Anastasius Nshenguzi, prevere de Tanzània de 43 anys, va ser ferit el Divendres Sant de l'any passat. Va morir per haver intentat pacificar dos joves. A Madagascar, el jesuïta Bruno Raharison va ser assassinat fa només mig any. També van morir el bisbe anglicà Ianani Luwum i el

patriarca de l'Església ortodoxa d'Etiòpia Abuna Teophilos, així com molts altres cristians de diverses confessions que a l'Àfrica han viscut enmig de la prova de les benaurances.

Europa

A Espanya, cal recordar tots els catòlics que van morir per odi a la fe durant la guerra civil espanyola. També recordem tots els cristians víctimes del nazisme, com ara Maria Teresa Kowalska, clarissa polonesa; o Elisabeth Von Taden, cristiana evangelista; o Mat'Maria, monja ortodoxa, que es van oposar a la barbàrie nazi amb els ensenyaments de l'evangeli. I a tots els cristians de totes les confessions que sota el règim comunista a Europa oriental van donar testimoni d'unitat en la prova. També els germans de l'Església ortodoxa russa perseguits pel totalitarisme soviètic.

A la Rússia contemporània es va recordar el P. Daniil Sysoev, assassinat fa pocs anys en la seva església de Sant Tomàs, a un barri de Moscou. S'ocupava de la missió amb els musulmans russos i de l'assistència a les persones de les sectes pseudo-cristianes, esotèriques i neopaganes. També els pares Andrei Nikolaiev i Oleg Stupichkin van ser assassinats mentre custodiaven esglésies i icones religioses. A Itàlia, Mons. Giuseppe Diana, el P. Pino Puglisi, Mons. Graziano Muntoni, Mons. Renzo Beretta i el jutge Livatino van ser assassinats aquests darrers anys per la màfia i la camorra.

Però la paraula de Déu no enganya i en el llibre de la Saviesa veiem com la glòria que han aconseguit és més gran que els turments i dolors patits. Com va afirmar Mons. Agustí Cortés en la vetlla, «l'amor i la glorificació del cristià es realitza al cim de la creu».

Sant Feliu de Llobregat

Trobada jove als peus de la Mare de Déu

El SIJ convoca els joves a Montserrat el 26 i 27 d'abril

Samuel Gutiérrez
Montserrat

Un any més, Montserrat s'omplirà de joves el 26 d'abril per celebrar la Vetlla en honor de la Mare de Déu. Aquesta joiosa presència juvenil ha esdevingut ja una tradició ben arrelada a Montserrat, un moment singular de comunió i espiritualitat als peus de la patrona de Catalunya. El Secretariat Interdiocesà de Joventut n'és conscient i per això aprofita aquest esdeveniment espiritual per organitzar des de fa uns quants anys una prevetlla que disposi el cor i l'ànima dels joves per viure encara amb més intensitat l'emblemàtica pregària montserratina.

En el marc de l'Any de la Fe, i aprofitant que la festa s'escau enguany en dissabte, el SIJ ha decidit ampliar la seva proposta habitual i ha convidat els joves a passar la nit a Montserrat. La idea és arribar el divendres al vespre i, cap a les vuit, sopar tots plegats. Després tindrà lloc la prevetlla, animada per la delegació de joves de Sant Feliu de Llobregat, i tot seguit, cap a les 22.00 h, se celebrarà a l'interior del santuari la solemne Vetlla de la Mare de Déu de Montserrat, presidida per Mons. Agustí Cortés. L'endemà hi ha prevista una excursió a l'ermita de Sant Miquel, amb la pregària de laudes, i una xerrada del P. Sanromà, a les 12.30 h. «L'objectiu d'aquesta convocatòria —explica Anna Robert, responsable de comunicació del SIJ— és gaudir d'una data tan significativa per a tots nosaltres en un entorn incomparable com és Montserrat.» I afegeix: «Una trobada d'aquest tipus amb els joves sempre és enriquidora, i més encara si es fa en un ambient de pregària, fraternitat i gaudint de la natura, com farem dissabte al matí pujant a Sant Miquel i resant plegats la pregària del matí.»

Moment fort de pregària

«A les vostres mans, Senyora, po-

«A les vostres mans,
Senyora, encomanem
els joves dels bisbats
amb seu a Catalunya.
Ajudeu-nos, Mare
dels creients, a fer-los
ferms en la fe»

sem els joves dels bisbats amb seu a Catalunya. Ajudeu-nos, Mare dels creients, a fer-los fermes en la fe.» Aquesta pregària, llançada als peus de la Mare de Déu en el Camí dels Degotalls, marcarà el clima d'unes jornades que volen provocar en els joves una nova embranzida. «Serà un moment fort de pregària i d'encontre —assegura Mn. Carles Muñiz, delegat de Joves del bisbat de Sant Feliu—, un moment únic de trobada amb altres joves en un lloc molt significatiu de Catalunya on sempre ens sentim ben acollits.» «Els joves som persones en construcció —continua dient Muñiz— i necessitem referents forts. Com ho

són, per als cristians de Catalunya, tant la Mare de Déu, especialment sota l'advocació de Montserrat, com la comunitat de monjos que la custodien.»

La Delegació de Joventut de Sant Feliu serà l'encarregada enguany d'organitzar l'estona prèvia a la vetlla al santuari. Se n'encarregaran els joves de la parròquia de Santa Maria de Vilanova i la Geltrú. A través de la música, alguns textos significatius i el silenci, es convidarà els joves a preparar la pregària posterior. «Volem escalfar motors —assenyala Muñiz—, escalfar l'ànima i anar-nos posant en situació. Cal prendre consciència del que anem a celebrar i disposar-nos per

a la vetlla. És important que els joves entenguin i siguin coherents amb el lloc on estan.»

Un altre moment important de la trobada serà el pelegrinatge, no gaire exigent, que el dissabte 27 d'abril durà als joves fins a l'ermita de Sant Miquel. A la tornada el P. Miquel Sanromà, rector del santuari impartirà una estona de formació. «La formació a Montserrat ha estat sempre un referent per a molts joves —indica Anna Robert— i és per això que en aquest Any de la Fe hem volgut oferir aquest espai en el context de la Vetlla de joves.»

JMJ 2013

Des del SIJ esperen que més d'un centenar de joves d'arreu de Catalunya, d'entre 16 i 35 anys, participin enguany en aquesta iniciativa. «És una trobada oberta a tot jove que desitgi viure aquesta experiència —afirma Robert—. En el marc de l'Any de la Fe, és una ocasió ideal i força significativa!» També servirà per motivar i començar a preparar espiritualment la JMJ de Rio de Janeiro aquest pròxim mes de juliol. «Des del SIJ hem estat motivant l'anada a la JMJ de Rio i acompanyarem els joves que hi vulguin anar unint-nos a l'organització programada des de la Conferència Episcopal Espanyola —explica la responsable de comunicació—. No obstant, són temps difícils i és per això que hem programat també una trobada paral·lela aquí a casa nostra, a Llinars del Vallès, per tots aquests joves que no hi puguin anar i vulguin gaudir dels moments importants presents en tota Jornada Mundial de la Joventut.»

La trobada jove de Montserrat, que s'allargarà enguany durant dos dies, compta, com sempre, amb l'acollida i bona disponibilitat de la comunitat de monjos. La seva hospitalitat i presència orant fan que els joves puguin viure aquests dies una veritable experiència de Déu.

Els capellans de Sant Feliu se solidaritzen amb Càritas

Redacció / Sant Feliu de Llobregat

Gairebé 8.500 euros ha estat l'aportació que els capellans de Sant Feliu de Llobregat han volgut fer a Càritas diocesana en el marc de la recent missa crismal celebrada el 27 de març passat a la catedral de Sant Llorenç. La resposta a la crida que el bisbe Agustí Cortés va fer al clergat de Sant Feliu a continuar mostrant la solidaritat amb els més desfavorits ha donat com a resultat aquesta aportació extraordinària per a Càritas diocesana, que tot just comença les seves passes a la diòcesi de Sant Feliu.

La dimensió fraternal de tot cristià, i especialment del clergat, es mostra de manera habitual en les aportacions monetàries i en dedicació a través de les parròquies i centres de culte on hi ha serveis de Càritas que atenen milers de persones des de la proximitat i el coneixement personal. Això no treu que en la carta de convocatòria de la missa crismal d'enguany, el bisbe Agustí Cortés insistís en aquest signe —que ja s'ha fet en anys anteriors— de fer una aportació extraordinària que mostri que el clergat també és instat a viure aquesta generositat amb els pobres d'avui.

Tarragona

Constituïda la comissió de beatificació de Mons. Borràs a la Canonja

L'objectiu és difondre la figura del bisbe auxiliar immolat

Joan Boronat
Tarragona

Amb l'acceptació de la presidència d'honor per part de l'arquebisbe metropolità i primate de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, s'ha constituït a la parròquia de la Canonja la comissió de beatificació del bisbe Manuel Borràs. Aquesta comissió tindrà com a objectiu preparar un seguit d'actes per tal de difondre la figura del bisbe canongí Manuel Borràs i Ferré i, alhora, organitzar la celebració que tindrà lloc a la parròquia de Sant Sebastià el 10 de novembre, com a acte final de tot el seu procés de beatificació. Unes setmanes abans, el 13 d'octubre, haurà tingut lloc a Tarragona l'acte

«L'escultor tarragoní Bruno Gallart farà una imatge de pedra del bisbe»

solemne de la magna beatificació de 500 màrtirs immolats durant la guerra civil.

La comissió està presidida pel rector, mossèn Miquel Combalia, amb la participació com a vocals de l'alcalde de la Canonja, Roc Muñoz, i el primer tinent d'alcalde, Salvador Ferré; la membre de la Junta del Centre d'Estudis Canongins Ponç de Castellví, Montserrat Canadell; el president de la societat Nova Amistat, Pau Veciana; el president de l'Orfeó Canongí, Josep Espasa; el responsable de l'economia parroquial, Antoni Guinovart, i en representació de la comunitat parroquial, Maria Jansà i Paquita Bofarull. Actua com a secretari de la comissió el del Consell Pastoral Parroquial, Francesc Roig Queralt.

D'entre els actes previstos i acordats per la comissió, que de manera esglaonada s'aniran realitzant fins al 10 de novembre, destaquen l'encàrrec d'una imatge de pedra del bisbe Manuel Borràs a l'escultor tarragoní Bruno Gallart; la col·locació d'una làpida commemorativa de la beatificació al monument situat al coll de Lilla i que marca el lloc exacte on fou immolat el bisbe auxiliar de Tarragona; la difusió del llibre biogràfic *Manuel Borràs: una vida al servei de l'Església*, de Mn. Manuel Fuentes i Francesc Roig, editat pel Centre d'Estudis Canongins Ponç de Castellví; una exposició de fotografies i objectes de culte relacionats amb el bisbe; tres conferències divulgatives; un concert a l'església de Masricart el 3 d'agost; la confecció d'un domàs simbòlic per penjar als balcons i la invitació acceptada de la Scola Cantorum dels Amics de la Catedral que dirigeix Mons. Miquel Barbarà, per a la celebració litúrgica del 10 de novembre que presidirà l'arquebisbe de Tarragona acompanyat pels exrectors i vicaris de la parròquia juntament amb els mossens fills de la Canonja.

Club⁺amics
Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

PELEGRINATGE DIOCESÀ PRESIDIT PEL CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH

«Celebrem la fe amb el nou Papa Francesc»

Del dissabte 18 al dilluns 20 de maig de 2013

Per a preus i més informació 934 092 770
www.clubmes.cat

Carrer bisbe Borràs

J.B. / Tarragona

El 13 d'octubre seran beatificats a Tarragona mig miler de màrtirs de la fe de tot l'Estat espanyol i, entre ells, el doctor Manuel Borràs Ferré, que va ser bisbe auxiliar de l'arquebisbat de Tarragona. Aquesta, doncs, és una bona ocasió per recuperar la memòria històrica i restituir-ne el nom en la nomenclatura dels carrers. Tarragona va tenir dedicat un carrer al Bisbe Borràs però, amb l'arribada del primer govern socialista a l'alcaldia de la ciutat, el nom d'aquesta via urbana va ser canviat pel de Mossèn Salvador Ritort. Es va argumentar que el bisbe ja tenia un carrer dedicat a la Canonja, el seu poble natal —aleshores agregat a Tarragona i ara municipi independent. És ben just que un nou carrer de Tarragona porti el nom del Bisbe Borràs, més encara si tenim en compte que Reus en té un i que Vilaplana, poble natal de la mare del prelat, on per cert governa ERC, també honora el nom del Bisbe Borràs entre els seus carrers.

Urgell

Brindis diplomàtic entre l'ONU i el Principat d'Andorra

El bisbe Vives presideix el sopar en honor del secretari general Ban Ki-moon durant la seva visita a Andorra

Redacció
Andorra

«Veient-vos al meu davant, excel·lència, veig l'agermanament dels pobles del món, i somio una Organització de les Nacions Unides que fomenti la pau, el desenvolupament i el respecte pels drets humans, així com la sanitat, l'educació, la lluita contra la pobresa, el tràfic de persones i drogues; la resposta davant dels desastres naturals, la protecció dels refugiats, el canvi climàtic i el medi ambient entre molts altres subjectes.» Aquestes paraules formen part del discurs que el bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan Enric Vives, va adreçar al secretari general de l'ONU, Ban Ki-moon, durant el brindis del sopar en honor del diplomàtic sud-coreà celebrat el 2 d'abril passat en un hotel d'Andorra.

«Cap altra organització del món encarna tants somnis entre els joves; no els podem defraudar, no podem abaratar el somni, ni tampoc frustrar-lo —afegí l'arquebisbe—. Us desitjo molt d'èxit.» El sopar de gala va tancar la visita de Ban Ki-moon al Principat d'Andorra, que el 28 de juliol celebrarà el 20è aniversari de la seva acollida a les Nacions Unides com el seu Estat número 184è. Abans de l'àpat oficial, ofert pel Parlament andorrà, el copríncep episcopal va mantenir una trobada personal amb

el secretari general de les Nacions Unides, en què van parlar d'alguns temes d'interès per a la comunitat internacional i molt especialment sobre l'aportació de les religions a la pau al món, la situació dels refugiats sirians i el moment actual dels drets humans al món.

Ja durant el sopar, en presència de les autoritats andorranes, Mons. Vives va destacar la «fraternitat plena de pau i d'esperança» que uneix Andorra i la comunitat de les nacions del món,

ARQUEBISBE VIVES:
«Cap altra organització del món com l'ONU encarna tants somnis entre els joves; no els podem defraudar»

expressada en la visita de Ban Ki-moon al petit país dels Pirineus, així com la necessitat que aquest petit estat es mantingui «fidel al seu ideal d'exercici dels drets fonamentals de la persona plasmat en el nostre text constitucional».

Vint anys de la constitució

La visita a Andorra de Ban Ki-moon, juntament amb la seva esposa i una petita delegació, ha estat la primera d'una persona amb aquest càrrec al país. Responia a una invitació del Govern andorrà amb motiu de l'aniversari de l'entrada de l'Estat a l'ONU i s'emmarcava dins d'una gira per cinc països europeus: el secretari general de l'organisme internacional va viatjar a més a San Marino i Mònaco, que també celebren enguany el seu vintè aniversari com a membres de l'ONU, i a Espanya i a Holanda.

A Andorra, va defensar l'esforç del Principat per obrir-se i contribuir a la cohesió social, amb una felicitació per l'aniversari de la seva entrada a l'organisme internacional i pels vint anys de la Constitució. També va valorar la participació de les dones en la vida política assolida al país. En termes més generals, va exaltar la pau, va apel·lar al diàleg i la negociació per resoldre la crisi de Corea del Nord i va lamentar els conflictes de Síria i Mali. Finalment va mostrar el seu compromís pel desenvolupament sostenible, la prevenció i la construcció d'un món més segur, així com per ajudar els països a gestionar les transicions i reforçar els joves i les dones.

Terrassa

La Pastoral Obrera celebra l'Any de la Fe

Redacció / Granollers

«Com creure i portar l'Evangeli en temps de crisi.» Aquest va ser el títol de l'acte diocesà que la Pastoral Obrera de Terrassa va organitzar el 6 d'abril passat a la parròquia de Sant Esteve de Granollers. Mn. Pepe Baena, delegat de Pastoral Obrera a la diòcesi, ha assenyalat que «l'objectiu era vincular la celebració de l'Any de la Fe i el 50è aniversari del Concili Vaticà II (amb els seus documents més pastorals *Gaudium et spes* i *Ad gentes*) amb el context actual de crisi econòmica». L'acte va comptar com a ponent principal amb Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona.

La trobada va tenir quatre moments amb un fil conductor de molta germanor eclesial. Va assistir-hi el vicari episcopal del Vallès Oriental i rector de la parròquia de Sant Esteve, Mn. Lluís Pou, i el delegat episcopal de Pobles i Comarques de Terrassa, Joan Girbau, així com unes 60 persones entre militants de moviments obrers (JOC, ACO, Pobles i Comarques), persones

sensibilitzades, voluntaris i voluntàries de Càritas.

En la seva intervenció, que abraçava sobretot la dimensió bíblica i pastoral, Mons. Taltavull va intentar respondre a una pregunta que es va plantejar ja en la pregària inicial de la trobada: com podem mantenir la fe i l'esperança en

temps de crisi? Unes primeres intuïcions assenyalaven el camí: «Des de l'amor que augmenta la solidaritat, amb el do de la fortalesa tenint Jesucrist com a referent.» Recordava el bisbe que hi ha gent i comunitats cristianes fluïxes i, per això, cal demanar constantment l'Esperit que va prometre Jesucrist.

Mons. Taltavull va convidar a afrontar la crisi des del misteri de l'amor. «Ens ressona encara la frase del papa Francesc: "Com voldria una Església pobra i per als pobres!" —va afirmar—. Les nostres comunitats cristianes tenim necessitat de conversió des de l'amor i amb una lectura creient per arribar a ser aquest bon samarità amb els més necessitats, desfavorits, pobres de la nostra societat.» El bisbe auxiliar de Barcelona va assegurar també que cal «anar a l'arrel del mal que ens ha de portar a la denúncia profètica i a l'anunci».

L'acte diocesà de la Pastoral Obrera de Terrassa va comptar també amb un temps per al diàleg i l'intercanvi d'opinions. Un temps per «compartir, accentuar elements que ens ajudi a tots plegats en el treball pastoral en el món obrer», explica Mn. Pepe Baena. Es va tancar amb un petit refrigeri amb productes de comerç just com a mostra de «solidaritat amb els germans i germanes dels països més pobres que fan molt de temps que estan patint la crisi».

Una jove entre joves

Benvolgut Sant Pare,

Blanca
Serres Marco

Avui la notícia no és d'on véns, on has nascut, què has dit abans o com t'agrada vestir. Avui la notícia és, per a mi, que tindrè l'oportunitat de conèixer a fons un nou germà, un germà gran, que em guïi, m'aconselli i em sàpiga descobrir en els altres la grandesa de l'Amor de Déu. Segurament no tindrè ocasió de convidar-te a casa meva (tot i que tens les portes obertes), tampoc no crec que puguem coincidir per parlar de la nostra gran família en un entorn distès. Per això m'agradaria que quan tingués oportunitat de posar-te davant d'una càmera m'ho posis fàcil. No cal que et posis guapo, tampoc és necessari que utilitzis paraules complicades. Allò més important serà que em parlis al cor i jo t'entendré. Quan un munt de flaixos impactin sobre el teu rostre, pensa de veritat que darrere d'aquella lluminària hi sóc jo. Jo que no sóc ningú i sóc tothom alhora. És clar, no m'he presentat...

Sóc una filla, que estima els seus pares, i que estima la seva família. Sobre un fill sempre recauen força expectatives, a vegades és complicat estar a l'altura. Sort que, en realitat, els pares saben que la vida no es mesura en les medalles,

«La teva mirada ens transmetrà esperança, les teves paraules ens inspiraran i la teva actitud ens ajudarà a mantenir-nos fermes en la lluita contra les desigualtats, en la denúncia de les injustícies, en l'adversitat de la malaltia»

títols o premis obtinguts, sinó en la capacitat per amarar d'amor tot allò que emprenguis.

Sóc germana, tant del company de feina com del riu que banya el poble dels meus avantpassats. Fa poc, precisament en un viatge per l'Amèrica Llatina, vaig descobrir la força transformadora dels qui viuen amb alegria la fe en Jesús. Tenim tant per aprendre dels nostres germans!

Sóc jove, ni més ni menys que qualsevol altre jove. Una jove que està aprenent a donar testimoni de Déu sense intentar convèncer, sense adoctrinar, sense imposar. Una jove que, malgrat la situació actual, vol trobar en el somriure dels altres un motiu per seguir endavant i continuar lluitant per un futur digne.

Sóc catalana, ni més ni menys que qualsevol altre català. Una catalana a qui li assalten dubtes i temors sobre el futur. Una catalana que estima la terra en la qual ha nascut i que vol seguir esforçant-se per veure-la créixer en un ambient d'harmonia, solidaritat, complicitat i d'estima vers els que hi vivim, vers els qui ens visiten, vers els nostres veïns.

El vespre de la teva elecció vaig rebre alguns *whatsapps*, com la majoria. La mare tractava de trobar una semblança raonable entre Pau VI i tu. La meua amiga periodista estava empipada perquè li havia tocat treballar tota la nit. Al Facebook parlaven de les expectatives que pot generar el nom que has escollit. Els diaris volien entendre la teva elecció com una voluntat de canvi i de transformació. En el fons, el que volem dir amb tot aquest enrenou és que en la nostra recerca personal de Déu, la nostra mirada es creuarà amb la teva. A través d'un televisor, d'una tauleta, en una audiència o llegint

les teves encíclics. La teva mirada ens transmetrà esperança, les teves paraules ens inspiraran i la teva actitud ens ajudarà a mantenir-nos fermes en la lluita contra les desigualtats, en la denúncia de les injustícies, en l'adversitat de la malaltia.

Mira'm Pare, mira'ns. Amb els ulls de qui es reconeix al servei dels més dèbils, amb els ulls de qui persevera en la construcció d'un món millor. Amb els ulls de l'Esperit, uns ulls clars i nets.

Parla'm Pare, parla'ns. Amb la veu de l'honestat, amb la veu sincera de qui parla amb el cor i amb tota l'ànima. Amb la veu de Pare, que xiu-xiueja a cau d'orella, que porta pau, que acarona i que protegeix.

Abraça'm, Pare, abraça'ns. Amb les mans de la llibertat, amb les mans del compromís, amb les mans de qui ha rebut gratuïtament i dona sense esperar res a canvi. Amb els braços d'un Germà que vetlla pel camí d'aquells que vindran darrere seu.

Com tants d'altres, la nit de la teva elecció me'n vaig anar a dormir esperant veure't aviat, desitjosa de rebre notícies teves. No et posis nerviós, no espero un gran discurs, ni una gran posada en escena. Jesús no tenia ni assessors d'imatge ni una bona campanya de màrqueting. Això explica que els primers a seguir-lo fossin gent a la qual l'elegància i l'opulència no els importava gens. Presenta'ns el Crist, el Crist de l'Amor, el Crist de la humilitat i de la misericòrdia, el Crist de l'agermanament, de la pau, del perdó, el Crist de la reconciliació amb els germans.

Que aquest nou Pontificat sigui un camí per la vida pendants dels cors que esperen eixamplar-se amb l'Amor de Déu!

Fins ben aviat Sant Pare,

Tibidabo us informa

1. Adoració Perpètua

Dia i nit el Santíssim està exposat a la Capella de l'Adoració Perpètua. Us invitem a participar-hi una hora al mes. Truqueu el telèfon 93 417 56 86.

2. Assemblea Anual de l'Adoració Nocturna

El dia 20 d'abril tindrà lloc l'**Assemblea Anual de l'Adoració Nocturna del Tibidabo**. A les 10.15 hores Memòria de l'any 2012 i informacions. El Tema serà: l'**Any de la Fe**. A les 12 hores **Eucaristia**.

Després de un dinar familiar de tots els adoradors, al jardí de Domènec Savio, es donarà per finalitzada la convivència.

3. Romeria del Ram

El dissabte, 5 de maig, tindrà lloc el **126 Aniversari de la Romeria del Ram**. Des del 1887 aquesta Romeria s'ha celebrat tots els anys sense interrupció.

El programa dels actes és la pujada des de Vallvidrera fins al Temple. **Celebració Eucarística a les 12 hores** i ofrena de flors a l'Ermida Primitiva. Després participació del GRUP FOLK-SEROLA, cançons i danses populars a la terrassa del Temple.

4. Restauració i pintura de l'estàtua del Sagrat Cor de Jesús

La Campanya d'aquest any és la Restauració i Pintura de l'Estatua del Sagrat Cor de Jesús que corona el Temple del Tibidabo. Esperem l'ajuda de tots els adoradors i amics d'aquesta Obra del Tibidabo.

5. Dijous Eucarístics

Tots els dijous de l'any es fa una **Hora Santa** de 21.15 a 22.15 hores. Moment privilegiat per a l'oració i reflexió. Us invitem a participar-hi.

Teilhard de Chardin, reivindicat

Josep M. Puigjaner presenta a la llibreria Claret una obra de teatre sobre el jesuïta i científic francès

Eduard Brufau
Barcelona

Gairebé seixanta anys després de la seva mort la figura de Teilhard de Chardin (1881-1955) continua sent font de reflexió per a molts cristians. Ferm defensor de la teoria evolucionista i convençut que fe i ciència no es contradiuen sinó que poden conviure en simbiosi, avui l'obra de l'insigne jesuïta desperta una admiració que no va obtenir en vida. Amb el temps el seu pensament ha guanyat actualitat i per aquest motiu avui hi ha un interès creixent per la seva obra.

Un pensament avançat al seu temps

Una d'aquestes persones que se sent interpel·lada per Teilhard de Chardin és l'escriptor Josep Maria Puigjaner, que el dilluns 18 de març va presentar a la llibreria Claret de Barcelona el seu darrer llibre, que vol ser un homenatge al jesuïta i científic francès. La presentació de *Teilhard de Chardin. L'apassionant combat d'un evolucionista total*, va omplir de gom a gom la sala Pere Casaldàliga, cosa que posava de manifest el viu interès que suscita l'univers teilhardià. Puigjaner va explicar que feia temps que tenia la idea d'escriure un llibre sobre Teilhard de Chardin i que finalment va decidir donar-li forma d'obra de teatre: «Al llarg d'aquestes pàgines presento diversos diàlegs que he imaginat entre el científic jesuïta i diverses persones de la seva època. D'aquesta manera faig que Teilhard

JOSEP MARIA PUIGJANER I MATAS

Teilhard de Chardin

L'apassionant combat d'un evolucionista total

OBRA DRAMÀTICA

Josep Maria Puigjaner, Teilhard de Chardin. L'apassionant combat d'un evolucionista total.
Editorial Claret, 2013, 90 pàg.

EL DIA 28 D'ABRIL, a les 18.30, es farà a l'església parroquial d'Olesa de Montserrat una lectura dramatitzada de l'obra *L'apassionant combat d'un evolucionista total*, a càrrec d'actors de l'espectacle de La Passió d'Olesa de Montserrat. L'obra tracta de difondre les idees fonamentals de la trajectòria intel·lectual i vital del jesuïta Teilhard de Chardin 1881-1955. Més informació: parròquia d'Olesa de Montserrat, 937 780 091 (l'entrada costarà 5 euros)

vagi exposant tota la seva inspirada concepció de l'home, de l'univers i de Déu.»

L'autor i col·laborador de *Catalunya Cristiana* va posar èmfasi en la gran actualitat del pensament teilhardià: «El llibre està especialment escrit per a tots aquells que aspiren a remuntar-se damunt la inèrcia superficial de la vida quotidiana vers l'àmbit de l'esperit.» Per a Puigjaner el món actual, immers en la superficialitat i la incertesa, necessita persones que ofereixin un pensament profund, que donin sentit a la vida humana i la creació.

L'acte de presentació de l'obra va comptar amb les intervencions de diverses personalitats d'Església i del món cultural, com ara l'escolapi i biòleg Ramon M. Nogués, el claretà Pere Codina i la periodista Mònica Terribas. Tots tres van voler ressaltar que el pensament de Teilhard de Chardin no va ser sempre ben rebut a la seva època, perquè s'avançava en uns quants anys a l'obertura que viuria l'Església a partir del Concili Vaticà II. La conciliació entre ciència i fe, la consciència ecològica, el diàleg entre creients i no creients que

avui el catolicisme assumeix com a necessaris, ja havien estat postulats pel jesuïta paleontòleg. L'acte va acabar amb la lectura dramatitzada per part de dos actors d'un dels diàlegs del llibre.

Una vida dedicada a la fe i la ciència

Pierre Teilhard de Chardin, després de ser ordenat prevere a la Companyia de Jesús l'any 1911, es va llicenciar a la Sorbona en geologia, botànica i zoologia. El seu interès per la teoria evolucionista de Darwin el va dur ben aviat a intentar fer-la extensible més enllà de l'àmbit estrictament biològic. Per a ell l'evolució, que forma part de la voluntat de Déu, es donava també en el pla espiritual i incloïa no només l'home, sinó l'univers sencer. Les seves idees van ser controvertides dins de l'Església i durant anys van ser sospitoses d'heterodòxia, per bé que durant el pontificat de Joan Pau II van ser definitivament rehabilitades pel Vaticà perquè estan perfectament d'acord amb la doctrina cristiana.

La Bíblia de Montserrat, en epub

S'ofereix la possibilitat de baixar-la de franc als dispositius mòbils

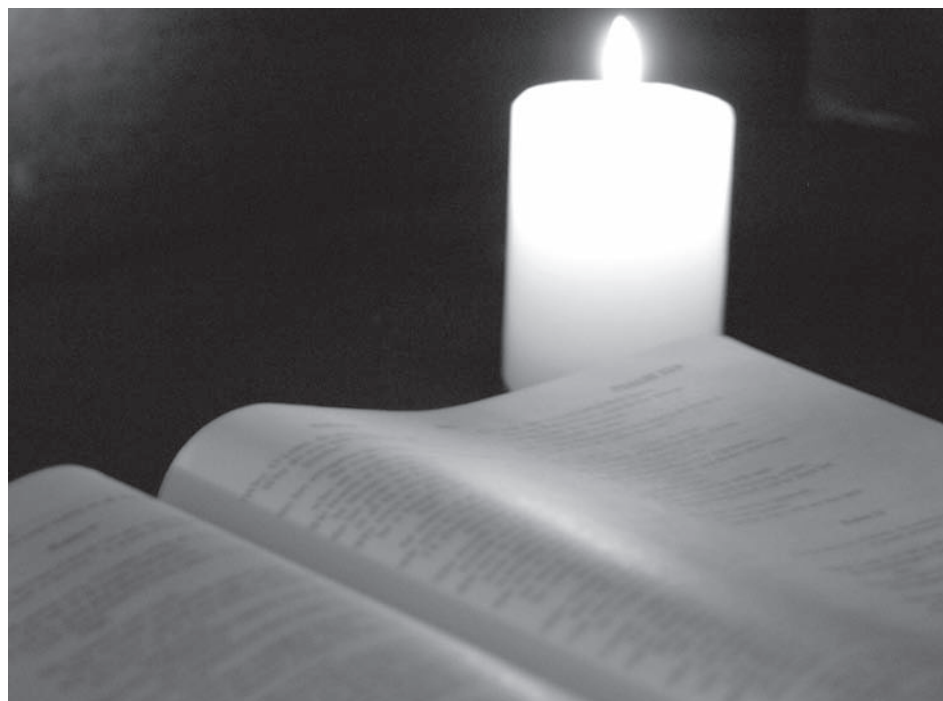
Redacció

Montserrat

La Biblioteca de Montserrat ha promogut una versió de la Bíblia de Montserrat en epub, un dels formats més difosos per llegir llibres digitals. D'aquesta manera, i totalment de franc, si s'entra als webs www.abadiamontserrat.cat o www.biblioteca-demontserrat.net, qualsevol persona interessada podrà descarregar-se la Bíblia de Montserrat per a aquest format, llegible en tots els dispositius mòbils i ordinadors de Windows XP/Vista/7, Windows 8, Mac OS, iOS iPhone i Android.

Cal recordar que, des de l'any 2007, la Bíblia de Montserrat ja era accessible a través del software ISILO, i continua encara accessible en aquest format. La Bíblia de Montserrat en línia és un dels textos més consultats a les biblioteques virtuals Joan Lluís Vives i Miguel de Cervantes, i és un dels documents digitals que ofereix la Biblioteca de Montserrat.

La Bíblia de Montserrat en un volum, publicada el 1970, és el resultat de la traducció realitzada per Justí Bruguera, pels pares Guieu Camps i Romuald M. Díaz i per deu traductors més, tots ells monjos de Montserrat, seguint l'obra iniciada el 1926 pel P. Bonaventura Ubach. El llenguatge buscat per a aquesta traducció és el català literari

normal, molt atent a la riquesa expressiva de les llengües originals.

Des de la fundació del monestir, en el segle XI, consta ja l'existència d'obres manuscrites i, des del segle XII, Montserrat va tenir el seu propi *scriptorium*, molt actiu als segles XIV i XV. La inauguració d'un taller tipogràfic a Montserrat, promogut per l'abat Cisneros l'any 1499, va afavorir la difusió cultural del monestir.

Durant els segles XVII i XVIII, la bi-

«La Bíblia de Montserrat en línia és un dels textos més consultats a les biblioteques virtuals Joan Lluís Vives i Miguel de Cervantes»

blioteca va créixer i va diversificar els seus fons fins a arribar a reunir, segons consta, milers d'obres en les seves prestatgeries. El moment més tràgic de la seva història va ocórrer durant les guerres napoleòniques, quan el 1811 el monestir va ser destruït i es va perdre la major part del seu tresor bibliogràfic. La biblioteca actual té el seu inici a finals del segle XIX i, de manera particular, va créixer durant l'abadiat del P. Antoni M. Marcet (1913-1946). En pocs anys el fons de la biblioteca va passar de quinze mil volums a la xifra aproximada de cent cinquanta mil.

La guerra civil espanyola, primer, i, després, la Segona Guerra Mundial van interrompre, o si més no van dificultar, les adquisicions. Posteriorment, en els últims decennis, ha estat possible duplicar els seus fons.

Destaquen les seccions de filosofia, teologia, ciències bíbliques, patrologia, litúrgia, música i història de l'art. Així mateix, cal esmentar els seus apartats d'història general universal, en particular medieval i d'Europa, d'història de Catalunya i països de la Corona d'Aragó, amb un fons d'històries locals i de la guerra civil d'Espanya. Actualment, el fons de la biblioteca el formen més de 340.000 monografies, 6.000 publicacions periòdiques, 1.500 manuscrits, 400 incunables, 3.700 obres del segle XVI i 18.000 gravats.

Gent de casa

Josep Maria Jujol, un arquitecte excepcional

Sempre s'atribueixen deixebles als genis, però Gaudí va ser un gran mestre amb escassos deixebles. Cert és que el reusenc Joan Rubió i Bellver o altres van treballar amb ell, però potser l'únic al qual se li pot atorgar la categoria de deixeble de Gaudí és a Josep Maria Jujol i Gibert.

Nascut a Tarragona el 16 de novembre del 1879, era vint-i-set anys més jove que l'arquitecte de la Sagrada Família; hauria tingut l'edat pròpia d'un fill de Gaudí, en el cas d'haver-ne tingut. El seu pare, Andreu, mestre de professió, era natural de la Selva del Camp i la mare, Teresa, de Bonastre. Passà la infantesa a la vila de Gràcia, no annexionada encara a Barcelona. Visqué gran part de la seva vida a la Ciutat Comtal, a la Rambla de Catalunya. Casat amb la seva cosina Teresa Gibert, era un melòman enamorat de Bach i fascinat pel barroc. Els seus paisatges sempre van ser els del camp de Tarragona.

A l'Escola d'Arquitectura va ser alumne de Domènech i Montaner, Francesc de Paula Villar o August

Font, però la seva relació amb Antoni Gaudí fou sempre molt estreta. Va ser discutida la seva aportació a la Casa Batlló; no fou així en les obres de la Casa Milà (la Pedrera), la catedral de Palma, el Parc Güell —del qual es diu que no se sap on acaba Gaudí i on comença Jujol— o la Sagrada Família. De fet, Jujol va ser un gran amic de Gaudí, el visità regularment i fints i

tot l'acompanyà en el seu retir apartat del Parc Güell.

Cornellà, Sant Joan Despí, on deixà una pregonia empremta arquitectònica, els Pallaresos o Tarragona, a més de Barcelona, són essencialment els indrets on la seva extensa obra es pot admirar majoritàriament. Des de *Catalunya Cristiana* voldríem destacar l'obra religiosa de Josep Maria Jujol.

A Barcelona va restaurar la gran rosassa de l'església de Santa Maria dels Reis, o del Pi, entre el 1939 i el 1943, ja que llavors es va dedicar molt a complir encàrrecs de refer el patrimoni malmès durant la guerra. A Guimerà, Mn. Francesc Camí li encarregà un retaule d'alabastre per a l'absis, que realitzà entre els anys 1942 i 1945. El 1918 va fer el cambril al convent dels carmelites de Tarragona, obra de Pau Monguió. El mateix any i fins al 1924, va realitzar a Vilabella l'església del Sagrat Cor de Jesús, exclusivament amb maó i lloses de pedra al sostre; la planta quadrada li confereix un aspecte piramidal, molt elevada, sobre dos arcs entrelaçats.

Joan Pallarès-Personat

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Segurament aquesta obra portaria el jesuïta Josep M. Jané a demanar-li la col·laboració per aixecar el santuari de la Mare de Déu de Montserrat a Montferri, l'obra més singular i celebrada de Jujol. Un temple bastit de maons fabricats pels mateixos montferriencs, amb l'esforç de tot un poble que es va començar el 1926 i que el 1936 veié aturades les obres. Durant gairebé mig segle l'estructura bastida s'enrunà. Cap al 1984 la gent de Montferri va decidir acabar-la. Joan Bassegoda i Nonell va seguir els plànols de Jujol i va reeixir, de forma pòstuma, la millor de les seves obres, la millor de les seves estimades fugues de Bach, convertida en simfonia de pedra.

Jujol va morir de sobte, a causa d'una perforació intestinal, la tarda de l'1 de maig de 1949. Al matí havia assistit a missa als Caputxins de Pompeia, prop de casa seva. Vital i animat, res no feia presagiar el fatal desenllaç unes hores després.

• Per saber-ne més: *Josep Maria Jujol*, de Josep M. Jujol (fill). Publishers, 1996.

Set diorames sobre la vida de Jesús

Han estat organitzats per l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes

Jordi Curcó

Text i fotos / Lleida

L'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, amb ocasió del seu 50è aniversari, ha volgut enguany exposar set diorames bíblics dedicats a la vida pública i a diverses escenes de la Passió de Jesús en una iniciativa inèdita. D'aquesta manera, s'unien a les tradicionals celebracions de Setmana Santa que se celebren a la ciutat de Lleida. A aquests originals diorames de la Passió, a semblança dels diorames nadalencs, els pessebristes els anomenen «calvaris», un costum que s'ha anat perdent i que l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes no solament ha volgut recuperar, sinó que pretén mantenir-ho els propers anys.

L'exposició va tenir lloc durant tota la Setmana Santa a la capella de Sant Jaume del Peu del Romeu, al carrer Major. En aquest espai emblemàtic del pessebrisme lleidatà i també de la tradició del camí de Sant Jaume, l'autor, el mestre pessebrista Emili Tordera, va reproduir-hi diverses escenes del que s'anomena vida pública de Jesús, que va completar amb altres de dedicades exclusivament a la seva Passió i mort.

Així, el conjunt de set diorames bíblics s'iniciava amb l'escena de la presentació de Jesús al temple, que es coneix com a «primer dolor de la Mare de Déu»; seguia amb la fugida a Egipte, el segon dolor, i l'escena de Jesús perdut al temple entre els doctors de la Llei, el tercer dolor de Maria. El quart diorama, original per ser únic, presentava l'escena de Jesús al pou amb la samaritana. Impactant fou el diorama que evocava amb realisme i bon gust artístics la pregària de Jesús a l'hort de les Oliveres. També era impressionant el diorama dedicat a la flagel·lació de Jesús. El setè i darrer estava dedicat al moment en què Judes es vol llevar la vida penjant-se, penedit per haver traït Jesús.

Un conjunt únic

L'autor, que disposa d'una exposició permanent dels seus diorames en una

planta superior de la mateixa capella del Peu del Romeu, dedicats tots ells al naixement i la infància de Jesús, explica que el seu objectiu és arribar a completar tota la col·lecció cronològica de diorames bíblics, amb les escenes de la seva vida pública, per cloure amb la Passió, mort i resurrecció. «Serà un conjunt únic», afirma convençut de tirar endavant el seu propòsit.

La singular exposició es comple-

ta amb un calvari conservat durant molts anys en una de les vitrines de l'entitat i que antigament es muntava per Setmana Santa. Recuperat l'any passat, enguany ha estat col·locat de nou damunt de l'altar de la capella per l'artista i pessebrista José Antonio Ferrer. Aconseguia així una escenografia impactant, on no mancaven ni les oliveres ni les palmes del Diumenge de Rams. El calvari estava format per un

conjunt de figures dels anys setanta del segle passat, de bona talla i fetes amb fang. L'exposició, que va obrir les seves portes el Dilluns Sant i va tancar-les el Diumenge de Pasqua, ha esdevingut un notable èxit de públic, el qual va poder gaudir de les escenes bíbliques representades i va felicitar l'autor i l'entitat per la innovadora iniciativa que va donar un relleu més gran a la Setmana Santa lleidatana.

Campanars

Moja

L'església parroquial de Moja dedicada a sant Jaume és d'estil neoromànic i fou aixecada a finals del segle XIX. Té al seu costat una antiga església romànica, avui convertida en capella del Santíssim amb el nom de Sant Esteve. Té volta de canó sobre un arc toral de mig punt i un absis semicircular per capçalera. Sobre la nau, prop de l'absis, s'hi aixeca un petit campanar quadrat, també romànic, d'un sol pis coronat per una senzilla cornisa i una teulada de quatre vessants. S'hi obren finestres geminades a cada cara, no hi ha cap escala per dins; cal pujar-hi per l'exterior.

Moja és una petita població de l'Alt Penedès, situada poc a llevant i davant mateix de la capital, Vilafranca. Es troba en un alt planell i això vol dir que la imatge del seu campanar és visible des de lluny. Té planta quadrada de 3,40 metres de costat. Està constituït per tres cossos. Un primer baix de dos metres d'alçada; al seu damunt, després d'una motllura, se n'aixeca un altre d'alt amb les cantoneres en ressalt; queda coronat per una motllura amb un fris d'arcuacions cegues al dessota; el tercer cos és aixamfranat d'un perímetre un pèl reduït

arriba fins a la cel·la. Fa una alçada de 30 metres.

El temple de Sant Jaume consta de tres naus de tres trams. La central, coberta per voltes bufades, queda capçada per un gran absis semicircular. Fa 21 metres de llargada i una amplada total de 13,29. El seu arquitecte fou Jeroni Granell (1834-1889) de Barcelona.

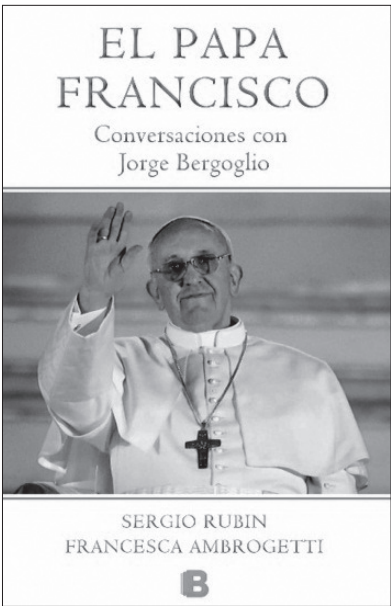
delfidalmu@yahoo.es

Delfí Dalmau i Argemir

respecte dels anteriors. En ell hi ha ubicada la cel·la que queda oberta amb quatre finestres d'arc de mig punt, una a cada cara. Damunt, coronant la torre, amb una cornisa destacada i un fris d'arquets cecs sobre mènsules al dessota, hi ha una cúpula apuntada de vuit sectors triangulars enrajolada de peces grogues i blanques. El frontis encarat a ponent té un portal rectangular i tres arquivoltes de mig punt amb bordó que es prolonga horitzontalment per la façana. Té una bonica rosassa calada a mitja alçada i una cornisa angular amb frisos de dents de serra i arquets cecs al dessota. Està flanquejat per dues torres, a l'esquerra, fent angle nord-oest, el campanar; una de segona més baixa s'aixeca a l'altre angle del frontis. Per ella es puja al cor per una escala de cargol; des del cor s'arriba a l'altra banda i s'entra al campanar on hi ha una escala que

Llibres

Testimoni únic

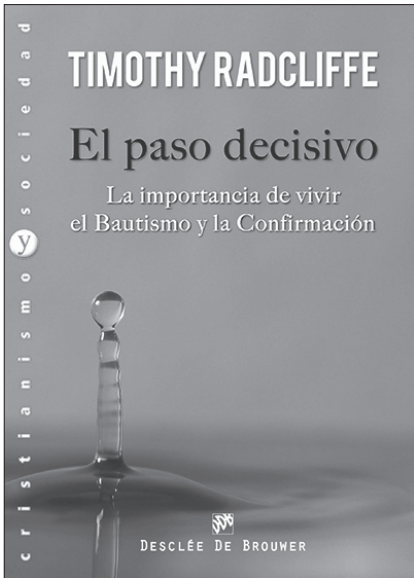
El 13 de març del 2013 el cardenal Jorge Mario Bergoglio va ser escollit successor de Joseph Ratzinger per ocupar, com a papa Francesc, el tron de Pere. Aquest llibre, resultat d'unes converses amb els periodistes Sergio Rubin i Francesca Ambrogetti, és un testimoni únic i en primera persona sobre els esdeveniments que van marcar la vida de l'actual Pontífex. El lector podrà conèixer així la personalitat i el pensament de Francesc.

Sergio Rubin i Francesca Ambrogetti, El papa Francisco. Conversaciones con Jorge Bergoglio. Ediciones B, 2013, 194 pàg.

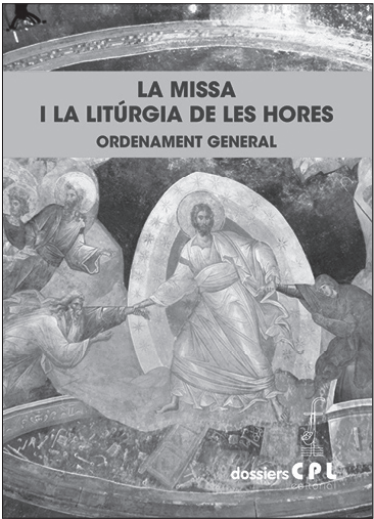
Vius en Crist

El baptisme —i la seva prolongació en la confirmació— es correspon amb l'argument de la nostra condició humana, beneint el nostre naixement i mort, els nostres moments de fracàs, la nostra lluita per comprendre el sentit de la vida i la nostra evolució cap a la maduresa. Si captem la bellesa d'aquest sacrament, l'Església florirà i tindrà força per oferir la bona nova al nostre món, i podrem ser plenament vius en Crist.

Timothy Radcliffe, El paso decisivo. Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció Cristianismo y Sociedad, 2013, 360 pàg.

Celebració cristiana

La riquesa dels llibres litúrgics sorgits de la reforma del Concili Vaticà II no consisteix només en els textos que s'han de fer servir per a la lectura de la Paraula de Déu i per a la pregària comunitària, sinó que hi trobem també el que constitueix la guia per a la seva utilització. Es tracta d'un instrument imprescindible per entendre el sentit del que els textos ens ofereixen i poder fer que la nostra vida litúrgica sigui més profunda i més viva.

Autors diversos, La missa i la Litúrgia de les Hores. Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, Col·lecció Dossiers, CPL 2012, 288 pàg.

Ombres i dubtes

A la primera part d'aquest llibre, el professor i escriptor José Ramón Ayllón ens ofereix semblances i arguments de quinze agnòstics i ateus famosos: Borges, Camus, Marx, Nietzsche, Freud... A la segona, el sacerdot i teòleg Francisco Conesa revela els signes d'identitat del nou ateisme, on no falten científics com Richard Dawkins, Sam Harris o Stephen Hawking. Són uns «nàufrags» necessitats d'orientació espiritual.

José Ramón Ayllón i Francisco Conesa, El eclipse de Dios. Ediciones Palabra, Col·lecció Palabra Hoy, 2012, 160 pàg.

Assolir la felicitat

Existeix la recerca de la felicitat? Estem programats per assolir-la? El coaching pot respondre aquestes preguntes? Aquesta obra pretén ser una referència directa i comprensible de la metodologia del coaching aplicada a les nostres vides. És un llibre únic perquè uneix el rigor científic de dues disciplines: la neurociència i l'arquetipologia. Presenta algunes de les tècniques que es poden emprar per tenir una vida més plena i feliç.

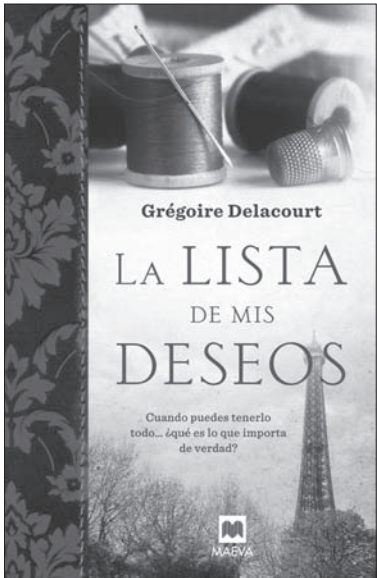
Núria Oriol Palarea, Héroes: coaching para ser feliz. Editorial Orpal, 2013, 90 pàg.

Il·lusions de joventut

La protagonista d'aquesta història, Jocelyne, regenta una merceria a Arras, una petita ciutat francesa, i escriu un blog sobre costura i manualitats, que compta amb milers de seguidors. En aquest punt de la seva vida no pot evitar sentir certa nostàlgia en pensar que les seves ja caduques il·lusions de joventut, quan somiava amb ser modista a París. De sobte, el destí la converteix en milionària i decideix començar a escriure una llista enumerant tots els seus desigs.

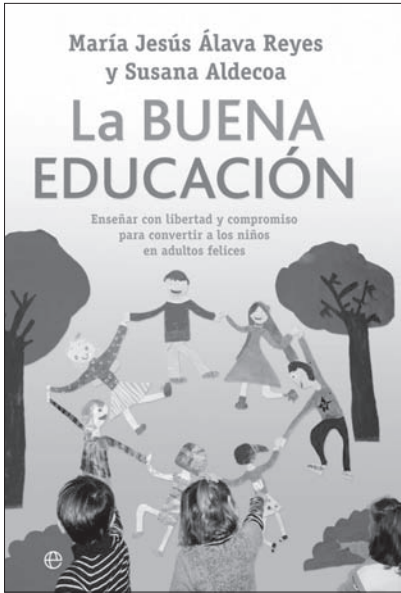
Grégoire Delacourt, La lista de mis deseos. Maeva Ediciones, 2013, 160 pàg.

L'aventura d'ensenyar

«Ensenyar amb llibertat i compromís per convertir els nens en adults feliços, i educar per saber viure.» Són les premisses d'aquest llibre en el qual es detallen aquells principis bàsics de l'ofici d'educar: autodisciplina, motivació, capacitat de convivència...; directrius per aprofitar el potencial de cada alumne i desenvolupar la seva intel·ligència; els límits i els recursos que facilitin als nens el seu futur creixement com a persones, etc.

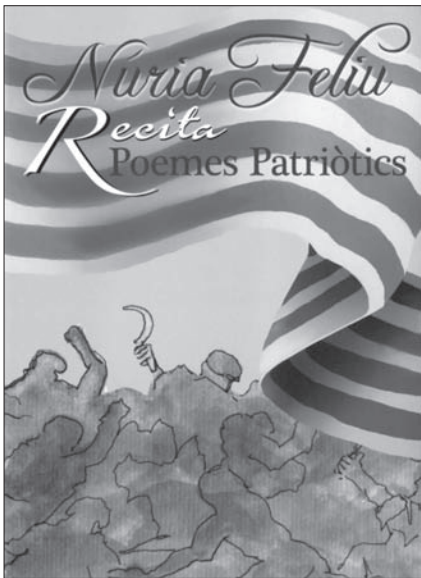
María Jesús Álava Reyes i Susana Aldecoa, La buena educación. La Esfera de los Libros, 2013, 254 pàg.

Estil inconfusible

Núria Feliu, un dels grans mites de la cançó catalana, continua en actiu després de gairebé cinquanta anys de trajectòria professional reeixida. En aquest llibre es recullen una sèrie de poesies i cançons patriòtiques emblemàtiques com *El cant de la senyera*, *Els segadors*, *La santa espina*, *Cançó d'amor i de guerra*, *La puntaire* o *L'emigrant*. A més, s'inclou un CD en el qual la cèlebre artista interpreta aquestes composicions musicals amb el seu estil inconfusible.

Núria Feliu, Núria Feliu recita poemes patriòtics. Autoedició, 2013, 62 pàg.

Crítica literària

Cada llibre té el seu lector

Aquest és un conte senzill, emotiu, amb una trama previsible, simpàtica, que es deixa llegir de cop pel gust de fer-ho i de seguir una aventura sense malícia ni complicacions on tot plegat és una invitació a la lectura, «a la divulgació de l'evangeli dels bons llibres», a la natura i els seus paisatges, a la vida a l'aire lliure, a la simplicitat del món rural. A més, per les seves pàgines circulen un bon nombre d'autors i obres que ens fan replantejar els nostres coneixements en literatura: en sabem menys del que ens pensem i del que voldríem saber. L'escenari se situa a Nova Anglaterra en ambient rural de començaments del segle XX.

Helen McGill és una dona de quaranta anys amb una rutina de vida: tenir cura de la granja, comprar, fer el dinar, cuidar el seu germà que, per cert, viu una vida amb èxit com a escriptor. El dia a dia de Helen és sense estímuls ni al·licients i es deixa portar per allò que la vida li ofereix sense buscar més i sense saber, potser, que sí que hi ha quelcom més. Però, de cop i volta, un dia, com en els contes de fades, un fet sorprenent irromp a la seva vida: el senyor Mifflin, un llibreter ambulat, amant del seu ofici, li proposa comprar el Parnaso, la seva llibreria itinerant amb la qual ha

CHRISTOPHER MORLEY*La libreria ambulante*

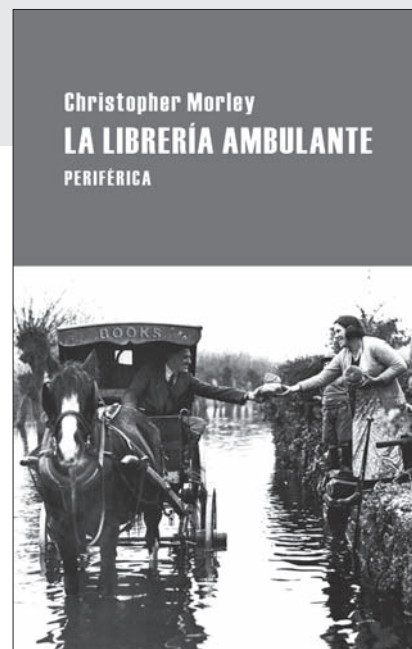
Ed. Periférica, 2012, 182 pàg.

recorregut bona part de la zona predicant, i venent, bona lectura: «Quan vens un llibre a algú no només li vens dotze unces de paper, tinta i pega. Li vens una vida totalment nova...» En un rampell desconegut Helen compra el carruatge i es llença a l'aventura amb conseqüències imprevistes per a ella mateixa. Una aventura que li descobrirà el seu príncep blau encarnat en Mifflin i el món dels llibres.

«Que ens anomenin homes no ens converteix en homes. Cap criatura sobre la terra té dret a creure's un ésser humà llevat que posseeixi un bon llibre»: aquest és el credo del senyor Mifflin que Helen aprèn i adopta. És un petit llibre (pel nombre de pàgines) d'aventures per la geografia de la regió i per la geografia de la mateixa humanitat impregnat de saviesa, amb un humor que es descobreix en el somriure de sota el nas del lector. Sovint les coses no són el que semblen i el senyor Mifflin, semblantment un follet, petit, lleig, des-

manegat, amaga una fortalesa física i interior amb la qual es guanya l'amor de Helen qui, en principi, llueix un atractiu poc engrescador, més ben dit, poc conegut. Un amor que es construeix sobre la base de l'amistat, la lleialtat, l'honestat.

El 1917 es publica *La libreria ambulante*, ben aviat conquereix els lectors amb aquest tros de món que es dibuixa, ple d'encant, on el pas del temps dona per escoltar i pensar, on la monotonía de la vida pot deixar de ser-ho per decisió pròpia, o bé no té perquè ser un estigma sinó senzillament un estil de vida del qual, si es vol, se'n frueix, sobretot si hom té un bon llibre per llegir. Helen i Mifflin són personatges que enganxen per la senzillesa de la seva humanitat, són un reclam a la llibertat: per a l'un la llibertat és el seu estil de vida, per a l'altre la llibertat és una realitat descoberta, sobrevinguda. No tota lectura és per a tothom, cada llibre té el seu lector, i cada lector demana un tipus de

Rosa M. Boixareu VilaplanaSíndica de Greuges
de la URL

lectura; això també ens ho diu Morley servint-se de l'exemple de *Las mejores oraciones fúnebres* en vint volums, que no encaixen en el seu lector; però també és cert que tot es pot aprendre i no hi ha ni un temps ni un moment fixat per fer-ho, és a dir, tot temps és adient.

Crítica cinematogràfica

Entre la fe i la violència

CRISTIADA**DIRECTOR:** Dean Wright.**INTÈRPRETS:** Andy García, Oscar Isaac, Catalina Sandino Moreno, Eva Longoria, Peter O'Toole, entre altres.**MÚSICA:** James Horner.**GÈNERE:** Drama bèl·lic.

142 minuts.

Mèxic, 2012.

Per fi arriba a les nostres pantalles aquesta superproducció mexicana que, situada en la guerra dels cristers (1926-1929), ens col·loca en el mateix punt entre la defensa de la fe i la lluita armada. La història, explicada més per al cinema que des de la fidelitat als fets, ens condueix a una època on la intolerància comporta conflictes forts en els quals emergeix el pitjor i el millor de les persones. A Mèxic, a començaments del segle XX, els interessos econòmics, les diferències polítiques i les creences es barregen en aquesta pel·lícula sobre l'amor i la guerra, però sobretot sobre les decisions de la fe.

Cristiada explica amb un director novell, Dean Wright, un elenc excel·lent en el qual destaquen un brillant Andy García en el general Gorostieta, Eva

Longoria com la creient esposa, fugament fent d'ancià sacerdot Peter O'Toole, Eduardo Verástegui representant el beat Anacleto Gonzales Flores anomenat també el «Ghandi mexicà» i el nen Mauricio Kuri fent de també

beat i màrtir José Sánchez del Río, a més d'una producció potent de la mà de Pablo José Barroso. La guerra cristera ens situa en un moment complex de la història de Mèxic. El govern laïcista de Plutarco Elías Calles emprèn una persecució de l'Església catòlica i impedeix el culte públic. Com a resposta creix un moviment social que reivindica la llibertat religiosa que comença sent pacífic, però que acaba organitzant guerrilles formades sobretot per pagesos i que va arribar a tenir 20.000 efectius. Mentre la majoria dels bisbes es van distanciar de la guerrilla i van negociar una sortida amb el govern de Calles a través de la mediació dels EUA.

La pel·lícula ressalta bé aquest procés en la seva complexitat, tot i que argumentalment se centra en la defensa de la fe. Així apareixen postures diferents des de la resistència del pare Christopher, el pacifisme d'Anacleto Gonzales, la conversió del general mercenari Gorostieta, la fe senzilla de

la seva esposa, el pare Vega que agafa les armes i que, exercint de comandant, participa en actes de forta crueltat juntament amb el crister anomenat «el Catorze» o la ingenuïtat creient i senzilla del petit màrtir José del Río. Aquesta opció fa de la pel·lícula més una cinta inspiradora que una proposta d'anàlisi del conflicte des del punt de vista històric. La posada en escena és més cinematogràfica que realista, especialment en les seqüències de batalles on vol ressaltar l'heroisme dels cristers. El guió és equilibrat i complex malgrat que tendeix a ser crític amb el govern de Calles, l'ambigüitat dels bisbes i els interessos dels EUA, es decanta per l'èpica generosa del moviment crister. Les actuacions són dignes tot i que, en ser filmada en anglès, hi ha uns quants problemes de doblatge.

Pel·lícula interessant per al debat que permet comprendre postures diferents i que convida a anar més enllà, analitzant les causes dels conflictes. També cal advertir enfront de lectures reduccionistes que puguin justificar postures de violència a partir de la defensa de la fe. Sobre la taula, una qüestió crucial, com viure i donar testimoni de la fe en situacions de persecució i d'injustícia? Tota una invitació a repassar la Doctrina Social de l'Església sobre aquesta qüestió.

la seva esposa, el pare Vega que agafa les armes i que, exercint de comandant, participa en actes de forta crueltat juntament amb el crister anomenat «el Catorze» o la ingenuïtat creient i senzilla del petit màrtir José del Río. Aquesta opció fa de la pel·lícula més una cinta inspiradora que una proposta d'anàlisi del conflicte des del punt de vista històric.

La posada en escena és més cinematogràfica que realista, especialment en les seqüències de batalles on vol ressaltar l'heroisme dels cristers. El guió és equilibrat i complex malgrat que tendeix a ser crític amb el govern de Calles, l'ambigüitat dels bisbes i els interessos dels EUA, es decanta per l'èpica generosa del moviment crister. Les actuacions són dignes tot i que, en ser filmada en anglès, hi ha uns quants problemes de doblatge.

Pel·lícula interessant per al debat que permet comprendre postures diferents i que convida a anar més enllà, analitzant les causes dels conflictes. També cal advertir enfront de lectures reduccionistes que puguin justificar postures de violència a partir de la defensa de la fe. Sobre la taula, una qüestió crucial, com viure i donar testimoni de la fe en situacions de persecució i d'injustícia? Tota una invitació a repassar la Doctrina Social de l'Església sobre aquesta qüestió.

Peio SánchezDirector del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

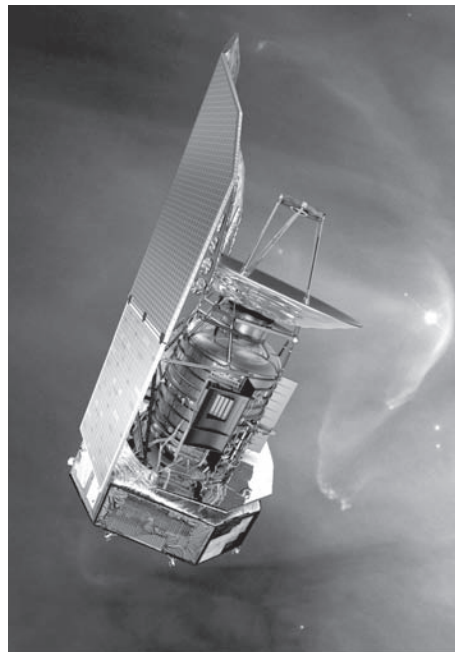
Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Un primer balanç de les observacions fetes pel telescopi «Herschel»

Va ser el 14 de maig del 2009 que es va posar en òrbita el telescopi (o, si ho voleu, observatori) anomenat *Herschel* des de Kourou (Guayana Francesa), en un coet *Ariane 5*. Al cap de 50 dies l'estabilitzaren en un punt situat a 1,5 milions de quilòmetres de la Terra (unes quatre vegades més lluny que la Lluna). Aviat, doncs, farà quatre anys que va prenent dades del cosmos i ja es pensa en la seva jubilació. Què ha observat fins ara? Multitud d'estres i galàxies senceres que no es veuen amb cap telescopi òptic. Com és això? Molt senzill: està dotat de tres aparells capturadors d'ones infraroges. Aquestes ones no són visibles als nostres ulls però poden ser percebudes per instruments adequats que ens en mostraran l'existència i els objectes que les emeten. Els estris del *Herschel* són dos captadors d'imatges en infraroig, SPIRE i PACS, i un analitzador espectroscòpic HIFI. L'aparell en conjunt fa 7,5 metres d'alt

Recreació artística del telescopi «Herschel».

per 4 d'ample i pesa unes 3,3 tones. Té un instrument que el refreda constantment a uns 8°K (-265°C) perquè pugui captar les ones infraroges (que són calorífiques) sense contaminació per part del propi aparell. Va ser tot plegat obra de l'Agència Espacial Europea, que hi esmerçà dècades de treball i uns 300 milions d'euros. Tot sigui per la ciència!

Quin ha estat fins ara el resultat d'aquest observatori? Hem de dir que els científics n'estan força contents. No ha decebut. Com que els infrarogjos travessen núvols de pols còsmica que oculten òpticament els objectes que hi darrere, s'han pogut «veure» moltes estrelles i galàxies invisibles amb telescopis ordinaris, cosa que ajudarà, i molt, a la cartografia de la galàxia i de l'univers. El balanç del primer any ja era haver pogut «fotografiar» un 1% de l'esfera celest en 5 bandes d'ones de distinta longitud (només en aquest

treball aparegueren miríades de galàxies on l'òptica no hi detectava res). L'anàlisi espectroscòpica ha mostrat també la velocitat d'allunyament de dites galàxies, confirmant i precisant la velocitat d'expansió de l'univers, perquè s'han percebut galàxies de fins a 12.000 milions d'anys llum de distància (i com que l'univers té 13.700 milions d'anys, es veuen quan eren jovenetes de només 1.700 milions d'anys). Això ajuda a completar la història de com es formaren i evolucionaren les galàxies.

I també fins la mateixa composició i dinàmica d'aquests conjunts estel·lars s'ha pogut conèixer millor. Per exemple, de la galàxia Markarian 231, que es troba a 600 anys llum, ara sabem que és tan brillant perquè hi ha un procés activíssim d'acreció estel·lar i a més té en el nucli un forat negre d'una massa d'uns 1.000 milions de sols (la nostra Via Làctia també en té un de «només» 3 milions de masses solars). El *Herschel* també ens revela la química que es desenvolupa en les galàxies.

Si algú vol saber-ne més de tot això pot consultar l'article sobre el tema que ha escrit Pado Saraceno en el número de febrer d'enguany d'*Investigación y Ciencia*.

Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual

15. Què cal dir sobre el caràcter preadaptatiu de les mutacions

Respecte del paper que tenen, o han tingut, les mutacions en l'evolució dels vivents s'havia dit per molts autors que sorgien moltes vegades com a resposta de les necessitats de l'individu (o de l'espècie) per acomodar-se al medi ambient en què es trobava. Podia justificar-se científicament aquesta afirmació? Va ser ja a la dècada dels setanta que els investigadors Salvador Luria i Max Delbruck demostraven amb experiments fets en bacteris que les mutacions d'importància per a la supervivència en presència d'agents restrictius no apareixien com una resposta a l'acció d'aquests agents sinó que ja existien, per atzar, els bacteris que havien tingut una mutació abans i eren els que, trobant-se adaptats per poder sobreviure, mostraven, amb la seva multiplicació, com si hi hagués en la població d'aquells bacteris una acomodació al medi. Avui dia ja podem afirmar, com diu Nicolás Jouve (op. cit., p. 73) que: «Una mutació de resistència a un patògen en una espècie vegetal o animal no es produeix com a resposta al patògen, al moment que aquest es presenta, sinó que se selecciona si ja és present en algun individu de la població.» Hi ha, doncs, mutacions amb caràcter preadaptatiu.

Exemples que mostren comportaments de les mutacions

El Dr. N. Jouve (op. cit. p. 74-77) ens exposa exemples que mostren com les mutacions són preadaptatives i es manifesten després en conformitat amb el medi ambient que envolta les poblacions animals que les han obtingut. El primer és el cas de les papallones

que tenen dues variants de color, clar o fosc, procedents d'una mutació, naturalment. S'ha vist que els gens del color són molt simples i és una alternativa senzilla la que fa el canvi de colorant. Les papallones de to obscur es troben en ambients industrials quan són contaminants. L'anglès Bernard Kettlewell va fer un estudi del comportament de la *Biston betularia*, a la Gran Bretanya. La forma ennegrida (dita *carbonaria*) d'aquesta papallona només arribava al 2% de la seva població el 1848 i, en canvi, el 1898 en constituïa el 95% del conjunt d'exemplars capturats a l'àrea de Manchester, on havia crescut la contaminació a causa de la industrialització. I quan es descontaminaren aquells ambients anà minvant el percentatge i ara es troba al nivell que tenia el 1848. La interpretació és clara: no és que la contaminació enfosqués el color de les papallones sinó que era el gen responsable del color que feia acomodar-se a les circumstàncies. I com? La mutació que més convenia a l'ambient era la que acabava dominant. És clar que una mateixa mutació pot ser favorable en un cert ambient i desfavorable en un altre i per això passava el que passava: a les fosques els convenia un ambient contaminant, mentre que els era desfavorable en un ambient net i viceversa per a les de color clar.

Un altre exemple és el d'un ànec de l'Àsia central que cada any emigra fins a les crestes de l'Himàlaia, on cap altra espècie d'ocell pot suportar la baixa pressió d'oxigen que hi ha a aquella altitud. Com s'ho fa? Ha tingut una mutació en els seus gens de l'hemoglobina que fa que l'oxigen pugui unir-se més ràpidament a la molècula

que el transporta. A pressió normal fa la mateixa assimilació que les altres espècies que no poden volar tan amunt, però li ha facilitat poder enlairar-se a les altures gràcies a aquesta mutació que amb tota seguretat cal dir que va ser preadaptativa.

I encara hi ha multitud d'altres exemples que es podrien citar. Com les mutacions que han proporcionat un camuflatge per evitar els depredadors, o les que han originat el mimetisme o imitació d'altres espècies ben diferents amb el mateix fi, com és el cas de la mimetització que fa de la papallona *Danaus plexippus* la *Limenitis archippus*, que així evita ser capturada pels ocells que saben que la *Danaus* és indigesta.

Les mutacions són causants de biodiversitat

Aquesta conclusió es veu ben clara. Si bé amb certes restriccions. Per què amb restriccions? Perquè hi ha multitud de mutacions degeneratives i cal regular que el genoma fonamental es mantingui. Avui dia s'ha vist que hi ha gens reguladors que intervenen en la fidelitat de la replicació i manteniment dels gens. Garanteixen la correcció dels eventuals errors que es puguin produir en l'ADN. Aquests gens, que podríem anomenar «reparadors», també es troben sotmesos a la selecció natural i per això la mateixa selecció natural fixa indirectament els nivells de mutació.

Ara bé, durant anys es considerà la selecció natural com l'única força capaç de dirigir el procés evolutiu. Aquest corrent de pensament s'ha anomenat «seleccionisme». Segons la idea del selecció

onista Sewall Wright, les poblacions es componen d'una barreja de genotips i els més adaptats d'ells, o sigui les «elits genètiques», tendeixen a ser afavorits per la selecció i així és com millora l'espècie fins a esdevenir-ne una altra. Però a la dècada dels seixanta va sorgir un plantejament nou. Els experiments que Richard Lewontin i John Hubby van fer amb la mosca de la fruita, la *Drosophila melanogaster*, mostraven que no tot ho feia la selecció.

Davant d'aquests resultats el japonès Motoo Kimura va proposar la hipòtesi del «neutralisme», que considera que hi ha caràcters reguladors genèticament i que al mateix temps són indiferents per a la selecció natural. Aquests caràcters s'anomenen neutres i molts dels canvis (potser la major part) que es detecten es deuen a una fixació de mutacions neutres. Els autors neutralistes no rebutgen el seleccionisme, és clar, sinó que diuen que són les dues coses les que ocorren en l'àmbit molecular en ordre a produir l'evolució. Però diuen que l'evolució dels gens i les proteïnes neutres consisteix principalment en la substitució gradual de bases en els gens sense que s'alteri la funcionalitat del nou gen o proteïna.

Si és cert que el neutralisme i les variacions en els gens segueixen un ritme natural que depèn de la freqüència de la mutació, les taxes d'aquesta mutació podrien mantenir-se constants durant períodes de temps relativament llargs i potser se'n podria calcular la durada. Si trobem un mètode per determinar aquests períodes, i els datem, tindríem un «rellotge molecular» per datar també tot el fet evolutiu. És possible fer-ho? En parlarem al pròxim capítol.

**ABRIL ÉS EL MES
DEDICAT ALS DOLORS
I SOLEDAT DE LA
MARE DE DÉU**

- **PAPA FRANCESC.**— S'acaba de crear la pàgina **www.recenxmi.com**, que permet deixar una pregària o missatge per al Papa i que està inspirada en la seva primera petició com a Pontífex.

• **NOVAHUMANITAS.**— El cap de setmana del 26 al 28 d'abril, a València, sessions de dimensió humana sobre *Les meves relacions afectives*, amb M. Ángeles de los Ríos. Més informació: tel. 962 782 000.

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà el **diumenge 14 d'abril** a la missa conventual: a les 10.30: entrada: *Jubilate Deo* de Halmos; aspersió: *Vidi aquam* de Victoria; ofertori: *Lauda anima mea* de Juan Bertrand (estrena, projecte de col·laboració amb el Departament de Composició de l'Escola Superior de Música de Catalunya); comunió: *Cantate Domino* de Blancafort; sortida: *Regina caeli* d'Aichinger.

• **FACULTAT DE TEOLOGIA.**— El **di-
lluns 15 d'abril**, a les 19.00, presen-
tació del Seminari de l'Orient cristià
amb Sebastià Janeras i Ernest Marcos,
el qual impartirà la conferència *El-
ls catalans i l'Orient cristià a l'edat mit-
jana*. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **dimarts 16 d'abril**, a les 19.30, tertúlia mensual amb Luis Sols i Oriol Prado. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094, info@fespinal.com, www.cristianismeijusticia.net.

• **COSMOCAIXA.**— El **dimarts 16 d'abril**, a les 19.00, conferència *Som tots músics?* amb Emmanuel Bigand (Universitat de Borgonya); el **dimecres 17**, a les 17.00, cafè-tertúlia per a gent gran sobre *Històries del temps a Catalunya*. Més informació: c/ Isaac Newton 26 – Barcelona, tel. 932 126 050.

• **PARROQUIA DE SANT PAU DEL CAMP.**— El **dimecres 17 d'abril**, a les 19.00, acte d'homenatge a Víctor Balaguer. L'historiador Joan Pallarès- Personat oferirà la conferència *Víctor Balaguer i el monestir de Sant Pau del Camp*. C/ Sant Pau, 101 – Barcelona.

• **LLIBRERIA CLARET.**— El **dimecres 17 d'abril**, a les 19.15, Jaume Botey parlarà sobre *Reconciliació i memòria històrica a l'Amèrica Llatina*. Sala Pere Casaldàliga, c/ Roger de Llúria, 5 – Barcelona.

- **ESCOLA DE PREGÀRIA PER A MARES DE FAMÍLIA.**— El **dijous 18 d'abril**, a les 18.30, als Caputxins de Sarrià. Per compartir una estona de diàleg i de reflexió amb altres mares

• **ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS.**— El **dijous 18 d'abril**, a les 19.30, conferència *La física quàntica i la lògica secreta de l'univers*, amb David Jou, físic i poeta. Sala Sant Josep del Seminari, c/ Diputació, 231 – Barcelona.

• **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **dijous 18 d'abril**, a les 20.00, trobada sobre *Música religiosa catalana*, per fra Agustí Boadas. Convent dels Franciscans, c/ Santaló, 80 – Barcelona.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El dijous 18 d'abril, a les 20.00, escola de pregària a la catedral de Barcelona amb el cardenal Lluís Martínez Sistach amb el tema *Rep! Crec en l'Esperit Sant*.

• **FORMACIÓ.**— El dissabte 20 d'abril, a les 9.45, jornada de formació amb el P. César Valero, *o.p.*, sobre *Vida religiosa: fe y futuro. ¿Abatidos o esperanzados?* Inscripcions: Unió de Religiosos de Catalunya.

• **TIBIDABO.**— El dissabte 20 d'abril, assemblea anual de l'adoració nocturna del Tibidabo: a les 10.15, memòria de l'any 2012 i informacions. El tema serà *Any de la Fe*; a les 12.00, eucaristia.

- **ESCOLA D'ANIMACIÓ BÍBLICA DE BARCELONA.**— El **dissabte 20 d'abril**, a les 11.30, curs de lectorat a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (c/ Consell de Cent, 110 – Barcelona). Més informació: Quique Fernández, tel. 652 078 868, quimil66@yahoo.es.

• **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— El **diumenge 21 d'abril**, a les 18.00, concert del Cor Aglepta i del Cor Alumni de l'ESMUC. Concert a favor dels menjadors infantils de Cali (Colòmbia). C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

• **APOSTOLAT DE L'ORACIÓ.**— El di-
lluns 15 d'abril, a les 17.00, recés de
l'Apostolat de l'Oració als locals del
temple del Sagrat Cor de Girona.

- **VOCACIONS.**— El **divendres 19 d'abril**, a les 21.00, vetlla de pregària per les vocacions a l'església del Mercadal de Girona.

• **CONFERÈNCIA.**— El **divendres 19 d'abril**, a les 20.00, conferència arxiprestal sobre el Credo *Ha de venir a judicar els vius i els morts*, amb Mn. Josep Gil. Capella del Santíssim de la catedral de Tarragona.

- **SEMINARI LAÏCAL DIOCESÀ.**— El **dissabte 20 d'abril**, a les 10.00, taller d'estudi d'Evangelis *La Paraula del diumenge*; a les 17.30, escola de vida *Viure la fe en l'esperit del Concili Vaticà II*. Més informació: santuari i monestir de la Mare de Déu de la Serra, pl. de la Serra, 2 – Montblanc, tel. 977 860 097.

• **PREGÀRIA 0-7.**— El **dissabte 20 d'abril**, a les 17.30, pregària per als més petits a la parròquia de la Puríssima de Sabadell. Més informació: tel. 937 251 441.

• **FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA. GRUP AVANT.**— El **dissabte 20 d'abril**, a les 17.30, el P. Ignasi Fossas, prior de Montserrat, parlarà sobre *Antoni Maria Marcet, il·lustre terrassenc*. Sala capítular de la catedral del Sant Esperit de Terrassa.

• **IX APLEC PASQUAL DE SABADELL.**— El **dissabte 20 d'abril**, a les 19.30, amb el lema «Crist, ahir, avui, sempre» a la parròquia de Sant Fèlix.

• **JORNADES BÍBLIQUES.— El cap de setmana 20 i 21 d'abril**, Jornades Bíbliques a càrrec de José Luis Andavert, president de la Federació d'Entitats Religioses Evangèliques d'Espanya i secretari general de la Societat Bíblica. El dissabte, de 18.00 a 21.00, a l'església evangèlica del Redemptor (c/ de Moratín, 105 – Sabadell) i el diumenge, a les 12.00, a l'església evangèlica del Redemptor, i a les 18.00, a la Primera Església Evangèlica Baptista de Sabadell (c/ de Domènec i Montaner, 40).

• **PAPA FRANCESC.**— El **diumenge 14 d'abril**, a les 12.00, eucaristia en acció de gràcies pel pontificat del papa Francesc, a la catedral de la Seu.

• **REFLEXIÓ I DIÀLEG.**— El **divendres 19 d'abril**, a les 20.30, espai d'aprofundiment en la fe *La vida en l'Esperit*, amb Mn. Cinto Busquet. Serà a la capella de Santa Maria de Gràcia, Escoles Pies, 12 – Puigcerdà.

• **COVA DE SANT IGNASI.**— El **dijous 18 d'abril**, a les 11.00, recés per a sacerdots i diaques de la diòcesi; el **cap de setmana del 4 al 5 maig**, taller *Qi Gong. Cultivar la consciència. Diàlegs de l'ànima* amb Neus Pintat. Més informació: tel. 938 720 422, covaae@covamanresa.cat, www.covamanresa.cat.

- **MUSEU EPISCOPAL DE VIC.—** El **dissabte 20 d'abril**, a les 11.00, visita comentada a l'exposició «Facies Fidei», amb Marc Sureda. Tel. 938 869 360.

Més notícies de
l'agenda de Setmana Santa

COMPRO SEGELLS, monedes, postals, rellotges, quadres de pintura, joies i tota classe d'objectes i mobles antics. Passo a domicili. Tel. 933 578 394.

AUXILIAR GERIATRA, excel·lent tracte i experiència per atendre senyores al matí, a casa o residències de Barcelona. Tel. 935 324 949 - 665 604 065.

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials i separacions. 1a visita
gratuïta. Tel. 934 510 707.

LLAR D'ANCIANS Prudenci Miralles, petita **gran** residència. Petita (hi ha lloc per a 16 persones), **gran** (els residents la fan gran). Places disponibles, ambient familiar. Tel. 932 681 867.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.
També podeu fer un ingrés o transferència al número de compte de "la Caixa": 2100 3013 20 2200391741

NOMBRE DE SETMANES **x 15 € IMPORT TOTAL**

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ C. P.
TELÈFON DNI/CIF

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

ÀLEX CORRETJA, «AMBAIXADOR AMB COR» DE CÀRITAS

«L'esport és una gran escola de valors»

Carme Munté

Àlex Corretja Verdegay ha estat i és un referent en el món del tennis espanyol. Actualment és capità de l'equip espanyol de Copa Davis des del 2012. Al llarg de la seva trajectòria esportiva s'ha penjat moltes medalles, però més recentment se n'ha penjat una de molt especial: la que l'acredita com a «Ambaixador amb Cor» de Càritas. Juntament amb molts altres esportistes d'elit, Àlex Corretja forma part d'aquest cos diplomàtic en representació dels més necessitats.

Per què t'has volgut afegir a aquesta iniciativa d'Ambaixadors amb Cor de Càritas?

Nosaltres hem tingut la sort de tenir una vida molt plena. Precisament

per això podem aportar moltes coses a la societat, especialment en aquests moments que no són gens fàcils per a tantes persones. A través de personatges públics la gent se sent molt identificada. També és una manera de retornar tot l'afecte que hem rebut al llarg dels anys.

En què consisteix aquesta tasca d'«Ambaixadors amb Cor»?

El que volem és conscienciar la gent i donar a conèixer tota la tasca que du a terme Càritas a favor de les persones més necessitades. Si podem col·laborar amb petites coses, encara que siguin petites, sempre seran grans. Ens reunirem un cop l'any i Càritas ens anirà informant a través del correu electrònic sobre la situació i les necessitats del moment.

L'esport és una escola de valors?

Absolutament. Des de ben petit t'eduquen en els valors de la constància, la camaraderia, l'esforç, la disciplina, el respecte, saber guanyar i saber perdre.

També, però, es poden donar contravalors en alguns esportistes...

Cadascú és lliure... Però nosaltres, com a «Ambaixadors amb Cor» de Càritas, volem aportar tots els valors que he esmentat abans. Al cap i a la fi, quan et toca viatjar a causa de les competicions, t'adones que el món és molt gran, que hi ha una gran diversitat de persones i que, per tant, tu ets molt petit. I això et proporciona una bona dosi d'humilitat.

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

«Serà una bomba»

El diumenge següent a l'elecció del cardenal Jorge Mario Bergoglio com Successor de Pere, Francesc Rosaura va tenir l'encert de dedicar una edició especial del programa *Signes dels Temps*, a TV3, a l'esdeveniment eclesial més important de març de l'any 2013. En una animada conversa, l'arquebisbe de Tarragona, la periodista Miriam Díez i el religiós marista Lluís Serra, van tenir l'oportunitat d'exposar les seves opinions sobre aquest esdeveniment i sobre el tarannà del mateix papa Francesc.

Ja al final del programa, Francesc Rosaura va demanar opinions sobre possibles titulars de premsa relatius a la qüestió que havia estat objecte de conversa. L'amic Lluís Serra va recordar una frase pronunciada pel rector de la Universitat de Deusto, referida al papa Francesc i a la repercussió que la seva elecció podria tenir en la vida i la missió de l'Església. La frase és aquesta: «Si el deixen fer, serà una bomba!»

Tant Mons. Jaume Pujol, com Miriam Díez i el mateix Francesc Rosaura, van coincidir a reconèixer que aquesta expressió podria ser un bon titular de premsa. També a mi m'ho va semblar, però de seguida vaig pensar que la paraula *bomba* podria donar lloc a moltes lectures, no totes plausibles, naturalment.

Que el papa Francesc impulsarà iniciatives no previstes ni esperades per alguns dels cardenals electors, i tampoc per institucions i persones que ocupen càrrecs importants en la comunitat eclesial, n'estic segur. Que els primers gestos del papa Francesc —accions i paraules— indiquen clarament que l'Església serà invitada a seguir camins que no han estat gaire fressats al llarg de les darreres dècades, em sembla evident. Que, quan el papa Francesc hagi pres les primeres decisions importants, hi haurà enrenou a fora i a dins de la comunitat eclesial, hi poso la mà al foc.

En clima de fervent pregària, el conclave va fer un diagnòstic assenyat de la situació en què l'Església es troba en l'actualitat, va valorar amb cura les seves debilitats i les seves fortaleces, i va elegir la persona que haurà de menar l'Església pel camí de la renovació profunda que el papa Benet sabia que calia emprendre però que exigia un carisma i una empena que ell ja no era capaç de garantir. La persona elegida per guiar l'Església en l'aventura que ara iniciarà, en fidelitat a la missió que l'espera en el món d'avui, ha estat el papa Francesc. Així, doncs, deixem-lo fer i deixem-nos guiar per ell! Serà una aventura engrescadora.

Rauxa

El bé és amb nosaltres

Darrerament alguns polítics i càrrecs públics arriben a qualificar de «nazis», «terroristes» o «talibans» aquelles persones que no pensen com ells. Quan no es troben arguments per rebatre una opinió, és molt més fàcil desqualificar directament la persona amb els insults més denigrants que existeixen. És una actitud molt poc honrosa, sobretot quan hi cauen els representants del poble, però inexplicablement sempre queda impune. L'ús d'aquests insults és, primer de tot, una banalització d'uns crims terribles i una falta de respecte cap a les

víctimes. En segon lloc, qui pronuncia aquests impropis demostra que no suporta la discrepància, que la interpreta com una amenaça i un acte criminal. Amb aquesta actitud no només es posa de manifest un esperit democràtic molt feble, sinó una falta molt més profunda: el proïsme ja no és un germà que es pot equivocar, sinó que es converteix en l'enemic per antonomàsia, en el mal absolut. I quan en l'altre només hi veiem el mal, donem a entendre la falsa i orgullosa concepció que tenim de nosaltres mateixos.

Eduard Brufau

